

กรอบโครงสร้าง หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔

โดย สำนักต้านทุจริตศึกษา

คำนำ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมายหลัก เพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยการทุจริตและประพฤติมิชอบ ผ่านการพัฒนาคนและการพัฒนาระบบ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้ความสำคัญกับการปรับและหล่อหลอมพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคมให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตที่มุ่งการพัฒนาคนและการพัฒนาระบบใน ส่วนการพัฒนาคน เน้นการปรับพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคม โดยกลุ่มเด็กและเยาวชน เน้นการปลูกฝังและหล่อหลอมให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตผ่านหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับทั้งทฤษฎีและปฏิบัติตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา กลุ่มประชาชนทั่วไป เน้นการสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมสุจริต ควบคู่กับส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญที่ใช้ดำเนินการให้บรรลุผลดังกล่าว

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ระดับประเทศที่มุ่งเน้น “การพัฒนาคน การปรับกระบวนการคิดและพฤติกรรมคนทุกกลุ่มในสังคม” โดยการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งมีผลสำรวจเอกรัศมี ประสารราชกิจ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ได้เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสร้างและพัฒนาชุดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ร่วมกันพัฒนาชุดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบด้วย เนื้อหา ๓ ชุดหลักสูตร/ชุดการเรียนรู้/เรื่อง ได้แก่ ๑. เรื่อง การต้านทุจริตในสถานการณ์การเปลี่ยนผันทางเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption) ๒. เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี และ ๓. เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติน้ำและน้ำบาดาล โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะนำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปใช้ จะมีความสอดคล้องกับการนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๕ กลุ่ม ได้แก่ ๑. กลุ่มการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย) ๒. กลุ่มอุดมศึกษา ๓. กลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔. กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช./บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ ๕. กลุ่มโค้ช ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวได้ผ่านกระบวนการประเมินเอกสารชุดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจากด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และกระบวนการนำไปทดลองใช้เรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการสร้างและพัฒนาชุดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ยังได้คัดเลือกสื่อการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมจำนวน ๒๕๑ ชิ้นงาน ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดการประเมินคุณภาพโดยรวมของสื่อการวิเคราะห์ความเหมาะสมต่อหน่วยการเรียนรู้ของแต่ละเนื้อหาเรื่อง ความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และวัตถุประสงค์/ผลสัมฤทธิ์ของสื่อ (สร้างการเรียนรู้, เป็นกรณีศึกษา/ตัวอย่าง, กระตุ้นผู้สอนให้ตื่นตัว, เสริม/ทบทวนเนื้อหา และสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน) โดยผลจากการพิจารณาคัดเลือกสื่อการเรียนรู้สมัยใหม่ทำให้ได้สื่อการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรฯ ที่ผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ จำนวนทั้งสิ้น ๑๘๔ ชิ้น เพื่อใช้ในการเรียนรู้ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเห็นชอบชุดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ (หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำหลักสูตรไปปรับใช้กับกลุ่มเป้าหมายตามนัยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๓ (๑) และ (๓)

คณะกรรมการ ป.ป.ช. หวังเป็นอย่างยิ่งว่า สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำไปใช้ในการเรียนการสอน และหลักสูตรฝึกอบรมไปปรับใช้เพื่อเป็นกลไกระยะยาวในการพัฒนาคน การปรับกระบวนการคิดและพฤติกรรมคนทุกกลุ่มในสังคม ต่อไป

สำนักด้านทุจริตศึกษา
สำนักงาน ป.ป.ช.
พฤศจิกายน ๒๕๖๔

สารบัญ

หน้า

วิชาที่ ๑ เรื่อง การด้านทุจริตในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงพลังทางเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption)

๑.๑	ตารางสรุปภาพรวม	ก - ๑
๑.๒	กลุ่มมัธยมศึกษาตอนต้น	๑
๑.๓	กลุ่มมัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๐
๑.๔	กลุ่มอุดมศึกษา	๒๐
๑.๕	กลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๓๐
๑.๖	กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช. / บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ	๓๙
๑.๗	กลุ่มโค้ช	๔๘

วิชาที่ ๒ เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี

๑.๑	ตารางสรุปภาพรวม	ข - ๑
๑.๒	กลุ่มมัธยมศึกษาตอนต้น	๕๗
๑.๓	กลุ่มมัธยมศึกษาตอนปลาย	๖๘
๑.๔	กลุ่มอุดมศึกษา	๘๐
๑.๕	กลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๙๓
๑.๖	กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช. / บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ	๑๐๕
๑.๗	กลุ่มโค้ช	๑๑๘

วิชาที่ ๓ เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติน้ำและน้ำบาดาล

๑.๑	ตารางสรุปภาพรวม	ค - ๑
๑.๒	กลุ่มมัธยมศึกษาตอนต้น	๑๓๐
๑.๓	กลุ่มมัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๔๔
๑.๔	กลุ่มอุดมศึกษา	๑๕๖
๑.๕	กลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๖๙
๑.๖	กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช. / บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ	๑๘๒
๑.๗	กลุ่มโค้ช	๑๙๕

ภาคผนวก

คำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและ
หน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ที่ ๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ และคำสั่งที่ ๕/๒๕๖๓
ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างและ
พัฒนาชุดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔

หลักสูตรด้านธุรกิจศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔

เรื่อง การด้านธุรกิจตในสถานการณ์การเปลี่ยนจับพลันทางเทคโนโลยีดิจิทัล
(Digital Disruption)

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา

เรื่อง การด้านทฤษฎีในสถานการณ์การเปลี่ยนฉับพลันทางเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption)

สำหรับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

ปัจจุบันโลกเข้าสู่สถานการณ์ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสถานการณ์วิทยาการต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิตมีความสะดวกสบายขึ้น การประกอบธุรกิจอาศัยข้อมูลในการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ การบริการลูกค้า และเศรษฐกิจได้กลายเป็นระบบเศรษฐกิจโลก การเปลี่ยนแปลงนี้เองก่อให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า Digital Disruption ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นอยู่อย่างรุนแรงและรวดเร็ว ทำให้มีผลกระทบมากมาย สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดการส่งข้อมูลข่าวสารถึงกันได้ตลอดเวลา เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่ช่วยให้อินเทอร์เน็ตช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว อุปกรณ์ต่าง ๆ เชื่อมต่อกันผ่านอินเทอร์เน็ต หรือที่เรียกว่า IoT (Internet of Things)

สำหรับประเทศไทยรัฐบาลได้แถลงนโยบาย “Digital Economy” (เศรษฐกิจดิจิทัล) ก่อให้เกิดการปรับโครงสร้างกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็น “กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม” เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในรูปแบบ “ดิจิทัลไทยแลนด์” (Digital Thailand) ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการทำงานในภาครัฐและภาคธุรกิจอย่างรวดเร็ว

จากสถานการณ์นี้เองทำให้มีการนำเทคโนโลยีไปใช้ในเชิงธุรกิจได้มากขึ้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้เป็นอย่างดี จึงได้จัดการปรับปรุงหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาให้ทันสมัยขึ้น โดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ Digital Disruption, ทรัพยากรน้ำ, ทรัพยากรธรณี โดยจะนำไปสอดแทรกในการศึกษาทุกระดับ ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ระดับอุดมศึกษา รวมถึงหลักสูตรการฝึกอบรม ได้แก่ กลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช./บุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และกลุ่มโค้ช

สำหรับกลุ่มมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น ถือเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการเรียนรู้เกี่ยวกับ Digital Disruption เพื่อให้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก และเท่าทันต่อการทฤษฎีในโลกสถานการณ์ Digital Disruption รวมไปถึงมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตด้วย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การอธิบายความหมายการใช้คำตามศัพท์บัญญัติของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา โดยคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ได้กำหนด/บัญญัติ คำว่า Digital Disruption คือ การเปลี่ยนฉับพลันทางดิจิทัล กล่าวคือ การเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ใช้คอมพิวเตอร์ในลักษณะที่ก้าวหน้าขึ้น จนอาจถึงขั้นไม่ต้องใช้แรงงานคน มักเป็นการเปลี่ยนอย่างทันทีทันใดจนทำให้รูปแบบการทำงานแบบเดิมต้องยุติลง เช่น การใช้หุ่นยนต์ทำงานซ้ำซากแทนแรงงานคน การถ่ายภาพที่ใช้ฟิล์มมาเป็นการใช้กล้องดิจิทัลซึ่งบันทึกภาพเป็นข้อมูลทันที การทำให้อุปกรณ์ต่าง ๆ มีความสามารถในการตัดสินใจเองโดยใช้หลักการปัญญาประดิษฐ์ โดยในหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษานี้ จะใช้คำว่า “Digital Disruption” ตลอดทั้งเล่มหลักสูตร เพื่อที่จะสื่อความหมายได้โดยตรงในยุคดิจิทัลเพื่อการรับรู้

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ Digital Disruption รวมไปถึงสามารถวิเคราะห์ถึงโอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption

๒. ทราบถึงวิธีการ เครื่องมือต่าง ๆ ในการสร้างความโปร่งใส และการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption และมีความตื่นรู้ในการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption ผ่านเครื่องมือต่าง ๆ อย่างถูกต้อง

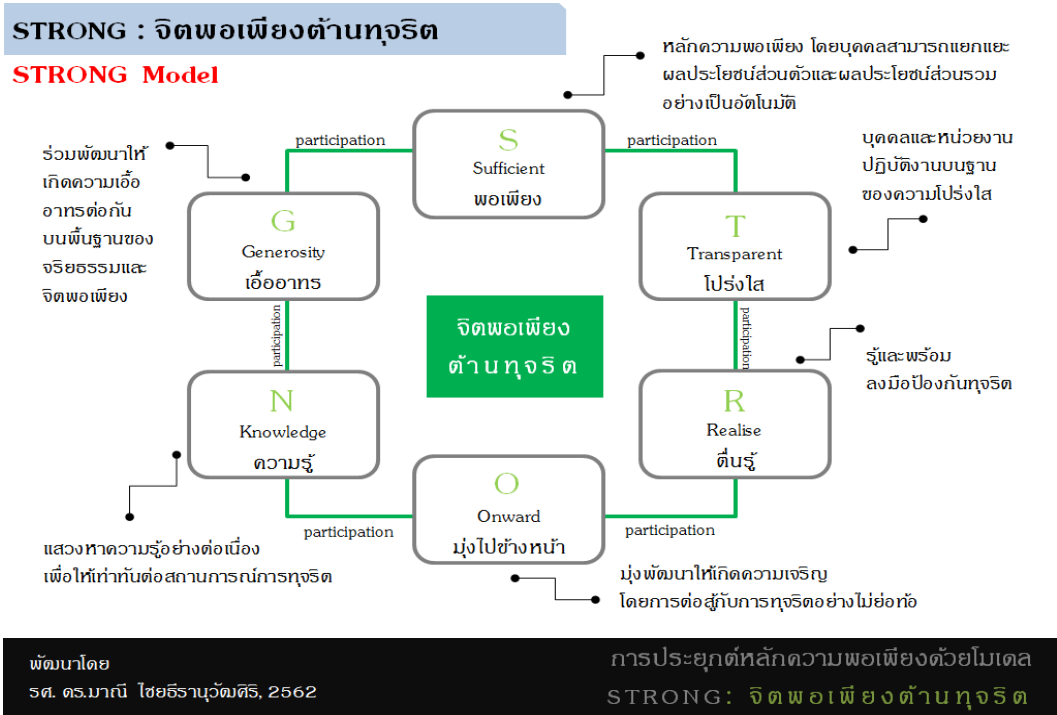
๓. สามารถมีแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption

๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชม.)
๑	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption - ความหมายความสำคัญ - รูปแบบและลักษณะของ Digital Disruption - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑๑
๒	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption - โอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านทุจริต - ภัยของการใช้เทคโนโลยีในการทุจริต	๔
๓	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption - General Governance cooperate governance and compliance - IT Governance	๒
๔	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต ในสถานการณ์ Digital Disruption - นวัตกรรมส่งเสริมการป้องกันทุจริต - นวัตกรรมต่อต้านทุจริต	๓
	รวม	๒๐

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวกจำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคล และองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงต้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงต้านทุจริต และเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุวัณศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

* แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลักคือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent: T)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize: R)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มี การทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่
กลไกหลัก คือ การป้องกัน และการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่
ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge: N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่
อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity: G)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทน หรือ
หวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการ
ร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG: จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง
และผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมี
มนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้
ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต
ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม
(Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยง และขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกัน
การทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชน จะดำเนินการ
โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ
และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้
ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความ
อายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (Coach)

ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นวัตกรรมต่อต้านทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
๑	ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption	อธิบายความหมายสาเหตุ รูปแบบ ลักษณะ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับ Digital Disruption	๑๑	<ul style="list-style-type: none"> ภาพรวมของ DD <ul style="list-style-type: none"> - ความหมาย - รูปแบบ/ลักษณะ - ตัวอย่าง Digital Disruption กฎหมายที่เกี่ยวข้อง <ul style="list-style-type: none"> - พรบ.ข้อมูลข่าวสารฯ - พรบ.คอมพิวเตอร์ฯ - พรบ.ข้อมูลส่วนบุคคล 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล (Basic)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์ เช่น powerpoint, หนังสือ	ห้องสมุดและ แหล่งข้อมูล ออนไลน์	เขียนอธิบาย ความหมายหรือ บันทึกผล การเรียนรู้
		ระบุความสำคัญและประเภทของ “ข้อมูล” ทั้งข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลสาธารณะ		<ul style="list-style-type: none"> ความหมายของข้อมูล ประเภทของข้อมูล (private/public) ลักษณะเฉพาะของข้อมูล ตัวอย่างใช้ประโยชน์ข้อมูล 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Basic)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและ แหล่งข้อมูล ออนไลน์	วิเคราะห์ตาม วัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถาม ในชั้นเรียน
		ระบุความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกมิติ		<ul style="list-style-type: none"> บทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้อง (ผู้เล่น/ผู้ใช้/ผู้คุม) Digital asset (Cryptocurrency/Telecom) 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล อภิปรายกลุ่ม (Basic)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและ แหล่งข้อมูล ออนไลน์	วิเคราะห์ตาม วัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถาม ในชั้นเรียน
๒	โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption	อธิบายโอกาสที่เกิดจาก Digital Disruption	๔	<ul style="list-style-type: none"> โอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านการทุจริต กรณีศึกษาโอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านการทุจริต 	STRONG Model R – ตื่นรู้ ต่อกิจกรรมของการแสวงหาโอกาสอันมีขอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกันหรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน วิเคราะห์กรณีศึกษา อภิปรายกลุ่ม (Basic)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและ แหล่งข้อมูล ออนไลน์	วิเคราะห์ตาม วัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถาม ในชั้นเรียน
		อธิบายภัยที่เกิดจาก Digital Disruption		<ul style="list-style-type: none"> โอกาสทางลบของการใช้เทคโนโลยีในการทุจริต 	STRONG Model	บรรยายในชั้นเรียน วิเคราะห์กรณีศึกษา อภิปรายกลุ่ม	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและ แหล่งข้อมูล ออนไลน์	วิเคราะห์ตาม วัตถุประสงค์

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
				กรณีศึกษาภัยของเทคโนโลยีในการทุจริต	R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาสอันมิชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	(Basic)			โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
๓	โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption	อธิบายหลักธรรมาภิบาลกับการใช้เทคโนโลยี	๒	<ul style="list-style-type: none"> ■ General Governance ■ IT Governance 	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล (Basic)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและแหล่งข้อมูลออนไลน์	วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
		ระบุวิธีการและเครื่องมือในการต่อต้านการทุจริตในภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม ภาคสื่อ และในกลุ่มประชาชนทั่วไป		<ul style="list-style-type: none"> ■ เครื่องมือต่อต้านทุจริต - Feedback system and Whistle blowing - Transparency and Open data - อื่นๆ เช่น design thinking in public service 	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Basic)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและแหล่งข้อมูลออนไลน์	วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
		เกิดการตื่นรู้และพร้อมลงมือต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ digital disruption ผ่าน		การทดลองปฏิบัติในเครื่องมือ	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ	แบบฝึกหัดกิจกรรมการเรียนรู้	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและแหล่งข้อมูลออนไลน์	ประเมินจากผลการทำกิจกรรม

๔. หน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
		เครื่องมือต่าง ๆ อย่างถูกต้อง			R – ตื่นรู้ ต่อพิชภัยของการ แสวงหาโอกาส อันมิชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อ แก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น				
๔	นวัตกรรมการ ต่อต้านทุจริต ในสถานการณ์ Digital Disruption	อธิบายตัวอย่าง นวัตกรรมการ ป้องกันและต่อต้าน การทุจริตใน สถานการณ์ Digital Disruption	๓	<ul style="list-style-type: none"> ▪ นวัตกรรมส่งเสริม การป้องกันทุจริต ▪ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต - ภาครัฐ - ภาคเอกชน 	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ R – ตื่นรู้ ต่อพิชภัยของ การแสวงหาโอกาส อันมิชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อ แก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Basic)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและ แหล่งข้อมูล ออนไลน์	วิเคราะห์ตาม วัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถาม ในชั้นเรียน
		สร้างนวัตกรรมการ ต่อต้านการทุจริตใน สถานการณ์ Digital Disruption		แนวคิดในการสร้างนวัตกรรม การต่อต้านทุจริต	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ R – ตื่นรู้ ต่อพิชภัยของ การแสวงหาโอกาส อันมิชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อ แก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น	การนำเสนอไอเดีย	-	ห้องสมุดและ แหล่งข้อมูล ออนไลน์	ประเมินผลจาก ชิ้นงาน

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

จัดการเรียนการสอนแบบเน้นความเข้าใจเนื้อหาสาระ (Content Based Learning) โดยผู้สอนเป็นโค้ชจัดกระบวนการเพื่อชี้แนะให้นักศึกษาวิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจนได้องค์ความรู้เพื่อสร้างเป็นโครงการนวัตกรรมด้านการทุจริต และการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เพื่อประเมินว่าพฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงนั้นสามารถสะท้อนความสามารถที่แท้จริงได้

ประกอบกับการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้การเรียนรู้ Online Learning โดยร่วมกับสถาบันการศึกษาหรือองค์กรเอกชน และมีการประเมินผลจากการตอบคำถาม Multiple Choice ในลักษณะ Gamification เช่น Trivia Board game ประกอบกับประเมินจากผลงานในการจัดทำ Project assignment

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) เปิดรายวิชาเพิ่มเติม
- (๒) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (๓) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระอื่น ๆ
- (๔) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (๕) จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- (๖) บูรณาการกับวิถีชีวิตในโรงเรียน

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา

เรื่อง การด้านทฤษฎีในสถานการณ์การเปลี่ยนฉับพลันทางเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption)

สำหรับ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

ปัจจุบันโลกเข้าสู่สถานการณ์ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งวิทยาการต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิตมีความสะดวกสบายขึ้น การประกอบธุรกิจอาศัยข้อมูลในการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ การบริการลูกค้า และเศรษฐกิจได้กลายเป็นระบบเศรษฐกิจโลก การเปลี่ยนแปลงนี้เองก่อให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า Digital Disruption ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นอยู่อย่างรุนแรงและรวดเร็ว ทำให้มีผลกระทบมากมาย สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดการส่งข้อมูลข่าวสารถึงกันได้ตลอดเวลา เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่ช่วยให้วินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว อุปกรณ์ต่าง ๆ เชื่อมต่อกันผ่านอินเทอร์เน็ต หรือที่เรียกว่า IoT (Internet of Things)

สำหรับประเทศไทยรัฐบาลได้แถลงนโยบาย “Digital Economy” (เศรษฐกิจดิจิทัล) ก่อให้เกิดการปรับโครงสร้างกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็น “กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม” เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในรูปแบบ “ดิจิทัลไทยแลนด์” (Digital Thailand) ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการทัศนในการทำงานในภาคราชการ และภาคธุรกิจอย่างรวดเร็ว

จากสถานการณ์นี้เองทำให้มีการนำเทคโนโลยีไปใช้ในเชิงธุรกิจได้มากขึ้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้เป็นอย่างดี จึงได้จัดการปรับปรุงหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาให้ทันสมัยขึ้น โดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ Digital Disruption, ทรัพยากรน้ำ, ทรัพยากรธรณี โดยจะนำไปสอดแทรกในการศึกษาทุกระดับ ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ระดับอุดมศึกษา รวมถึงหลักสูตรการฝึกอบรม ได้แก่ กลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช./บุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และกลุ่มโค้ช

สำหรับกลุ่มมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ถือเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการเรียนรู้เกี่ยวกับ Digital Disruption เพื่อให้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก และเท่าทันต่อการทฤษฎีในโลกสถานการณ์ Digital Disruption รวมไปถึงมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตด้วย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การอธิบายความหมายการใช้คำตามศัพท์บัญญัติของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา โดยคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ได้กำหนด/บัญญัติ คำว่า Digital Disruption คือ การเปลี่ยนฉับพลันทางดิจิทัล กล่าวคือ การเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ใช้คอมพิวเตอร์ในลักษณะที่ก้าวหน้าขึ้น จนอาจถึงขั้นไม่ต้องใช้แรงงานคน มักเป็นการเปลี่ยนอย่างทันทีทันใดจนทำให้รูปแบบการทำงานแบบเดิมต้องยุติลง เช่น การใช้หุ่นยนต์ทำงานซ้ำซากแทนแรงงานคน การถ่ายภาพที่ใช้ฟิล์มมาเป็นการใช้กล้องดิจิทัลซึ่งบันทึกภาพเป็นข้อมูลทันที การทำให้อุปกรณ์ต่าง ๆ มีความสามารถในการตัดสินใจเองโดยใช้หลักการปัญญาประดิษฐ์ โดยในหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษานี้ จะใช้คำว่า “Digital Disruption” ตลอดทั้งเล่มหลักสูตร เพื่อที่จะสื่อความหมายได้โดยตรงในยุคดิจิทัลเพื่อการรับรู้

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ Digital Disruption รวมไปถึงสามารถวิเคราะห์ถึงโอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption

๒.๒ ทราบถึงวิธีการ เครื่องมือต่าง ๆ ในการสร้างความโปร่งใสและการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption และมีความตื่นรู้ในการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption ผ่านเครื่องมือต่าง ๆ อย่างถูกต้อง

๒.๓ สามารถพัฒนาต้นแบบ (Prototype) เกี่ยวกับนวัตกรรมในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption

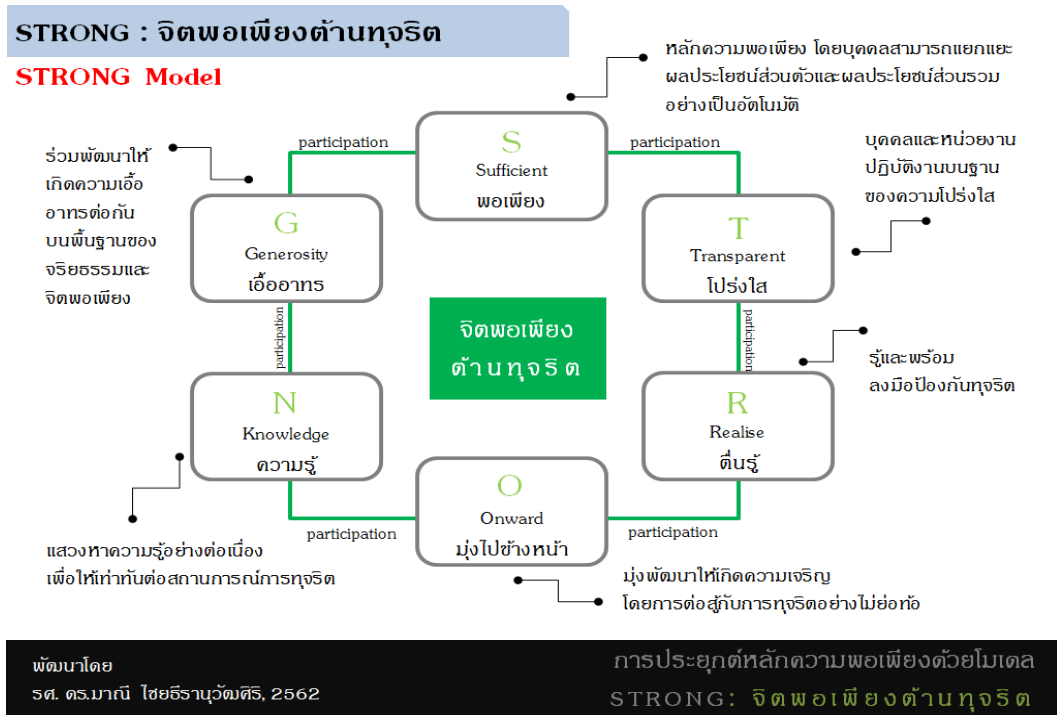
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชม.)
๑	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption - ความหมายความสำคัญ - รูปแบบและลักษณะของ Digital Disruption - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๔
๒	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption - โอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านทุจริต - ภัยของการใช้เทคโนโลยีในการทุจริต	๔
๓	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption - General Governance cooperate governance and compliance - IT Governance - Data Governance - เครื่องมือต่อต้านการทุจริต	๖
๔	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต ในสถานการณ์ Digital Disruption - นวัตกรรมส่งเสริมการป้องกันทุจริต - นวัตกรรมต่อต้านทุจริต	๖
	รวม	๒๐

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวกจำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมี ความมุ่งหวังให้ชุมชนจิตพิพอเพียงต้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับ ความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพิพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพิพอเพียงต้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรม

ไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

*แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG - จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent: T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize: R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น
 กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น
 หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่
 กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มี
 ความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบุกรุกพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge: N)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต
 กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น
 (๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะ
 เกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity: G)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีความใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวัง
 ผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์
 กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วม
 พัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG: จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง
 และผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมี
 มนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้
 ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ต้นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต
 ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม
 (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกัน
 การทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกัน
 การทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG ไปสู่ชุมชน จะดำเนินการ
 โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ

และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ถึงถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

๔. หน่วยการเรียนรู้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นวัตกรรมต่อต้านทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
๑	ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption	อธิบายความหมายสาเหตุ รูปแบบ ลักษณะ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ Digital Disruption	๑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ภาพรวมของ DD <ul style="list-style-type: none"> - ความหมาย - รูปแบบ - ตัวอย่าง digital disruption ▪ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง <ul style="list-style-type: none"> - พรบ.ข้อมูลข่าวสารฯ - พรบ.คอมพิวเตอร์ฯ - พรบ.ข้อมูลส่วนบุคคล - พรบ.ความมั่นคงทางไซเบอร์ 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและแหล่งข้อมูลออนไลน์	เขียนอธิบายความหมายหรือบันทึกผลการเรียนรู้
		ระบุความสำคัญและประเภทของ “ข้อมูล” ทั้งข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลสาธารณะ	๒	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ความหมายของข้อมูล ▪ ประเภทของข้อมูล (private/public) ▪ ลักษณะเฉพาะของข้อมูล ตัวอย่างใช้ประโยชน์ข้อมูล	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและแหล่งข้อมูลออนไลน์	วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
		ระบุความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกมิติ	๑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ บทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้อง (ผู้เล่น/ผู้ใช้/ผู้คุม) Digital asset (Cryptocurrency/Telecom)	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและแหล่งข้อมูลออนไลน์	วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
๒	โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption	อธิบายโอกาสที่เกิดจาก Digital Disruption	๒	<ul style="list-style-type: none"> ▪ โอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านทุจริต กรณีศึกษาโอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านการทุจริต	STRONG Model R – ตื่นรู้ ต่อบริษัทภัยของการแสวงหาโอกาส อันมิชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา	บรรยายในชั้นเรียน อภิปรายกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในชั้นเรียน (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและแหล่งข้อมูลออนไลน์	ประเมินจากกรณีศึกษาในการอภิปราย

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
					N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น				
		อธิบายภัยที่เกิดจาก Digital Disruption	๒	<ul style="list-style-type: none"> โอกาสทางลบของการใช้เทคโนโลยีในการทุจริต กรณีศึกษาภัยของเทคโนโลยีในการทุจริต 	<p>STRONG Model</p> <p>R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาส อันมิชอบ</p> <p>O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา</p> <p>N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น</p>	บรรยายในชั้นเรียน อภิปรายกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในชั้นเรียน (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและแหล่งข้อมูลออนไลน์	ประเมินจากการอธิบายในการอภิปราย
๓	โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption	อธิบายหลักธรรมาภิบาลกับการใช้เทคโนโลยี	๑	<ul style="list-style-type: none"> General Governance IT Governance Data Governance 	<p>STRONG Model</p> <p>T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ</p> <p>O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา</p> <p>N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น</p>	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
		ระบุวิธีการและเครื่องมือในการต่อต้านการทุจริตในภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม ภาคสื่อ และ	๒	<ul style="list-style-type: none"> เครื่องมือต่อต้านทุจริต - Feedback system and Whistle blowing - Transparency and Open data - อื่นๆ เช่น design thinking in public service 	<p>STRONG Model</p> <p>T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ</p> <p>R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาส อันมิชอบ</p>	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		ถามตอบในชั้นเรียนและสังเกตพฤติกรรม

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
		ในกลุ่มประชาชนทั่วไป			<p>○ มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา</p> <p>N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น</p>				
		เกิดการตื่นรู้และพร้อมลงมือต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ digital disruption ผ่านเครื่องมือต่าง ๆ อย่างถูกต้อง	๓	การทดลองปฏิบัติในเครื่องมือ	<p>STRONG Model</p> <p>T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ</p> <p>R – ตื่นรู้ ต่อพิชภัยอง การแสวงหาโอกาส อันมิชอบ</p> <p>○ มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา</p> <p>N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น</p>	แบบฝึกหัด กิจกรรมการเรียนรู้ (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		ประเมินจากผล การทำงาน
๔	นวัตกรรมการต่อต้านทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption	อธิบายตัวอย่างนวัตกรรมการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ digital disruption	๓	<ul style="list-style-type: none"> ▪ นวัตกรรมส่งเสริมการป้องกันทุจริต ▪ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต <ul style="list-style-type: none"> - ภาครัฐ - ภาคเอกชน 	<p>STRONG Model</p> <p>T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ</p> <p>R – ตื่นรู้ ต่อพิชภัยอง การแสวงหาโอกาส อันมิชอบ</p> <p>○ มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา</p>	บรรยายในชั้นเรียน วิเคราะห์กรณีศึกษาอภิปรายกลุ่ม (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		ตอบคำถาม ในชั้นเรียน

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
					N - ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น				
		สร้างนวัตกรรมการ ต่อต้านการทุจริตใน สถานการณ์ digital disruption	๓	แนวคิดในการสร้างนวัตกรรม การต่อต้านทุจริต	STRONG Model T - มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ R - ตื่นรู้ ต่อพิชัยภัย การแสวงหาโอกาส อันมี ชอบ O - มุ่งข้างหน้า เพื่อ แก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N - ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น	โครงงาน และ นำเสนอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในชั้นเรียน	-		การประเมินการ ปฏิบัติและสังเกต พฤติกรรม

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

จัดการเรียนการสอนแบบโครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning) โดยผู้สอนเป็นโค้ชจัดกระบวนการเพื่อชี้แนะให้นักศึกษาวิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจนได้องค์ความรู้เพื่อสร้างเป็นโครงงานนวัตกรรมด้านการทุจริต และการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เพื่อประเมินว่าพฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงนั้นสามารถสะท้อนความสามารถที่แท้จริงได้

ประกอบกับการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้การเรียนรู้ online learning โดยร่วมกับสถาบันการศึกษาหรือองค์กรเอกชน และมีการประเมินผลจากการตอบคำถาม multiple choice ในลักษณะ Gamification เช่น Trivia Board game ประกอบกับประเมินจากผลงานในการจัดทำ project assignment

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) เปิดรายวิชาเพิ่มเติม
- (๒) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (๓) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระอื่น ๆ
- (๔) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (๕) จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- (๖) บูรณาการกับวิถีชีวิตในโรงเรียน

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา

เรื่อง การด้านทฤษฎีในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงพลังทางเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption) สำหรับ ระดับอุดมศึกษา

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

ปัจจุบันโลกเข้าสู่สถานการณ์ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งวิทยาการต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิตมีความสะดวกสบายขึ้น การประกอบธุรกิจอาศัยข้อมูลในการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ การบริการลูกค้า และเศรษฐกิจได้กลายเป็นระบบเศรษฐกิจโลก การเปลี่ยนแปลงนี้เองก่อให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า Digital Disruption ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นอยู่อย่างรุนแรงและรวดเร็ว ทำให้มีผลกระทบมากมาย สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดการส่งข้อมูลข่าวสารถึงกันได้ตลอดเวลา เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่ช่วยให้วินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว อุปกรณ์ต่าง ๆ เชื่อมต่อกันผ่านอินเทอร์เน็ต หรือที่เรียกว่า IoT (Internet of Things)

สำหรับประเทศไทยรัฐบาลได้แถลงนโยบาย “Digital Economy” (เศรษฐกิจดิจิทัล) ก่อให้เกิดการปรับโครงสร้างกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็น “กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม” เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในรูปแบบ “ดิจิทัลไทยแลนด์” (Digital Thailand) ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการทัศนในการทำงานในภาครัฐ และภาคธุรกิจอย่างรวดเร็ว

จากสถานการณ์นี้เองทำให้มีการนำเทคโนโลยีไปใช้ในเชิงธุรกิจได้มากขึ้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้เป็นอย่างดี จึงได้จัดการปรับปรุงหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาให้ทันสมัยขึ้น โดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ Digital Disruption, ทรัพยากรน้ำ, ทรัพยากรธรณี โดยจะนำไปสอดแทรกในการศึกษาทุกระดับ ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ระดับอุดมศึกษา รวมถึงหลักสูตรการฝึกอบรม ได้แก่ กลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช./บุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และกลุ่มโค้ช

สำหรับกลุ่มอุดมศึกษานั้น ถือเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการเรียนรู้เกี่ยวกับ Digital Disruption เพื่อให้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก และเท่าทันต่อการทฤษฎีในโลกสถานการณ์ Digital Disruption รวมไปถึงมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตด้วย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การอธิบายความหมายการใช้คำตามศัพท์บัญญัติของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา โดยคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ได้กำหนด/บัญญัติ คำว่า Digital Disruption คือ การเปลี่ยนแปลงพลังทางดิจิทัล กล่าวคือ การเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ใช้คอมพิวเตอร์ในลักษณะที่ก้าวหน้าขึ้น จนอาจถึงขั้นไม่ต้องใช้แรงงานคน มักเป็นการเปลี่ยนอย่างทันทีทันใดจนทำให้รูปแบบการทำงานแบบเดิมต้องยุติลง เช่น การใช้หุ่นยนต์ทำงานซ้ำซากแทนแรงงานคน การถ่ายภาพที่ใช้ฟิล์มมาเป็นการใช้กล้องดิจิทัลซึ่งบันทึกภาพเป็นข้อมูลทันที การทำให้อุปกรณ์ต่าง ๆ มีความสามารถในการตัดสินใจเองโดยใช้หลักการปัญญาประดิษฐ์ โดยในหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษานี้ จะใช้คำว่า “Digital Disruption” ตลอดทั้งเล่มหลักสูตร เพื่อที่จะสื่อความหมายได้โดยตรงในยุคดิจิทัลเพื่อการรับรู้

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ Digital Disruption รวมไปถึงสามารถวิเคราะห์ถึงโอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption

๒.๒ ทราบถึงวิธีการ เครื่องมือต่าง ๆ ในการสร้างความโปร่งใสและการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption และมีความตื่นรู้ในการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption ผ่านเครื่องมือต่าง ๆ อย่างถูกต้อง

๒.๓ สามารถพัฒนาต้นแบบ (Prototype) เกี่ยวกับนวัตกรรมในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption

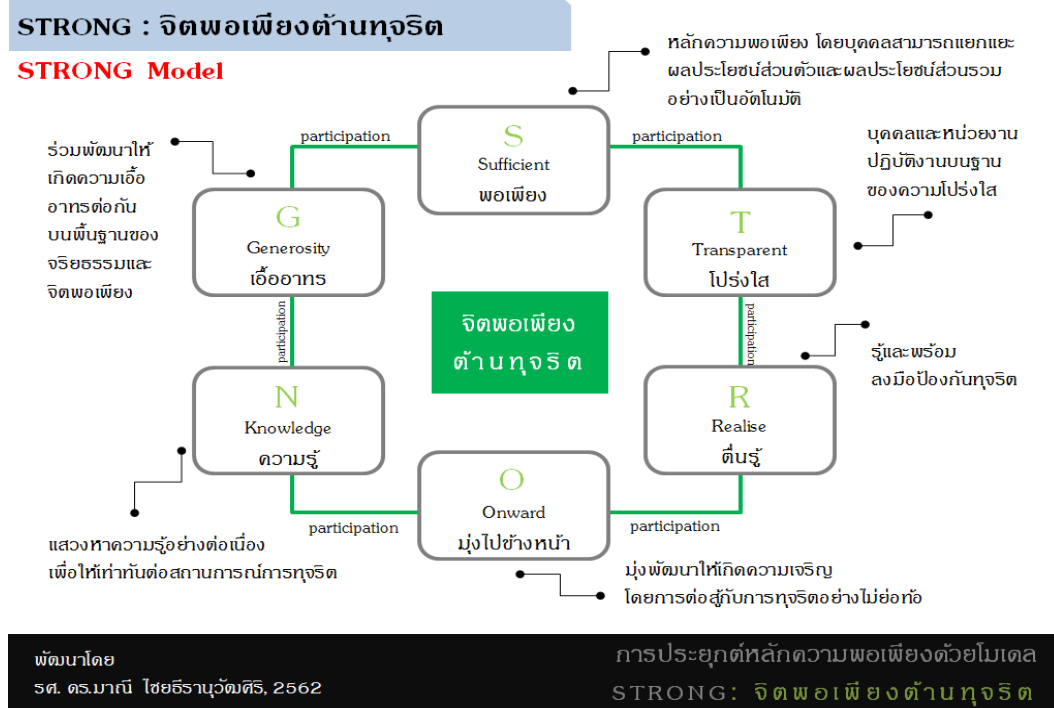
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชม.)
๑	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption - ความหมายความสำคัญ - รูปแบบและลักษณะของ Digital Disruption - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๙
๒	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption - โอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านทุจริต - ภัยของการใช้เทคโนโลยีในการทุจริต	๖
๓	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption - General Governance cooperate governance and compliance - IT Governance - Data Governance - เครื่องมือต่อต้านการทุจริต	๙
๔	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต ในสถานการณ์ Digital Disruption - นวัตกรรมส่งเสริมการป้องกันทุจริต - นวัตกรรมต่อต้านทุจริต	๒๑
	รวม	๔๕

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวกจำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมี ความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงต้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และ บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับ ความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของ จริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงต้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทน

ต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานูวัฒน์ศิริ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

*แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมมีระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent: T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize: R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น
 กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการณ์ทุจริตขึ้น
 หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่
 กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มี
 ความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge: N)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต
 กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น
 (๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะ
 เกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity: G)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวัง
 ผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์
 กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วม
 พัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง
 และผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมี
 มนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้
 ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต
 ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม
 (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกัน
 การทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่มุมชน จะดำเนินการ
 โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ

และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ถึงเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต ในสถานการณ์ Digital Disruption

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
๑	ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption	อธิบายความหมายสาเหตุ รูปแบบ ลักษณะ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับ Digital Disruption	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพรวมของ DD - ความหมาย - รูปแบบ/ลักษณะ - ตัวอย่าง digital disruption - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - พรบ.ข้อมูลข่าวสารฯ - พรบ.คอมพิวเตอร์ฯ - พรบ.ข้อมูลส่วนบุคคล 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล (Advanced)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์ เช่น powerpoint, หนังสือ	ห้องสมุดและ แหล่งข้อมูล ออนไลน์	ตอบคำถาม เขียนอธิบาย ความหมายหรือ บันทึกผลการเรียนรู้
		ระบุความสำคัญและประเภทของ “ข้อมูล” ทั้งข้อมูลส่วนบุคคล และ ข้อมูลสาธารณะ	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของข้อมูล - ประเภทของข้อมูล (private/public) - ลักษณะเฉพาะของข้อมูล - ตัวอย่างใช้ประโยชน์ข้อมูล 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา สาเหตุ ผลกระทบต่อ ตนเอง และผลกระทบต่อสังคม อภิปรายในชั้นเรียน (Advanced)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์ กรณีศึกษา	ห้องสมุดและ แหล่งข้อมูล ออนไลน์	วิเคราะห์ตาม วัตถุประสงค์ การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อวิเคราะห์ กรณีศึกษา
		ระบุความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกมิติ	๓	<ul style="list-style-type: none"> - บทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้อง (ผู้เล่น/ผู้ใช้/ผู้คุม) - Digital asset (Cryptocurrency/Telecom) 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล อภิปรายกลุ่ม วิเคราะห์กรณีศึกษา (Advanced)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์ กรณีศึกษา	ห้องสมุดและ แหล่งข้อมูล ออนไลน์	วิเคราะห์ตาม วัตถุประสงค์ การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อวิเคราะห์ กรณีศึกษา
๒	โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption	อธิบายโอกาสที่เกิดจาก Digital Disruption	๓	<ul style="list-style-type: none"> - โอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านทุจริต - กรณีศึกษาโอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านการทุจริต 	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน วิเคราะห์กรณีศึกษา สืบค้นข้อมูล อภิปรายกลุ่ม (Advanced)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์ กรณีศึกษา	ห้องสมุดและ แหล่งข้อมูล ออนไลน์	วิเคราะห์ตาม วัตถุประสงค์ การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อวิเคราะห์ กรณีศึกษา

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
		อธิบายภัยที่เกิดจาก Digital Disruption	๓	- ความเสี่ยงของการใช้เทคโนโลยีในการทุจริต - ทัศนศึกษาภัยของเทคโนโลยีในการทุจริต	<u>STRONG Model</u> R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาสอันมิชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน วิเคราะห์กรณีศึกษา สืบค้นข้อมูล อภิปรายกลุ่ม (Advanced)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์ กรณีศึกษา	ห้องสมุดและ แหล่งข้อมูล ออนไลน์	วิเคราะห์ตาม วัตถุประสงค์ การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อวิเคราะห์ กรณีศึกษา
๓	โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption	อธิบายหลักธรรมาภิบาลกับการใช้เทคโนโลยี	๓	- General Governance - IT Governance	<u>STRONG Model</u> T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน วิเคราะห์กรณีศึกษา สืบค้นข้อมูล อภิปรายกลุ่ม (Advanced)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์ กรณีศึกษา	ห้องสมุดและ แหล่งข้อมูล ออนไลน์	วิเคราะห์ตาม วัตถุประสงค์ การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อวิเคราะห์ กรณีศึกษา
		ระบุวิธีการและเครื่องมือในการต่อต้านการทุจริตในภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม ภาคสื่อ และในกลุ่มประชาชนทั่วไป	๓	- เครื่องมือต่อต้านทุจริต -Feedback system and Whistle blowing -Transparency and Open data -อื่นๆ เช่น design thinking in public service	<u>STRONG Model</u> T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาสอันมิชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน วิเคราะห์กรณีศึกษา สืบค้นข้อมูล อภิปรายกลุ่ม (Advanced)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์ กรณีศึกษา	ห้องสมุดและ แหล่งข้อมูล ออนไลน์	วิเคราะห์ตาม วัตถุประสงค์ การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อวิเคราะห์ กรณีศึกษา

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
		เกิดการตื่นรู้และพร้อมลงมือต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ digital disruption ผ่านเครื่องมือต่าง ๆ อย่างถูกต้อง	๓	- การทดลองปฏิบัติในเครื่องมือ	<u>STRONG Model</u> T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาสอันมิชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไขป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน วิเคราะห์กรณีศึกษา ปฏิบัติการใช้เครื่องมืออภิปรายกลุ่ม (Advanced)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์ กรณีศึกษา	ห้องสมุดและแหล่งข้อมูลออนไลน์	ประเมินจากผลการทำงาน ทำกิจกรรม ประเมินจากผลการทำงาน
๔	นวัตกรรมการต่อต้านทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption	อธิบายตัวอย่างนวัตกรรมการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ digital disruption	๓	- นวัตกรรมส่งเสริมการป้องกันทุจริต - นวัตกรรมต่อต้านทุจริต -ภาครัฐ -ภาคเอกชน	<u>STRONG Model</u> T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาสอันมิชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไขป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Advanced)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและแหล่งข้อมูลออนไลน์	วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อวิเคราะห์กรณีศึกษา
		สร้างนวัตกรรมการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ digital disruption	๑๘	- แนวคิดในการสร้างนวัตกรรมการต่อต้านทุจริต	<u>STRONG Model</u> T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาสอันมิชอบ	พัฒนานวัตกรรม และนำเสนอ (Advanced)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์	ห้องสมุดและแหล่งข้อมูลออนไลน์	ประเมินผลจากชิ้นงาน

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
					O - มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N - ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น				

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

จัดการเรียนการสอนแบบโครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning) โดยผู้สอนเป็นโค้ชจัดกระบวนการเพื่อชี้แนะให้นักศึกษาวิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจนได้องค์ความรู้เพื่อสร้างเป็นโครงงานนวัตกรรมด้านการทุจริต และการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เพื่อประเมินว่าพฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงนั้นสามารถสะท้อนความสามารถที่แท้จริงได้

ประกอบกับการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้การเรียนรู้ online learning โดยร่วมกับสถาบันการศึกษาหรือองค์กรเอกชน และมีการประเมินผลจากการตอบคำถาม Multiple choice ในลักษณะ Gamification เช่น Trivia Board game ประกอบกับประเมินจากผลงานในการจัดทำ Project assignment

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

(๑) จัดทำเป็น ๑ รายวิชา จำนวน ๓ หน่วยกิต

(๒) จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ โดยอาจารย์ผู้สอนสามารถนำเนื้อหาใหม่ในหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ไปปรับใช้/ประยุกต์ใช้ในรายวิชาของตนเอง

(๓) จัดทำเป็นวิชาเลือก

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา

เรื่อง การด้านทฤษฎีในสถานการณ์การเปลี่ยนฉับพลันทางเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption) สำหรับ กลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

ปัจจุบันโลกเข้าสู่สถานการณ์ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งวิทยาการต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิตมีความสะดวกสบายขึ้น การประกอบธุรกิจอาศัยข้อมูลในการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ การบริการลูกค้า และเศรษฐกิจได้กลายเป็นระบบเศรษฐกิจโลก การเปลี่ยนแปลงนี้เองก่อให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า Digital Disruption ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นอยู่อย่างรุนแรงและรวดเร็ว ทำให้มีผลกระทบมากมาย สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดการส่งข้อมูลข่าวสารถึงกันได้ตลอดเวลา เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่ช่วยให้วินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว อุปกรณ์ต่าง ๆ เชื่อมต่อกันผ่านอินเทอร์เน็ต หรือที่เรียกว่า IoT (Internet of Things)

สำหรับประเทศไทยรัฐบาลได้แถลงนโยบาย “Digital Economy” (เศรษฐกิจดิจิทัล) ก่อให้เกิดการปรับโครงสร้างกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็น “กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม” เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในรูปแบบ “ดิจิทัลไทยแลนด์” (Digital Thailand) ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการทำงานในภาครัฐราชการและภาคธุรกิจอย่างรวดเร็ว

จากสถานการณ์นี้เองทำให้มีการนำเทคโนโลยีไปใช้ในเชิงธุรกิจได้มากขึ้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้เป็นอย่างดี จึงได้จัดการปรับปรุงหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาให้ทันสมัยขึ้น โดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ Digital Disruption, ทฤษฎีการนำ, ทฤษฎีการธรรมา โดยจะนำไปสอดแทรกในการศึกษาทุกระดับ ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ระดับอุดมศึกษา รวมถึงหลักสูตรการฝึกอบรม ได้แก่ กลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช./บุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และกลุ่มโค้ช

สำหรับทหารตำรวจนั้น ถือเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการเรียนรู้เกี่ยวกับ Digital Disruption เพื่อให้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก และเท่าทันต่อการทุจริตในโลกสถานการณ์ Digital Disruption รวมไปถึงมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตด้วย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การอธิบายความหมายการใช้คำตามศัพท์บัญญัติของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา โดยคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ได้กำหนด/บัญญัติ คำว่า **Digital Disruption** คือ **การเปลี่ยนฉับพลันทางดิจิทัล** กล่าวคือ การเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ใช้คอมพิวเตอร์ในลักษณะที่ก้าวหน้าขึ้น จนอาจถึงขั้นไม่ต้องใช้แรงงานคน มักเป็นการเปลี่ยนอย่างทันทีทันใดจนทำให้รูปแบบการทำงานแบบเดิมต้องยุติลง เช่น การใช้หุ่นยนต์ทำงานซ้ำซากแทนแรงงานคน การถ่ายภาพที่ใช้ฟิล์มมาเป็นการใช้กล้องดิจิทัลซึ่งบันทึกภาพเป็นข้อมูลทันที การทำให้อุปกรณ์ต่าง ๆ มีความสามารถในการตัดสินใจเองโดยใช้หลักการปัญญาประดิษฐ์ โดยในหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษานี้ จะใช้คำว่า “Digital Disruption” ตลอดทั้งเล่มหลักสูตร เพื่อที่จะสื่อความหมายได้โดยตรงในยุคดิจิทัลเพื่อการรับรู้

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ Digital Disruption รวมไปถึงสามารถวิเคราะห์ถึงโอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption

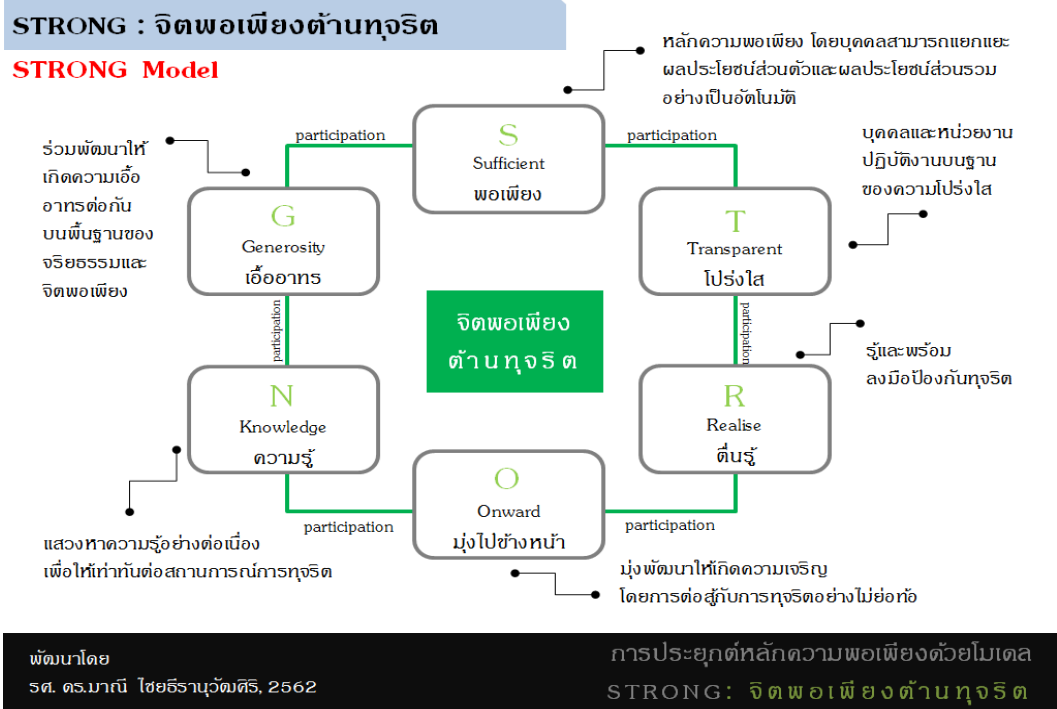
๒.๒ ทราบถึงวิธีการ เครื่องมือต่าง ๆ ในการสร้างความโปร่งใสและการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption และมีความตื่นรู้ในการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption ผ่านเครื่องมือต่าง ๆ อย่างถูกต้อง

๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชม.)
๑	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption - ความหมายความสำคัญ - รูปแบบและลักษณะของ Digital Disruption - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๓
๒	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption - โอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านทุจริต - ภัยของการใช้เทคโนโลยีในการทุจริต	๔
๓	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption - General Governance cooperate governance and compliance - IT Governance - Data Governance - เครื่องมือต่อต้านการทุจริต	๖
๔	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต ในสถานการณ์ Digital Disruption - นวัตกรรมส่งเสริมการป้องกันทุจริต - นวัตกรรมต่อต้านทุจริต	๐
	รวม	๑๓

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวกจำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมี ความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงต้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และ บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับ ความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของ จริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงต้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทน ต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ ตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

*แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent: T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize: R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้นหรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่
กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge: N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity: G)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชน จะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็น

โค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ถึงเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

หน่วยการเรียนรู้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต ในสถานการณ์ Digital Disruption

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
๑	ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption	อธิบายความหมายสาเหตุ รูปแบบ ลักษณะ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับ Digital Disruption	๑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ภาพรวมของ DD - ความหมาย - รูปแบบ - ตัวอย่าง Digital Disruption ▪ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - พรบ.ข้อมูลข่าวสารฯ - พรบ.คอมพิวเตอร์ฯ - พรบ.ข้อมูลส่วนบุคคล - พรบ.ความมั่นคงทางไซเบอร์ 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		เขียนอธิบายความหมายหรือบันทึกผลการเรียนรู้
		ระบุความสำคัญและประเภทของ “ข้อมูล” ทั้งข้อมูลส่วนบุคคล และ ข้อมูลสาธารณะ	๑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ความหมายของข้อมูล ▪ ประเภทของข้อมูล (private/public) ▪ ลักษณะเฉพาะของข้อมูล ตัวอย่างใช้ประโยชน์ข้อมูล 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
		ระบุความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกมิติ	๑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ บทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้อง (ผู้เล่น/ผู้ใช้/ผู้คุม) Digital asset (Cryptocurrency/Telecom) 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
๒	โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption	อธิบายโอกาสที่เกิดจาก Digital Disruption	๒	<ul style="list-style-type: none"> ▪ โอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านทุจริต กรณีศึกษาโอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านการทุจริต 	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไขป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน อภิปรายกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		ประเมินจากการอธิบายในการอภิปราย
		อธิบายภัยที่เกิดจาก Digital Disruption	๒	<ul style="list-style-type: none"> ▪ โอกาสทางลบของการใช้เทคโนโลยีในการทุจริต กรณีศึกษาภัยของเทคโนโลยีในการทุจริต 	STRONG Model R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาส อันมิชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไขป้องกัน หรือพัฒนา	บรรยายในชั้นเรียน อภิปรายกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		ประเมินจากการอธิบายในการอภิปราย

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
					N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น				
๓	โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption	อธิบายหลักการธรรมาภิบาลกับการใช้เทคโนโลยี	๑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ General Governance ▪ IT Governance ▪ Data Governance การประเมิน Governance	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
		ระบุวิธีการและเครื่องมือในการต่อต้านการทุจริตในภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม ภาคสื่อ และในกลุ่มประชาชนทั่วไป	๒	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เครื่องมือต่อต้านทุจริต - Feedback system and Whistle blowing - Transparency and Open data - อื่น ๆ เช่น design thinking in public service 	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาสอันมิชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		ถามตอบในชั้นเรียน และสังเกตพฤติกรรม
		เกิดการตื่นรู้และพร้อมลงมือต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ digital disruption ผ่านเครื่องมือต่าง ๆ อย่างถูกต้อง	๓	การทดลองปฏิบัติในเครื่องมือ	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาสอันมิชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	การอภิปรายกรณีตัวอย่างที่ใกล้ตัว	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
๔	นวัตกรรมการต่อต้านทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption	อธิบายตัวอย่างนวัตกรรมการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption	-	<ul style="list-style-type: none"> ▪ นวัตกรรมส่งเสริมการป้องกันทุจริต ▪ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต -ภาครัฐ -ภาคเอกชน		-	-		-
		สร้างนวัตกรรมการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption	-	แนวคิดในการสร้างนวัตกรรมต่อต้านการทุจริต		-	-		-

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

จัดการเรียนการสอนแบบเนื้อหาสาระ (Content Based Learning) โดยผู้สอนเป็นโค้ชจัดกระบวนการเพื่อชี้แนะให้นักศึกษาวิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจนได้องค์ความรู้เพื่อสร้างเป็นโครงงานนวัตกรรมด้านการทุจริต และการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เพื่อประเมินว่าพฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงนั้นสามารถสะท้อนความสามารถที่แท้จริงได้

ประกอบกับการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้การเรียนรู้ online learning โดยร่วมกับสถาบันการศึกษาหรือองค์กรเอกชน และมีการประเมินผลจากการตอบคำถาม Multiple choice ในลักษณะ Gamification เช่น Trivia Board game ประกอบกับประเมินจากผลงานในการจัดทำ Project assignment

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) ทหาร - หลักสูตรตามแนวทางการรับราชการและหลักสูตรเพิ่มพูนความรู้
- (๒) ตำรวจ - หลักสูตรฝึกอบรมที่เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและหลักสูตรฝึกอบรมอื่น ๆ
- (๓) บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - หลักสูตรฝึกอบรมที่เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและหลักสูตรฝึกอบรมอื่น ๆ

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา

เรื่อง การด้านทฤษฎีในสถานการณ์การเปลี่ยนฉับพลันทางเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption) สำหรับ กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช. / บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

ปัจจุบันโลกเข้าสู่สถานการณ์ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งวิทยาการต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิตมีความสะดวกสบายขึ้น การประกอบธุรกิจอาศัยข้อมูลในการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ การบริการลูกค้า และเศรษฐกิจได้กลายเป็นระบบเศรษฐกิจโลก การเปลี่ยนแปลงนี้เองก่อให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า Digital Disruption ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นอยู่อย่างรุนแรงและรวดเร็ว ทำให้มีผลกระทบมากมาย สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดการส่งข้อมูลข่าวสารถึงกันได้ตลอดเวลา เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่ช่วยให้วินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว อุปกรณ์ต่าง ๆ เชื่อมต่อกันผ่านอินเทอร์เน็ต หรือที่เรียกว่า IoT (Internet of Things)

สำหรับประเทศไทยรัฐบาลได้แถลงนโยบาย “Digital Economy” (เศรษฐกิจดิจิทัล) ก่อให้เกิดการปรับโครงสร้างกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็น “กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม” เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในรูปแบบ “ดิจิทัลไทยแลนด์” (Digital Thailand) ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการทำงานในภาครัฐราชการและภาคธุรกิจอย่างรวดเร็ว

จากสถานการณ์นี้เองทำให้มีการนำเทคโนโลยีไปใช้ในเชิงธุรกิจได้มากขึ้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้เป็นอย่างดี จึงได้จัดการปรับปรุงหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาให้ทันสมัยขึ้น โดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ Digital Disruption, ทรัพยากรน้ำ, ทรัพยากรธรณี โดยจะนำไปสอดแทรกในการศึกษาทุกระดับ ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ระดับอุดมศึกษา รวมถึงหลักสูตรการฝึกอบรม ได้แก่ กลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช./บุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และกลุ่มโค้ช

สำหรับกลุ่มวิทยากรตัวคุณนั้น ถือเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการเรียนรู้เกี่ยวกับ Digital Disruption เพื่อให้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก และเท่าทันต่อการทุจริตในโลกสถานการณ์ Digital Disruption รวมไปถึงมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตด้วย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การอธิบายความหมายการใช้คำตามศัพท์บัญญัติของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา โดยคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ได้กำหนด/บัญญัติ คำว่า Digital Disruption คือ การเปลี่ยนฉับพลันทางดิจิทัล กล่าวคือ การเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ใช้คอมพิวเตอร์ในลักษณะที่ก้าวหน้าขึ้น จนอาจถึงขั้นไม่ต้องใช้แรงงานคน มักเป็นการเปลี่ยนอย่างทันทีทันใดจนทำให้รูปแบบการทำงานแบบเดิมต้องยุติลง เช่น การใช้หุ่นยนต์ทำงานซ้ำซากแทนแรงงานคน การถ่ายภาพที่ใช้ฟิล์มมาเป็นการใช้กล้องดิจิทัลซึ่งบันทึกภาพเป็นข้อมูลทันที การทำให้อุปกรณ์ต่าง ๆ มีความสามารถในการตัดสินใจเองโดยใช้หลักการปัญญาประดิษฐ์ โดยในหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษานี้ จะใช้คำว่า “Digital Disruption” ตลอดทั้งเล่มหลักสูตร เพื่อที่จะสื่อความหมายได้โดยตรงในยุคดิจิทัลเพื่อการรับรู้

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ Digital Disruption รวมไปถึงสามารถวิเคราะห์ถึงโอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption

๒.๒ ทราบถึงวิธีการ เครื่องมือต่าง ๆ ในการสร้างความโปร่งใสและการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption และมีความตื่นรู้ในการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption ผ่านเครื่องมือต่าง ๆ อย่างถูกต้อง

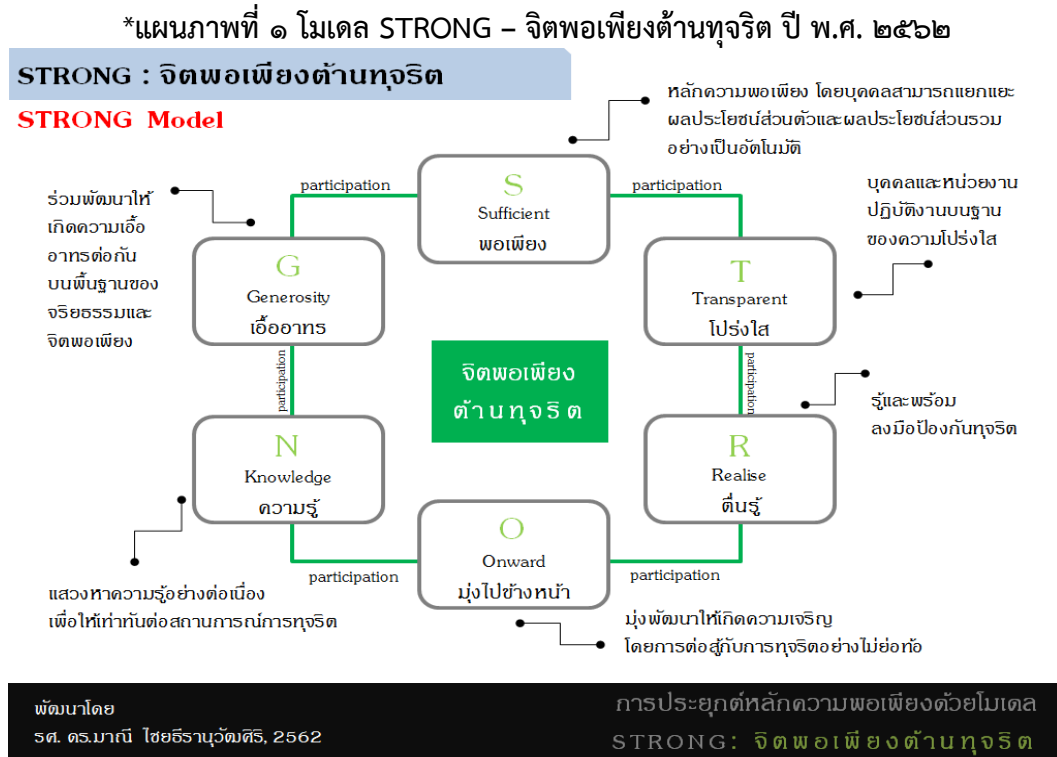
๒.๓ สามารถมีแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption

๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชม.)
๑	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption - ความหมายความสำคัญ - รูปแบบและลักษณะของ Digital Disruption - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๓
๒	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption - โอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านทุจริต - ภัยของการใช้เทคโนโลยีในการทุจริต	๔
๓	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption - General Governance cooperate governance and compliance - IT Governance - Data Governance - เครื่องมือต่อต้านการทุจริต	๙
๔	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต ในสถานการณ์ Digital Disruption - นวัตกรรมส่งเสริมการป้องกันทุจริต - นวัตกรรมต่อต้านทุจริต	๓
	รวม	๑๙

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวกจำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมี ความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงต้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และ บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับ ความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของ จริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงต้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทน

ต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานูวัฒน์ศิริ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมมีระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent: T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize: R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น
 กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น
 หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่
 กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มี
 ความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge: N)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต
 กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น
 (๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะ
 เกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity: G)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวัง
 ผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วม
 พัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง
 และผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมี
 มนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้
 ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต
 ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม
 (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกัน
 การทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่มุมชน จะดำเนินการ
 โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ

และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ถึงถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต ในสถานการณ์ Digital Disruption

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
๑	ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption	อธิบายความหมายสาเหตุ รูปแบบ ลักษณะ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ Digital Disruption	๑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ภาพรวมของ DD - ความหมาย - รูปแบบ - ตัวอย่าง Digital Disruption ▪ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - พรบ.ข้อมูลข่าวสารฯ - พรบ.คอมพิวเตอร์ฯ - พรบ.ข้อมูลส่วนบุคคล - พรบ.ความมั่นคงทางไซเบอร์ 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		เขียนอธิบายความหมายหรือบันทึกผลการเรียนรู้
		ระบุความสำคัญและประเภทของ “ข้อมูล” ทั้งข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลสาธารณะ	๑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ความหมายของข้อมูล ▪ ประเภทของข้อมูล (private/public) ▪ ลักษณะเฉพาะของข้อมูล ตัวอย่างใช้ประโยชน์ข้อมูล 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
		ระบุความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกมิติ	๑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ บทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้อง (ผู้เล่น/ผู้ใช้/ผู้คุม) Digital asset (Cryptocurrency/Telecom) 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
๒	โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption	อธิบายโอกาสที่เกิดจาก Digital Disruption	๒	<ul style="list-style-type: none"> ▪ โอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านทุจริต กรณีศึกษาโอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านการทุจริต 	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน อภิปรายกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		ประเมินจากการอธิบายในการอภิปราย
		อธิบายภัยที่เกิดจาก Digital Disruption	๒	<ul style="list-style-type: none"> ▪ โอกาสทางลบของการใช้เทคโนโลยีในการทุจริต กรณีศึกษาภัยของเทคโนโลยีในการทุจริต 	STRONG Model R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาสอันมิชอบ	บรรยายในชั้นเรียน อภิปรายกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		ประเมินจากการอธิบายในการอภิปราย

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
					<ul style="list-style-type: none"> ○ มุ่งข้างหน้า เพื่อ แก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น 				
๓	โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption	อธิบายหลักธรรมาภิบาลกับการใช้เทคโนโลยี	๓	<ul style="list-style-type: none"> ■ General Governance ■ IT Governance ■ Data Governance การประเมิน Governance	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ ○ – มุ่งข้างหน้า เพื่อ แก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Advanced)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
		ระบุวิธีการและเครื่องมือในการต่อต้านการทุจริตในภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม ภาคสื่อ และในกลุ่มประชาชนทั่วไป	๓	<ul style="list-style-type: none"> ■ เครื่องมือต่อต้านทุจริต - Feedback system and Whistle blowing - Transparency and Open data - อื่น ๆ เช่น design thinking in public service 	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาสอันมิชอบ ○ – มุ่งข้างหน้า เพื่อ แก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Advanced)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		ถามตอบในชั้นเรียนและสังเกตพฤติกรรม
		เกิดการตื่นรู้และพร้อมลงมือต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption ผ่าน	๓	การทดลองปฏิบัติในเครื่องมือ	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ	การอภิปรายกรณีตัวอย่างที่ใกล้ตัวและฝึกทักษะการเป็นวิทยากร	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		ตอบคำถามในชั้นเรียน

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
		เครื่องมือต่าง ๆ อย่างถูกต้อง			R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาสอันมิชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น				
๔	นวัตกรรมการต่อต้านทุจริตในสถานการณ์Digital Disruption	อธิบายตัวอย่างนวัตกรรมการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption	๓	<ul style="list-style-type: none"> ▪ นวัตกรรมส่งเสริมการป้องกันทุจริต ▪ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต <ul style="list-style-type: none"> - ภาครัฐ - ภาคเอกชน 	<p>STRONG Model</p> <p>T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ</p> <p>R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของการแสวงหาโอกาสอันมิชอบ</p> <p>O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา</p> <p>N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น</p>	บรรยายในชั้นเรียน วิเคราะห์กรณีศึกษา อภิปรายกลุ่ม (Advanced)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		ตอบคำถามในชั้นเรียน
		สร้างนวัตกรรมการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption	-	แนวคิดในการสร้างนวัตกรรม การต่อต้านการทุจริต	-	-	-		-

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

จัดการเรียนการสอนแบบเนื้อหาสาระ (Content Based Learning) โดยผู้สอนเป็นโค้ชจัดกระบวนการเพื่อชี้แนะให้นักศึกษาวิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจนได้องค์ความรู้เพื่อสร้างเป็นโครงงานนวัตกรรมด้านการทุจริต และการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เพื่อประเมินว่าพฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงนั้นสามารถสะท้อนความสามารถที่แท้จริงได้

ประกอบกับการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้การเรียนรู้ Online learning โดยร่วมกับสถาบันการศึกษาหรือองค์กรเอกชน และมีการประเมินผลจากการตอบคำถาม Multiple choice ในลักษณะ Gamification เช่น Trivia Board game ประกอบกับประเมินจากผลงานในการจัดทำ Project assignment

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) ใช้ฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช.
- (๒) ใช้ฝึกอบรมให้กับโค้ช STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
- (๓) ใช้ฝึกอบรมให้กับบุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา

เรื่อง การด้านทฤษฎีในสถานการณ์การเปลี่ยนฉับพลันทางเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption) สำหรับ กลุ่มโค้ช

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

ปัจจุบันโลกเข้าสู่สถานการณ์ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งวิทยาการต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิตมีความสะดวกสบายขึ้น การประกอบธุรกิจอาศัยข้อมูลในการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ การบริการลูกค้า และเศรษฐกิจได้กลายเป็นระบบเศรษฐกิจโลก การเปลี่ยนแปลงนี้เองก่อให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า Digital Disruption ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นอยู่อย่างรุนแรงและรวดเร็ว ทำให้มีผลกระทบมากมาย สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดการส่งข้อมูลข่าวสารถึงกันได้ตลอดเวลา เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่ช่วยให้วินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว อุปกรณ์ต่าง ๆ เชื่อมต่อกันผ่านอินเทอร์เน็ต หรือที่เรียกว่า IoT (Internet of Things)

สำหรับประเทศไทยรัฐบาลได้แถลงนโยบาย “Digital Economy” (เศรษฐกิจดิจิทัล) ก่อให้เกิดการปรับโครงสร้างกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็น “กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม” เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในรูปแบบ “ดิจิทัลไทยแลนด์” (Digital Thailand) ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการทัศนในการทำงานในภาครัฐราชการและภาคธุรกิจอย่างรวดเร็ว

จากสถานการณ์นี้เองทำให้มีการนำเทคโนโลยีไปใช้ในเชิงธุรกิจได้มากขึ้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้เป็นอย่างดี จึงได้จัดการปรับปรุงหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาให้ทันสมัยขึ้น โดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ Digital Disruption, ทรัพยากรน้ำ, ทรัพยากรธรณี โดยจะนำไปสอดแทรกในการศึกษาทุกระดับ ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ระดับอุดมศึกษา รวมถึงหลักสูตรการฝึกอบรม ได้แก่ กลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช./บุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และกลุ่มโค้ช

สำหรับกลุ่มโค้ชนั้น ถือเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการเรียนรู้เกี่ยวกับ Digital Disruption เพื่อให้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก และเท่าทันต่อการทฤษฎีในโลกสถานการณ์ Digital Disruption รวมไปถึงมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตด้วย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การอธิบายความหมายการใช้คำตามศัพท์บัญญัติของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา โดยคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ได้กำหนด/บัญญัติ คำว่า Digital Disruption คือ การเปลี่ยนฉับพลันทางดิจิทัล กล่าวคือ การเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ใช้คอมพิวเตอร์ในลักษณะที่ก้าวหน้าขึ้น จนอาจถึงขั้นไม่ต้องใช้แรงงานคน มักเป็นการเปลี่ยนอย่างทันทีทันใดจนทำให้รูปแบบการทำงานแบบเดิมต้องยุติลง เช่น การใช้หุ่นยนต์ทำงานซ้ำซากแทนแรงงานคน การถ่ายภาพที่ใช้ฟิล์มมาเป็นการใช้กล้องดิจิทัลซึ่งบันทึกภาพเป็นข้อมูลทันที การทำให้อุปกรณ์ต่าง ๆ มีความสามารถในการตัดสินใจเองโดยใช้หลักการปัญญาประดิษฐ์ โดยในหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษานี้ จะใช้คำว่า “Digital Disruption” ตลอดทั้งเล่มหลักสูตรเพื่อที่จะสื่อความหมายได้โดยตรงในยุคดิจิทัลเพื่อการรับรู้

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ Digital Disruption รวมไปถึงสามารถวิเคราะห์ถึงโอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption

๒.๒ ทราบถึงวิธีการ เครื่องมือต่างๆ ในการสร้างความโปร่งใสและการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption และมีความตื่นรู้ในการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption ผ่านเครื่องมือต่างๆ อย่างถูกต้อง

๒.๓ สามารถมีแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption

๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชม.)
๑	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption - ความหมายความสำคัญ - รูปแบบและลักษณะของ Digital Disruption - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๒
๒	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption - โอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านทุจริต - ภัยของการใช้เทคโนโลยีในการทุจริต	๒
๓	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption - General Governance cooperate governance and compliance - IT Governance - Data Governance - เครื่องมือต่อต้านการทุจริต	๖
๔	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต ในสถานการณ์ Digital Disruption - นวัตกรรมส่งเสริมการป้องกันทุจริต - นวัตกรรมต่อต้านทุจริต	๓
	รวม	๑๓

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวกจำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมี ความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงต้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และ บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับ ความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของ จริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงต้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทน

ต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดย รองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุวัณศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมมีระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหารทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent: T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize: R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น
 กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น
 หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่
 กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มี
 ความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge: N)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต
 กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น
 (๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะ
 เกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity: G)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวัง
 ผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วม
 พัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง
 และผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมี
 มนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้
 ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต
 ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม
 (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกัน
 การทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่มุมชน จะดำเนินการ
 โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ

และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความ อายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึง ยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและ มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ โอกาสในการลดการทุจริตในสถานการณ์ Digital Disruption

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต ในสถานการณ์ Digital Disruption

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
๑	ความหมายและความสำคัญของ Digital Disruption	อธิบายความหมายสาเหตุ รูปแบบ ลักษณะ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับ Digital Disruption	๑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ภาพรวมของ DD - ความหมาย - รูปแบบ - ตัวอย่าง Digital Disruption ▪ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - พรบ.ข้อมูลข่าวสารฯ - พรบ.คอมพิวเตอร์ฯ - พรบ.ข้อมูลส่วนบุคคล - พรบ.ความมั่นคงทางไซเบอร์ 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล (Basic)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		เขียนอธิบายความหมายหรือบันทึกผลการเรียนรู้
		ระบุความสำคัญและประเภทของ “ข้อมูล” ทั้งข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลสาธารณะ	๐.๕	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ความหมายของข้อมูล ▪ ประเภทของข้อมูล (private/public) ▪ ลักษณะเฉพาะของข้อมูล ตัวอย่างใช้ประโยชน์ข้อมูล 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Basic)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
		ระบุความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกมิติ	๐.๕	<ul style="list-style-type: none"> ▪ บทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้อง (ผู้เล่น/ผู้ใช้/ผู้คุม) Digital asset (Cryptocurrency/Telecom) 	STRONG Model N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล อภิปรายกลุ่ม (Basic)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
๒	โอกาสและภัยที่เกิดจาก Digital Disruption	อธิบายโอกาสที่เกิดจาก Digital Disruption	๑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ โอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านการทุจริต กรณีศึกษาโอกาสเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยีในการต่อต้านการทุจริต 	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อแก้ไข ป้องกัน หรือพัฒนา N – ความรู้ มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน วิเคราะห์กรณีศึกษา อภิปรายกลุ่ม (Basic)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน
		อธิบายภัยที่เกิดจาก Digital Disruption	๑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ โอกาสทางลบของการใช้เทคโนโลยีในการทุจริต กรณีศึกษาภัยของเทคโนโลยีในการทุจริต 	STRONG Model R – ตื่นรู้ ต่อกิษภัยของการแสวงหาโอกาสอันมิชอบ	บรรยายในชั้นเรียน วิเคราะห์กรณีศึกษา อภิปรายกลุ่ม (Basic)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ โดยการตอบคำถามในชั้นเรียน

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
					<p>O – มุ่งข้างหน้า เพื่อ แก้ไข ป้องกัน หรือ พัฒนา</p> <p>N – ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น</p>				
๓	โอกาสในการลด การทุจริต ในสถานการณ์ Digital Disruption	อธิบาย หลักธรรมาภิบาลกับ การใช้เทคโนโลยี	๑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ General Governance ▪ IT Governance ▪ Data Governance การประเมิน Governance	<p><u>STRONG Model</u></p> <p>T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ</p> <p>O – มุ่งข้างหน้า เพื่อ แก้ไข ป้องกัน หรือ พัฒนา</p> <p>N – ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น</p>	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		วิเคราะห์ตาม วัตถุประสงค์ โดยการตอบ คำถามในชั้นเรียน
		ระบุวิธีการและ เครื่องมือในการ ต่อต้านการทุจริตใน ภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม ภาคสื่อ และในกลุ่มประชาชน ทั่วไป	๒	<ul style="list-style-type: none"> ▪ เครื่องมือต่อต้านทุจริต - Feedback system and Whistle blowing - Transparency and Open data - อื่น ๆ เช่น design thinking in public service 	<p><u>STRONG Model</u></p> <p>T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ</p> <p>R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของ การแสวงหาโอกาส อันมิชอบ</p> <p>O – มุ่งข้างหน้า เพื่อ แก้ไข ป้องกัน หรือ พัฒนา</p> <p>N – ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น</p>	บรรยายในชั้นเรียน สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์กรณีศึกษา (Intermediate)	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		ถามตอบในชั้น เรียนและสังเกต พฤติกรรม
		เกิดการตื่นรู้และ พร้อมลงมือต่อต้าน	๓	การทดลองปฏิบัติในเครื่องมือ	<u>STRONG Model</u>	การอภิปรายกรณี ตัวอย่างที่ใกล้ตัวและ	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		ประเมินจากผล การทำงานกิจกรรม

ที่	ชื่อหน่วย	วัตถุประสงค์	เวลา	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งการเรียนรู้	การประเมินผล
				Digital Disruption	การต่อต้านการทุจริต				
		การทุจริตใน สถานการณ์ Digital Disruption ผ่าน เครื่องมือต่าง ๆ อย่างถูกต้อง			T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของ การแสวงหาโอกาส อันมิ ชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อ แก้ไข ป้องกัน หรือ พัฒนา N – ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น	ฝึกทักษะการเป็น โค้ช			
๔	นวัตกรรมการ ต่อต้านทุจริต ใน สถานการณ์ Digital Disruption	อธิบายตัวอย่าง นวัตกรรมการป้องกัน และต่อต้านการทุจริต ในสถานการณ์ Digital Disruption	๓	<ul style="list-style-type: none"> ▪ นวัตกรรมส่งเสริมการป้องกัน ทุจริต ▪ นวัตกรรมต่อต้านทุจริต -ภาครัฐ -ภาคเอกชน 	STRONG Model T – มุ่งสร้างความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบ R – ตื่นรู้ ต่อพิษภัยของ การแสวงหาโอกาส อันมิชอบ O – มุ่งข้างหน้า เพื่อ แก้ไข ป้องกัน หรือ พัฒนา N – ความรู้ มีความรู้ เท่าทันต่อสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น	บรรยายในชั้นเรียน วิเคราะห์กรณีศึกษา อภิปรายกลุ่ม (Intermediate))	สื่อออนไลน์ สื่อออฟไลน์		ตอบคำถามใน ชั้นเรียน
		สร้างนวัตกรรมการ ต่อต้านการทุจริตใน สถานการณ์ Digital Disruption	-	แนวคิดในการสร้างนวัตกรรม การต่อต้านทุจริต		-	-	-	-

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

จัดการเรียนการสอนแบบเนื้อหาสาระ (Content Based Learning) โดยผู้สอนเป็นโค้ชจัดกระบวนการเพื่อชี้แนะให้นักศึกษาวิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจนได้องค์ความรู้เพื่อสร้างเป็นโครงงานนวัตกรรมด้านการทุจริต และการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เพื่อประเมินว่าพฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงนั้นสามารถสะท้อนความสามารถที่แท้จริงได้

ประกอบกับการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้การเรียนรู้ Online learning โดยร่วมกับสถาบันการศึกษาหรือองค์กรเอกชน และมีการประเมินผลจากการตอบคำถาม Multiple choice ในลักษณะ Gamification เช่น Trivia Board game ประกอบกับประเมินจากผลงานในการจัดทำ Project assignment

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) ใช้ฝึกรอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช.
- (๒) ใช้ฝึกรอบรมให้กับโค้ช STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
- (๓) ใช้ฝึกรอบรมให้กับบุคลากรภาครัฐ

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔

เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี

ตารางสรุปภาพรวม เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี ตามกลุ่มเป้าหมาย							
Main Concept	เนื้อหาตามกลุ่มเป้าหมาย						
	หน่วยการเรียนรู้	การศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนต้น)	การศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนปลาย)	อุดมศึกษา	ทหาร/ตำรวจ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	โค้ช	กลุ่มวิทยากร ป.ช./บุคลากร ภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ
ตระหนักรู้คุณค่าของทรัพยากรธรณี	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 - ทรัพยากรธรณีสำคัญอย่างไร (ตระหนักรู้คุณค่าของทรัพยากรธรณี) - รู้ลึก รู้จริงทรัพยากรธรณี - ธรณีวิทยาน่ารู้	--ธรณีวิทยาและการกำหนดแหล่งทรัพยากรธรณี คืออะไร -ประเภททรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่) และการใช้ประโยชน์ -การสำรวจและการพัฒนาทรัพยากรธรณี - ผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรธรณี (ทางตรงและทางอ้อม)	- ทรัพยากรธรณี คืออะไร - ประเภททรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่) - ประโยชน์ของทรัพยากรธรณี - ผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรธรณี	- ธรณีวิทยาทั่วไป และกำเนิดทรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่/ธาตุหายาก/พลังงาน/ซากดึกดำบรรพ์) - แผนที่ธรณีวิทยาและศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี - แหล่งทรัพยากรธรณี และศักยภาพแหล่งหิน/แร่ - แผนที่สารสนเทศทรัพยากรธรณี (GIS) : เหมือนแร่ในอดีต, เหมือนแร่ในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคต - ธรณีพิบัติภัยกับชีวิตประจำวัน	- ธรณีวิทยาทั่วไป และกำเนิดทรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่/ธาตุหายาก/พลังงาน/ซากดึกดำบรรพ์) - แผนที่ธรณีวิทยาและศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี - แหล่งทรัพยากรธรณี และศักยภาพแหล่งหิน/แร่ - แผนที่สารสนเทศทรัพยากรธรณี (GIS) : เหมือนแร่ในอดีต, เหมือนแร่ในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคต - ธรณีพิบัติภัยกับชีวิตประจำวัน	- ธรณีวิทยาทั่วไป และกำเนิดทรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่/ธาตุหายาก/พลังงาน/ซากดึกดำบรรพ์) - แผนที่ธรณีวิทยาและศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี - แหล่งทรัพยากรธรณี และศักยภาพแหล่งหิน/แร่ - แผนที่สารสนเทศทรัพยากรธรณี (GIS) : เหมือนแร่ในอดีต, เหมือนแร่ในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคต - ธรณีพิบัติภัยกับชีวิตประจำวัน	- ธรณีวิทยาทั่วไป และกำเนิดทรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่/ธาตุหายาก/พลังงาน/ซากดึกดำบรรพ์) - แผนที่ธรณีวิทยาและศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี - แหล่งทรัพยากรธรณี และศักยภาพแหล่งหิน/แร่ - แผนที่สารสนเทศทรัพยากรธรณี (GIS) : เหมือนแร่ในอดีต, เหมือนแร่ในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคต - ธรณีพิบัติภัยกับชีวิตประจำวัน

ตารางสรุปภาพรวม เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี ตามกลุ่มเป้าหมาย

Main Concept	เนื้อหาตามกลุ่มเป้าหมาย						
	หน่วยการเรียนรู้	การศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนต้น)	การศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนปลาย)	อุดมศึกษา	ทหาร/ตำรวจ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	โค้ช	กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช./บุคลากร ภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ
การแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม	<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ครอบครองทรัพยากรธรณี (แยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม) - ตามล่าขุมทรัพย์ทรัพยากรธรณี - คุณค่าของทรัพยากรธรณี กับโอกาสในการพัฒนาประเทศและการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี 	<ul style="list-style-type: none"> -ทรัพยากรธรณี เป็นสิ่งที่ต้องใช้ประโยชน์ร่วมกัน -การจะนำไปใช้ต้องได้รับอนุญาต -ประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม (ชุมชน สังคม) และการขีดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม (ชุมชน สังคม) - รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน (ชุมชน สังคม) 	<ul style="list-style-type: none"> - ทรัพยากรธรณี เป็นสิ่งที่ต้องใช้ประโยชน์ร่วมกัน - การจะนำไปใช้ต้องได้รับอนุญาต - กรณีศึกษา การปกป้องหวงแหนทรัพยากรธรณี - การขีดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม (ชุมชน สังคม) - รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน (ชุมชน สังคม) 	<ul style="list-style-type: none"> - ทรัพยากรธรณี การสำรวจและการใช้ประโยชน์ - ทรัพยากรธรณีกับการพัฒนาประเทศ - ความสำคัญของทรัพยากรธรณี ต่อประเทศด้านต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง - การมีส่วนร่วมอนุรักษ์ และการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรณี (หินอ่อน/หินแกรนิต/อัญมณี) 	<ul style="list-style-type: none"> - ทรัพยากรธรณี การสำรวจและการใช้ประโยชน์ - ทรัพยากรธรณีกับการพัฒนาประเทศ - ความสำคัญของทรัพยากรธรณี ต่อประเทศด้านต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง - การมีส่วนร่วมอนุรักษ์ และการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรณี (หินอ่อน/หินแกรนิต/อัญมณี) 	<ul style="list-style-type: none"> - ทรัพยากรธรณี การสำรวจและการใช้ประโยชน์ - ทรัพยากรธรณีกับการพัฒนาประเทศ - ความสำคัญของทรัพยากรธรณี ต่อประเทศด้านต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง - การมีส่วนร่วมอนุรักษ์ และการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรณี (หินอ่อน/หินแกรนิต/อัญมณี) 	<ul style="list-style-type: none"> - ทรัพยากรธรณี การสำรวจและการใช้ประโยชน์ - ทรัพยากรธรณีกับการพัฒนาประเทศ - ความสำคัญของทรัพยากรธรณี ต่อประเทศด้านต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง - การมีส่วนร่วมอนุรักษ์ และการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรณี (หินอ่อน/หินแกรนิต/อัญมณี)

ตารางสรุปภาพรวม เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี ตามกลุ่มเป้าหมาย

Main Concept	เนื้อหาตามกลุ่มเป้าหมาย						
	หน่วยการเรียนรู้	การศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนต้น)	การศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนปลาย)	อุดมศึกษา	ทหาร/ตำรวจ/องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	โค้ช	กลุ่มวิทยากร ป.ช./ บุคลากร ภาครัฐ และ รัฐวิสาหกิจ
การไม่ทนต่อการทุจริต	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 - คุณคือคนสำคัญต่อ ทรัพยากรธรณี (ไม่ทนต่อการทุจริต) - คุณคือคนสำคัญ - ความเสี่ยงในการทุจริต เกี่ยวกับทรัพยากรธรณี	- ผลกระทบด้านลบต่อ สังคมในการใช้ทรัพยากร ธรณี ด้านสุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อม - กรณีศึกษา ผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อมในการใช้ ทรัพยากรธรณีที่ไม่ รับผิดชอบต่อสังคม	- ผลกระทบด้านลบต่อ สังคมในการใช้ทรัพยากร ธรณี ด้านสุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อม - กรณีศึกษา ผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อมในการใช้ ทรัพยากรธรณีที่ไม่ รับผิดชอบต่อสังคม	- กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ทรัพยากรธรณี - รูปแบบการทุจริต และ กรณีศึกษาการทุจริต (การทำ เหมืองนอกเขตพื้นที่อนุญาต/ การประเมินผลกระทบต่อ สุขภาพและสิ่งแวดล้อม EHIA/ การพัฒนาทรัพยากรธรณีนอก เขตพื้นที่อนุญาต)	- กฎหมายต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับทรัพยากร ธรณี - รูปแบบการทุจริต และ กรณีศึกษาการทุจริต (การทำเหมืองนอกเขต พื้นที่อนุญาต/การ ประเมินผลกระทบต่อ สุขภาพและสิ่งแวดล้อม EHIA/ การพัฒนาทรัพยากร ธรณีนอกเขตพื้นที่อนุญาต)	- กฎหมายต่าง ๆ และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ การบังคับใช้กฎหมายกับ ทรัพยากรธรณี - รูปแบบการทุจริต และ กรณีศึกษาการทุจริต (การทำเหมืองนอกเขต พื้นที่อนุญาต/การ ประเมินผลกระทบต่อ สุขภาพและสิ่งแวดล้อม EHIA/ การพัฒนาทรัพยากร ธรณีนอกเขตพื้นที่อนุญาต)	- กฎหมายต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับทรัพยากร ธรณี - รูปแบบการทุจริต และ กรณีศึกษาการทุจริต (การทำเหมืองนอกเขต พื้นที่อนุญาต/การ ประเมินผลกระทบต่อ สุขภาพและสิ่งแวดล้อม EHIA/ การพัฒนาทรัพยากร ธรณีนอกเขตพื้นที่อนุญาต)

ตารางสรุปภาพรวม เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี ตามกลุ่มเป้าหมาย

Main Concept	เนื้อหาตามกลุ่มเป้าหมาย						
	หน่วยการเรียนรู้	การศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนต้น)	การศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนปลาย)	อุดมศึกษา	ทหาร/ตำรวจ/องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	โค้ช	กลุ่มวิทยากร ป.ช./ บุคลากร ภาครัฐ และ รัฐวิสาหกิจ
จิตพอเพียงด้านทุจริต	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 - ร่วมด้วยช่วยกัน : การป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต และการฟื้นฟูทรัพยากร ธรณี (จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต) - เส้นทางสู่ความสำเร็จ : การป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต และการฟื้นฟูทรัพยากร ธรณี - ปกป้องทรัพยากรทาง ธรณี	- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (เบื้องต้น) - การมีส่วนร่วมในการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริต และการฟื้นฟู ทรัพยากรธรณี - การอนุรักษ์และหวง แหน ทรัพยากรธรณี	- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - การอนุรักษ์และหวง แหน ทรัพยากรธรณี - การมีส่วนร่วมในการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริต เกี่ยวกับ ทรัพยากรธรณี	- การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ เพื่อแยกแยะประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส การ ทุจริตทรัพยากรธรณี - การมีส่วนร่วมในการปกป้อง ทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมใน การปกป้องทรัพยากรธรณี	- การสร้างจิตสำนึก สาธารณะ เพื่อแยกแยะ ประโยชน์ส่วนตนและ ประโยชน์ส่วนรวม - การเฝ้าระวัง แจ้ง เบาะแส การทุจริต ทรัพยากรธรณี - การมีส่วนร่วมในการ ปกป้องทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการมีส่วน ร่วมในการปกป้อง ทรัพยากรธรณี	- การสร้างจิตสำนึก สาธารณะ เพื่อแยกแยะ ประโยชน์ส่วนตนและ ประโยชน์ส่วนรวม - การเฝ้าระวัง แจ้ง เบาะแส การทุจริต ทรัพยากรธรณี - การมีส่วนร่วมในการ ปกป้องทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการมีส่วน ร่วมในการปกป้อง ทรัพยากรธรณี	- การสร้างจิตสำนึก สาธารณะ เพื่อแยกแยะ ประโยชน์ส่วนตนและ ประโยชน์ส่วนรวม - การเฝ้าระวัง แจ้ง เบาะแส การทุจริต ทรัพยากรธรณี - การมีส่วนร่วมในการ ปกป้องทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการมีส่วน ร่วมในการปกป้อง ทรัพยากรธรณี

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี
สำหรับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๑.ความเป็นมาของหลักสูตร

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อน ได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันโดยการสร้างความตื่นตัวและการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด” ทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลัก ในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันร้องเรียน การทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนา การบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้กำหนดให้การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ และการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวทางที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี อีกทั้งยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นกระบวนการปรับสภาพทางสังคมให้เกิดภาวะ “ไม่ทนต่อการทุจริต” และบูรณาการต่อต้านการทุจริตของประเทศโดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเพื่อให้เจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ดังกล่าวปรากฏขึ้นมาในสังคมไทย ผ่านกลไกทางการศึกษาซึ่งเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนคิดของคน ผ่านการเรียนรู้จากชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกัน หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทฤษฎีศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ โลกยุคดิจิทัล หรือการใช้ทรัพยากรธรณี และทรัพยากรน้ำในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ผลประโยชน์ต่อสาธารณะ เพียงเพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา ประเด็น “ทรัพยากรธรณี” เป็นประเด็นหนึ่งที่สำคัญที่สำนักงาน ป.ป.ช. ให้ความสำคัญเป็นอย่างสูง เนื่องจากทรัพยากรธรณีเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ มีส่วนสำคัญต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศผ่านการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่อยู่ในธรณี ไม่ว่าจะเป็น ดิน หิน แร่ ผ่านการนำมาใช้ประโยชน์ เช่น การตัดแปลงเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ เป็นอุปกรณ์ในการประกอบกิจการของมนุษย์ ใช้เป็นส่วนประกอบของสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งการใช้ในกิจการด้านอุตสาหกรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรธรณีนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยในการสร้างโอกาสให้แก่สังคมมนุษย์ได้อยู่ดี กินดี มีฐานะมั่นคง ทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศสามารถพัฒนาไปข้างหน้าได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากทรัพยากรธรณีเป็นทรัพยากร ที่สิ้นเปลืองถูกใช้แล้วหมดไป บริเวณที่มีการดำเนินการใช้ประโยชน์ทางธรณีก็มักจะเสื่อมคุณค่า

ดังนั้น การควบคุม การเข้าใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรณีจึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะต้องเล็งเห็นถึงการเข้าใช้ประโยชน์ว่าต้องตอบสนองประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล ปัจจุบันจะเห็นได้ว่า แนวโน้มการใช้ทรัพยากรธรณีนั้น ประโยชน์ที่สาธารณะควรได้รับนั้นน้อยกว่าประโยชน์ที่เอกชนได้รับ อีกทั้งการที่เข้าใช้ประโยชน์ของทรัพยากรธรณียังถูกเข้าถึงด้วยวิธีการที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต เช่น การบิดเบือนประโยชน์ของสาธารณะที่ได้รับให้ดูสูงกว่าประโยชน์ที่เอกชนได้รับ แต่ความเป็นจริงเมื่อมีการสำรวจใช้ทรัพยากรธรณีแล้ว เอกชนกลับได้ประโยชน์ทางทรัพยากรธรณีมากกว่าที่ถูกคำนวณไว้ ซึ่งประเด็นตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเพียงประเด็นย่อยของความเสี่ยงต่อการทุจริตในการเข้าใช้ทรัพยากรธรณีที่ควรจะมีการสร้างการตระหนักรู้เพื่อให้เกิดความหวงแหน นำมาสู่การร่วมกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรณีเพื่อให้ประเทศได้รับประโยชน์มากที่สุด

ดังนั้น การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เป็นสิ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ จึงได้สร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรธรณีในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรธรณี ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร โดยนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นผู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้คุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรธรณี เพื่อให้เยาวชนเกิดความรู้สึกหวงแหน และมีส่วนร่วมในการปกป้อง อนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรณี รวมถึงมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรณีไปในทางที่ผิด แสวงหาประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรธรณีเพื่อประโยชน์ส่วนตนในชุมชน สังคมใกล้ตัว จึงนำมาสู่การจัดทำหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา ประเด็นทรัพยากรธรณี สำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในครั้งนี้

๒.วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกรณีศึกษาเบื้องต้นกับการกำเนิดแหล่งทรัพยากรธรณี
- ๒.๒ เพื่อตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรณี โดยนำเสนอแนวทางการใช้อย่างประหยัดและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรณี
- ๒.๓ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์แยกแยะเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในการใช้ทรัพยากรธรณี
- ๒.๔ เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการทางสังคมที่เกี่ยวกับการทุจริต สามารถบอกแหล่งแจ้งเบาะแสการทุจริตได้
- ๒.๕ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม หวงแหน และรักษาทรัพยากรธรณีวิทยา
- ๒.๖ เพื่อให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี

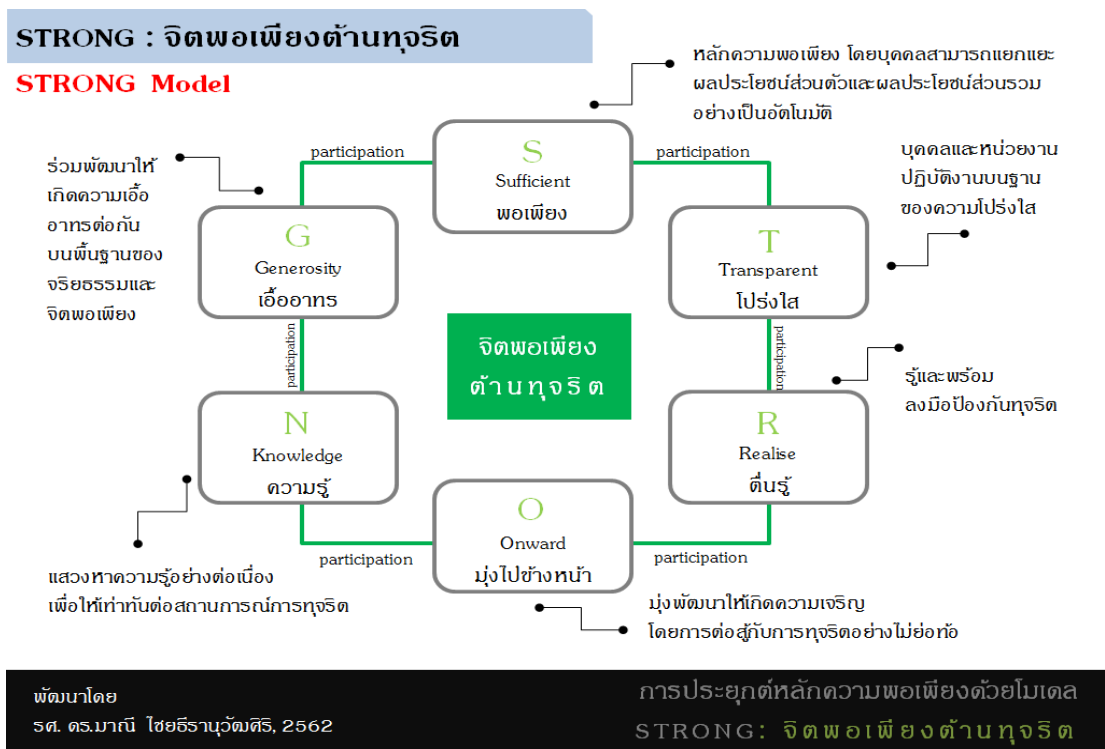
๓.โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	ทรัพยากรธรณีสำคัญอย่างไร -กรณีศึกษาและการกำเนิดแหล่งทรัพยากรธรณี คืออะไร -ประเภททรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่) และการใช้ประโยชน์ -การสำรวจและการพัฒนาทรัพยากรธรณี -ผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรธรณี (ทางตรงและทางอ้อม)	๕
๒	ผู้ครอบครองทรัพยากรธรณี -ทรัพยากรธรณี เป็นสิ่งที่ต้องใช้ประโยชน์ร่วมกัน -การจะนำไปใช้ต้องได้รับอนุญาต -ประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม (ชุมชน สังคม) และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม (ชุมชน สังคม) -รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน (ชุมชน สังคม)	๕
๓	คุณคือคนสำคัญต่อทรัพยากรธรณี -ผลกระทบด้านลบต่อสังคมในการใช้ทรัพยากรธรณี ด้านสุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อม -กรณีศึกษา ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในการใช้ทรัพยากรธรณีที่ไม่รับผิดชอบต่อสังคม	๖
๔	ร่วมด้วยช่วยกัน : การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการฟื้นฟูทรัพยากรธรณี -กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (เบื้องต้น) -การอนุรักษ์และหวงแหน ทรัพยากรธรณี -การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เกี่ยวกับทรัพยากรธรณี	๔
รวม		๒๐

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวกจำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทร บนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริต และเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุกุลศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG - จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient: S)

คํานิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent: T)

คํานิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดแจ้ง

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize: R)

คํานิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O)

คํานิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบุกรุกพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge: N)

คํานิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity: G)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

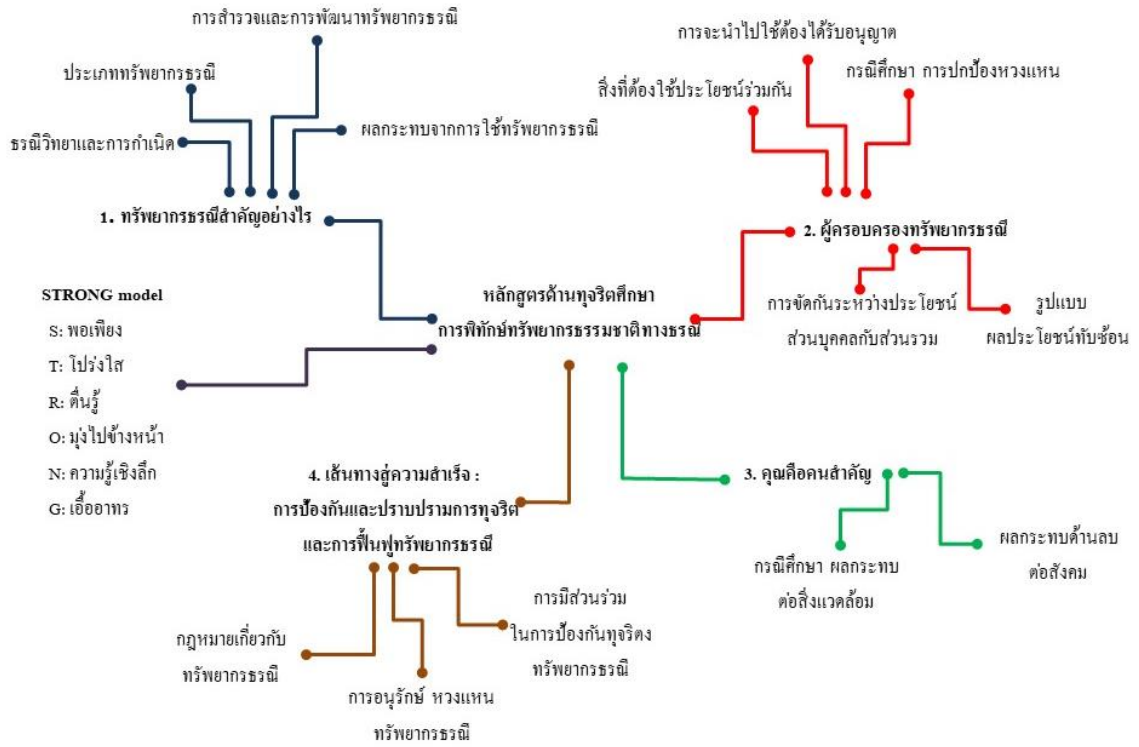
กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลต่อสังคม ระวังภัยการทุจริตประพฤตินิยมชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่มุขมนตรีจะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่ายมีความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ถึงเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ		วิธีการจัดการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งเรียนรู้	การประเมินผล
				การพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี	การต่อต้านการทุจริต				
๑	ทรัพยากร ธรณีสำคัญ อย่างไร	๕	- เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทรัพยากรธรณี - เพื่อตระหนักถึง คุณค่าของทรัพยากร ธรณี โดยนำเสนอ แนวทางการใช้อย่าง ประหยัดและการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรณี	--ธรณีวิทยาและการกำเนิด แหล่งทรัพยากรธรณี คืออะไร -ประเภททรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่) และการใช้ ประโยชน์ -การสำรวจและการพัฒนา ทรัพยากรธรณี - ผลกระทบจากการใช้ ทรัพยากรธรณี (ทางตรงและ ทางอ้อม)	สร้างความตระหนักถึงคุณค่า ของทรัพยากรธรณี ต้นรู้ (Realize: R) ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและ ตระหนักถึงรากเหง้าของปัญหา และภัยร้ายแรงของการทุจริต ประพุดมิชอบภายในชุมชน และประเทศ ความตื่นรู้จะ บังเกิดเมื่อได้พบเห็นสถานการณ์ ที่เสี่ยงต่อการทุจริต ย่อมจะมี ปฏิกิริยาเฝ้าระวังและไม่ยินยอม ต่อการทุจริตในที่สุด ซึ่งต้องให้ ความรู้ความเข้าใจ ความรู้ (Knowledge: N) เกี่ยวกับ สถานการณ์ทุจริตที่เกิดขึ้น ความร้ายแรงและผลกระทบต่อ ระดับบุคคลและส่วนรวม	- บรรยาย - อภิปราย - เกม (Game based Learning) -สถานการณ์จำลอง -โครงการ (Project based Learning) -ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) -ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) -สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning)	-คลิป VDO -ภาพยนตร์สั้น -เอกสารความรู้ -สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ใบความรู้ ใบ กิจกรรม -สื่อดิจิทัล	-ห้องสมุด -กรม ทรัพยากร ธรณี - website - platform	-การทดสอบ -การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย -การสังเกต พฤติกรรม -การประเมินผล งานและตรวจ ผลงาน -เกณฑ์การให้ คะแนน (scoring rubric)
๒	ผู้ครอบครอง ทรัพยากร ธรณี	๕	-เพื่อให้สามารถ วิเคราะห์แยกแยะ เกี่ยวกับประโยชน์ ส่วนตนและประโยชน์ ส่วนรวม -เพื่อให้รู้เท่าทันการ ทุจริตทางทรัพยากร ธรณี	-ทรัพยากรธรณี เป็นสิ่งที่ต้อง ใช้ประโยชน์ร่วมกัน -การจะนำไปใช้ต้องได้รับ อนุญาต -ประโยชน์ส่วนบุคคลและ ประโยชน์ส่วนรวม (ชุมชน สังคม) และการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคลและ	การแยกแยะเกี่ยวกับประโยชน์ ส่วนตนและประโยชน์ เชื่อมโยง กับ พอเพียง (Sufficient: S) ปรับวิธีคิดที่แยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตัวและ ส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่ จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกย	- บรรยาย - อภิปราย -กรณีศึกษา -สถานการณ์จำลอง	-คลิป VDO -ภาพยนตร์สั้น -สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ใบความรู้ ใบงาน	-ห้องสมุด -กรม ทรัพยากร ธรณี - website - platform	-การทดสอบ -การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย -การสังเกต พฤติกรรม

				ผลประโยชน์ส่วนรวม (ชุมชน สังคม) - รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน (ชุมชน สังคม)	ผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้อง จำกัดขอบเขตของการประกอบ อาชีพที่สุจริต สามารถหา ทรัพย์สินเงินทองได้ตาม ความสามารถ ทั้งนี้ โดย ไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น				-การประเมินผล งานและตรวจ ผลงาน -เกณฑ์การให้ คะแนน (scoring rubric)
๓	คุณคือคน สำคัญต่อ ทรัพยากร ธรณี	๖	-เพื่อวิเคราะห์ ผลกระทบด้านลบของ การใช้ทรัพยากรธรณีที่ รับผิดชอบต่อสังคม สุขภาพ สิ่งแวดล้อม -เพื่อตระหนักถึง ผลกระทบ ด้านลบของการใช้ ทรัพยากรธรณีที่ รับผิดชอบต่อสังคม สุขภาพ สิ่งแวดล้อม โดยนำเสนอแนวทาง ในการเฝ้าระวังที่อาจ เกิดในท้องถิ่น	- ผลกระทบด้านลบต่อสังคม ในการใช้ทรัพยากรธรณี ด้านสุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อม - กรณีศึกษา ผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมในการใช้ ทรัพยากรธรณีที่ไม่รับผิดชอบ ต่อสังคม	ตื่นรู้ (Realize: R) ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและ ตระหนักถึงรากเหง้าของปัญหา และภัยร้ายแรงของการทุจริต ประพจน์มิชอบภายในชุมชน และประเทศ ความตื่นรู้จะ บังเกิดเมื่อได้พบเห็นสถานการณ์ ที่เสี่ยงต่อการทุจริต ย่อมจะมี ปฏิกิริยาเฝ้าระวังและไม่ยินยอม ต่อการทุจริตในที่สุด ซึ่งต้องให้ ความรู้ความเข้าใจ	- บรรยาย - อภิปราย -สถานการณ์จำลอง -โครงการ (Project based Learning) -ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) -ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning)	-คลิปVDO -ภาพยนตร์สั้น -สถานการณ์ ปัญหา	-ห้องสมุด -กรม ทรัพยากร ธรณี -กรม อุตสาหกรรม พื้นฐานและ การเหมืองแร่ - website - platform	-การสังเกตการ ปฏิบัติกิจกรรม -การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย
๔	ร่วมด้วย ช่วยกัน : การป้องกัน และ ปราบปราม การทุจริต	๔	เพื่อให้มีความรู้ เกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการ ทางสังคมที่เกี่ยวกับ การทุจริต สามารถ	-กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (เบื้องต้น) -การมีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และการฟื้นฟูทรัพยากรธรณี	โปร่งใส (Transparent: T) บุคคลทุกระดับ องค์กร และ ชุมชนต้องปฏิบัติงานบนฐานของ ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ดังนั้น จึงต้องมีและปฏิบัติตาม หลักปฏิบัติ ระเบียบ ข้อปฏิบัติ	- บรรยาย - อภิปราย -สถานการณ์จำลอง -โครงการ	-คลิปVDO -ภาพยนตร์สั้น -กรณีศึกษา	-ห้องสมุด -กรม ทรัพยากร ธรณี - website - platform	-การทดสอบ -การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ -การประเมินผล งานและตรวจ ผลงาน

	<p>และการฟื้นฟู ทรัพยากร ธรณี</p>		<p>บอกแหล่งแจ้งเบาะแส การทุจริตได้</p>	<p>-การอนุรักษ์และหวงแหน ทรัพยากรธรณี</p>	<p>กฎหมายด้านความโปร่งใส ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ (knowledge) และการตื่นรู้ (realize)</p> <p>มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ในการเฝ้าระวังพื้นที่ ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบุกรุกพื้นที่สาธารณะ หรือ เฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการ ด้วยความโปร่งใส</p> <p>เอื้ออาทร (Generosity: G) การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเพื่อผู้แผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทน หรือหวังผลตอบแทน ในฐานะ เพื่อนมนุษย์ โดยกลไกหลัก ส่งเสริมการทำกิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมใน ยามวิกฤติ หรือการร่วมมือใน การร่วมพัฒนาชุมชน</p>				<p>-เกณฑ์การให้ คะแนน (scoring rubric)</p>
--	---	--	--	---	---	--	--	--	--

๕.แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) โดยใช้วิธีการศึกษาดด้วยตนเอง กรณีศึกษา การบรรยาย การฝึกปฏิบัติรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย การระดมสมอง และการนำเสนอผลงาน

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการเตรียมเข้าสู่โลกอนาคต เช่น เกม (Game based Learning) โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning)

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

๖.แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) เปิดรายวิชาเพิ่มเติม
- (๒) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (๓) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระอื่น ๆ
- (๔) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (๕) จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- (๖) บูรณาการกับวิถีชีวิตในโรงเรียน

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี
สำหรับ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑.ความเป็นมาของหลักสูตร

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อนได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยการสร้างความตื่นตัวและการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด” ทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลักในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันรังเกียจ การทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนา การบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้กำหนดให้การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ และการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวทางที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี อีกทั้งยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นกระบวนการปรับสภาพทางสังคมให้เกิดภาวะ “ไม่ทนต่อการทุจริต” และบูรณาการต่อต้านการทุจริตของประเทศโดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเพื่อให้เจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ดังกล่าวปรากฏขึ้นมาในสังคมไทย ผ่านกลไกทางการศึกษาซึ่งเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนคิดของคนผ่านการเรียนรู้จากชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกัน หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทฤษฎีศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ โลกยุคดิจิทัล หรือการใช้ทรัพยากรธรณี และทรัพยากรน้ำในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ผลประโยชน์ต่อสาธารณะ เพียงเพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา ประเด็น “ทรัพยากรธรณี” เป็นประเด็นหนึ่งที่สำคัญที่สำนักงาน ป.ป.ช. ให้ความสำคัญเป็นอย่างสูง เนื่องจากทรัพยากรธรณีเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ มีส่วนสำคัญต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศผ่านการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่อยู่ในธรณี ไม่ว่าจะเป็น ดิน หิน แร่ ผ่านการนำมาใช้ประโยชน์ เช่น การตัดแปลงเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ เป็นอุปกรณ์ในการประกอบกิจการของมนุษย์ ใช้เป็นส่วนประกอบของสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งการใช้ในกิจการด้านอุตสาหกรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรธรณีนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการสร้างโอกาสให้แก่สังคมมนุษย์ได้อยู่ดี กินดี มีฐานะมั่นคง ทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศสามารถพัฒนาไปข้างหน้าได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก

ทรัพยากรธรรมชาติเป็นทรัพยากร ที่สิ้นเปลืองถูกใช้แล้วหมดไป บริเวณที่มีการดำเนินการใช้ประโยชน์ทางธรรมิก็มักจะเสื่อมคุณค่า ดังนั้น การควบคุม การเข้าใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมิจึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะต้องเล็งเห็นถึงการใช้ประโยชน์ว่าต้องตอบสนองประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าแนวโน้มการใช้ทรัพยากรธรรมินั้น ประโยชน์ที่สาธารณะควรได้รับนั้นน้อยกว่าประโยชน์ที่เอกชนได้รับ อีกทั้งการที่เข้าใช้ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมิยังถูกเข้าถึงด้วยวิธีการที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต เช่น การบิดเบือนประโยชน์ของสาธารณะที่ได้รับให้ดูสูงกว่าประโยชน์ที่เอกชนได้รับ แต่ความเป็นจริงเมื่อมีการสำรวจใช้ทรัพยากรธรรมิแล้ว เอกชนกลับได้ประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมิมากกว่าที่ถูกคำนวณไว้ ซึ่งประเด็นตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเพียงประเด็นย่อยของความเสี่ยงต่อการทุจริตในการเข้าใช้ทรัพยากรธรรมิที่ควรจะมีการสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้เกิดความหวงแหน นำมาสู่การร่วมกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรรมิเพื่อให้ประเทศได้รับประโยชน์มากที่สุด

ดังนั้น การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมิชาติทางธรรมิ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เป็นสิ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ จึงได้สร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมิชาติทางธรรมิ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรธรรมิในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้ และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรธรรมิ ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้คุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรธรรมิ เพื่อให้เยาวชนเกิดความรู้สึกรักหวงแหน และมีส่วนร่วมในการปกป้อง อนุรักษ์ รักษาทรัพยากรธรรมิ รวมถึงมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมิไปในทางที่ผิด แสวงหาประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรธรรมิเพื่อประโยชน์ส่วนตนในชุมชน สังคม จึงนำมาสู่การจัดทำหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมิชาติทางธรรมิ สำหรับกลุ่มผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในครั้งนี้

๒.วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี
- ๒.๒ เพื่อตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรณี โดยนำเสนอแนวทางการใช้อย่างประหยัดและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรณี
- ๒.๓ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์แยกแยะเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในการใช้ทรัพยากรธรณี
- ๒.๔ เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการทางสังคมที่เกี่ยวกับการทุจริต สามารถบอกแหล่งแจ้งเบาะแสการทุจริตได้
- ๒.๕ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ห่วงแทนและรักษาทรัพยากรธรณีวิทยา
- ๒.๖ เพื่อให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี

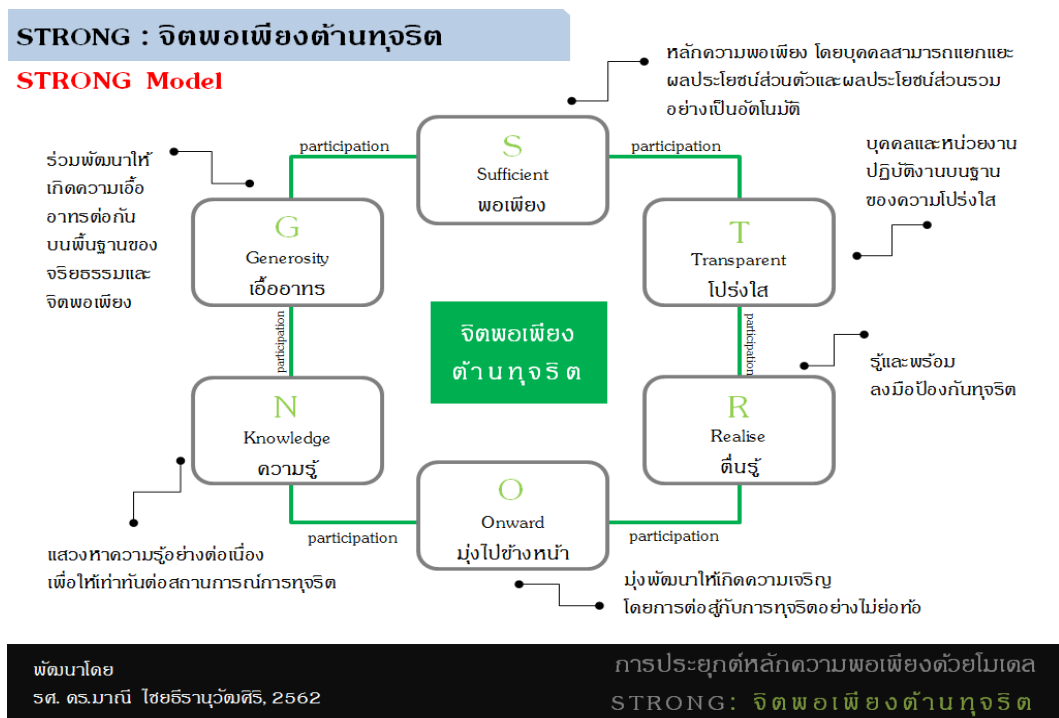
๓.โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	รู้จัก รู้จริงทรัพยากรธรณี - ทรัพยากรธรณี คืออะไร - ประเภททรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่) - ประโยชน์ของทรัพยากรธรณี - ผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรธรณี	๕
๒	ตามล่าขุมทรัพย์ทรัพยากรธรณี - ทรัพยากรธรณี เป็นสิ่งที่ต้องใช้ประโยชน์ร่วมกัน - การจะนำไปใช้ต้องได้รับอนุญาต - กรณีศึกษา การปกป้องหวงแหนทรัพยากรธรณี - การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม (ชุมชน สังคม) - รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน (ชุมชน สังคม)	๕
๓	คุณคือคนสำคัญ - ผลกระทบด้านลบต่อสังคมในการใช้ทรัพยากรธรณี ด้านสุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อม - กรณีศึกษา ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในการใช้ทรัพยากรธรณีที่ไม่รับผิดชอบต่อสังคม	๕
๔	เส้นทางสู่ความสำเร็จ : การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการฟื้นฟูทรัพยากรธรณี - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - การอนุรักษ์และหวงแหน ทรัพยากรธรณี - การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เกี่ยวกับทรัพยากรธรณี	๕
รวม		๒๐

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวกจำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุกูลศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient: S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่

เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent: T)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize: R)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการณ์ทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward: O)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge: N)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity: G)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีความใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

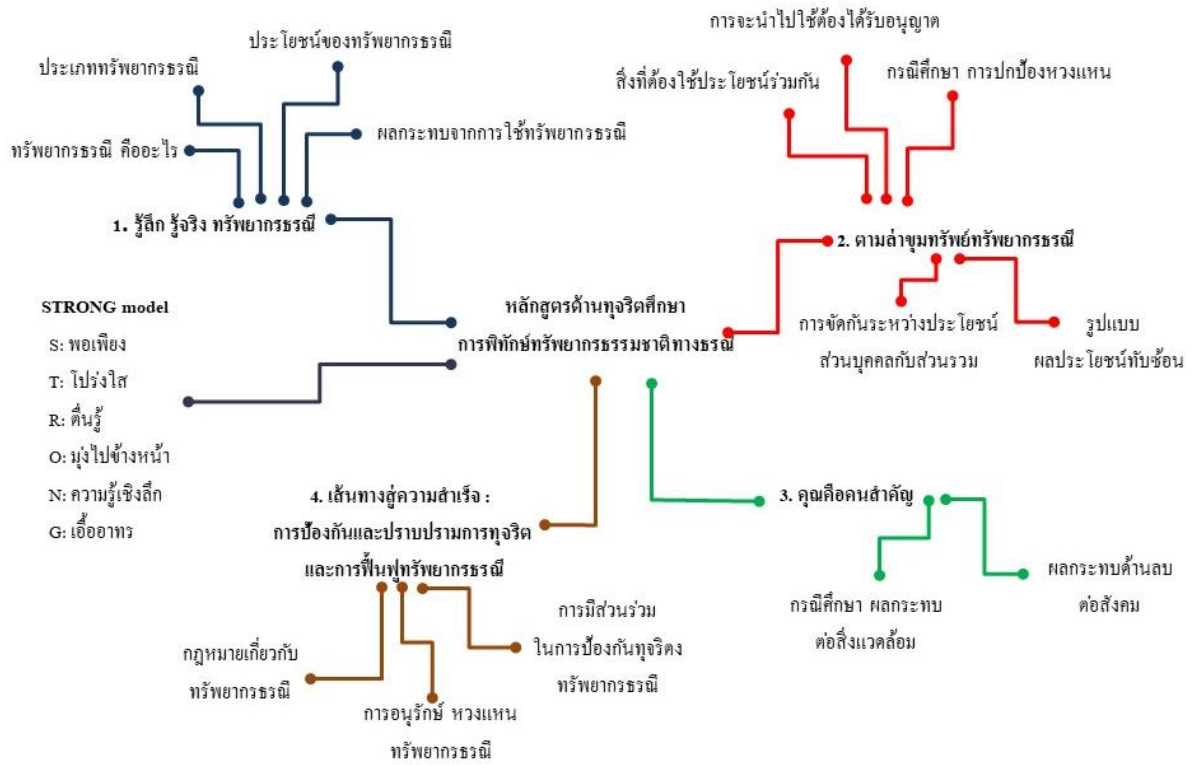
จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้

ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลต่อสังคม รังเกียจการทุจริตประพฤตินิยมชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชนจะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่ายมีความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทฤษฎิตศศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การ เรียนรู้	เนื้อหาสาระ		วิธีการจัดการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งเรียนรู้	การประเมินผล
				การพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี	การต่อต้านการทุจริต				
๑	รู้จัก รู้จริง ทรัพยากร ธรณี	๕	- เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับทรัพยากร ธรณี - เพื่อตระหนักถึง คุณค่าของ ทรัพยากรธรณี โดยนำเสนอ แนวทางการใช้ อย่างประหยัด และการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรณี	- ทรัพยากรธรณี คืออะไร - ประเภททรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่) - ประโยชน์ของทรัพยากรธรณี - ผลกระทบจากการใช้ ทรัพยากรธรณี	สร้างความตระหนักรู้ถึง คุณค่าของทรัพยากร ธรณี ตื่นรู้ (Realize : R) ผู้เรียนมีความรู้ความ เข้าใจและตระหนักรู้ถึง รากเหง้าของปัญหาและ ภัยร้ายแรงของการ ทุจริตประทุติมิชอบ ภายในชุมชนและ ประเทศ ความตื่นรู้จะ บังเกิดเมื่อได้พบเห็น สถานการณ์ที่เสี่ยงต่อ การทุจริต ย่อมจะมี ปฏิกิริยาเฝ้าระวังและ ไม่ยินยอมต่อการทุจริต ในที่สุด ซึ่งต้องให้ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้ (Knowledge : N) เกี่ยวกับสถานการณ์ ทุจริตที่เกิดขึ้น ความ ร้ายแรงและผลกระทบ	- บรรยาย - อภิปราย - เกม (Game based Learning) - สถานการณ์จำลอง - โครงการ (Project based Learning) - ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning)	- คลิปวิดีโอ - ภาพยนต์สั้น - เอกสารความรู้ - สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ใบความรู้ ใบกิจกรรม - สื่อดิจิทัล	- ห้องสมุด - กรมทรัพยากรธรณี - เว็บไซต์ - platform	- การทดสอบ - การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การสังเกตพฤติกรรม - การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน

					ต่อระดับบุคคลและ ส่วนรวม				
๒	ตามล่า ชุมทรัพย์ ทรัพยากร ธรณี (แยกแยะ ประโยชน์ ส่วนตนและ ประโยชน์ ส่วนรวม)	๕	-เพื่อให้สามารถ วิเคราะห์แยกแยะ เกี่ยวกับประโยชน์ ส่วนตนและ ประโยชน์ส่วนรวม -เพื่อให้รู้เท่าทัน การทุจริตทาง ทรัพยากรธรณี	- ทรัพยากรธรณี เป็นสิ่งที่ต้อง ใช้ประโยชน์ร่วมกัน - การจะนำไปใช้ต้องได้รับ อนุญาต - กรณีศึกษา การปกป้องหวง แหนทรัพยากรธรณี - การขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ ส่วนรวม (ชุมชน สังคม) - รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน (ชุมชน สังคม)	การแยกแยะเกี่ยวกับ ประโยชน์ส่วนตนและ ประโยชน์ เชื่อมโยง กับ พอเพียง (Sufficient : S) ปรับวิธีคิดที่แยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตัวและ ส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็น อัตโนมัติจะนำไปสู่ จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์ โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียน ผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดย มีต้องจำกัดขอบเขตของ การประกอบอาชีพที่ สุจริต สามารถหา ทรัพย์เงินทองได้ตาม ความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเอง และผู้อื่น	- บรรยาย - อภิปราย -กรณีศึกษา -สถานการณ์จำลอง	-คลิปวิดีโอ -ภาพยนตร์สั้น -สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ใบ ความรู้ ใบงาน	-ห้องสมุด -กรมทรัพยากรธรณี - เว็บไซต์ - platform	-การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ -การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย -การสังเกตพฤติกรรม -การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน
๓	คุณคือคน สำคัญ	๕	-เพื่อวิเคราะห์ ผลกระทบด้านลบ ของการใช้	- ผลกระทบด้านลบต่อสังคม ในการใช้ทรัพยากรธรณี	ตื่นรู้ (Realize : R) ผู้เรียนมีความรู้ความ เข้าใจและตระหนักรู้ถึง	- บรรยาย - อภิปราย -สถานการณ์จำลอง	-คลิปวิดีโอ -ภาพยนตร์สั้น -กรณีศึกษา	-ห้องสมุด -กรมทรัพยากรธรณี	-การใช้คำถามและ ให้ข้อมูลย้อนกลับ

	(ไม่ทนต่อการทุจริต)		ทรัพยากรธรรมชาติที่ รับผิดชอบต่อ สังคม สุขภาพ สิ่งแวดล้อม -เพื่อตระหนักถึง ผลกระทบต่อ ด้านลบของการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติที่ รับผิดชอบต่อ สังคม สุขภาพ สิ่งแวดล้อม โดย เสนอแนวทางใน การเฝ้าระวังที่อาจ เกิดในท้องถิ่น	ด้านสุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อม - กรณีศึกษา ผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมในการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่รับผิดชอบ ต่อสังคม	รากเหง้าของปัญหาและ ภัยร้ายแรงของการ ทุจริตประพฤติมิชอบ ภายในชุมชนและ ประเทศ ความตื่นรู้จะ บังเกิดเมื่อได้พบเห็น สถานการณ์ที่เสี่ยงต่อ การทุจริต ย่อมจะมี ปฏิกิริยาเฝ้าระวังและไม่ ยินยอมต่อการทุจริตใน ที่สุด ซึ่งต้องให้ความรู้ ความเข้าใจ	-โครงการ (Project based Learning) -ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) -ปรากฏการณ์เป็นฐาน	-สถานการณ์ปัญหา	-กรมอุตสาหกรรม พื้นฐานและการ เหมืองแร่ - เว็บไซต์ - platform	-การสังเกตการปฏิบัติ กิจกรรม -การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย
๔	เส้นทางสู่ ความสำเร็จ : การป้องกัน และ ปราบปราม การทุจริต และการฟื้นฟู ทรัพยากร ธรณี (จิตพอเพียง ด้านทุจริต)	๕	-เพื่อให้มีความรู้ เกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรการทาง สังคมที่เกี่ยวกับ การทุจริต สามารถบอกแหล่ง แจ้งเบาะแสการ ทุจริตได้ - เพื่อให้สามารถ นำเสนอแนวทาง วิธีการป้องกันการ	- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - การอนุรักษ์และหวงแหน ทรัพยากรธรณี - การมีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต เกี่ยวกับทรัพยากรธรณี	โปร่งใส (Transparent : T) บุคคลทุกระดับ องค์กร และชุมชนต้อง ปฏิบัติงานบนฐานของ ความโปร่งใส ตรวจสอบ ได้ ดังนั้น จึงต้องมีและ ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติ ระเบียบ ข้อปฏิบัติ กฎหมายด้านความ โปร่งใส ซึ่งต้องให้ความรู้ ความเข้าใจ	- บรรยาย - อภิปราย -สถานการณ์จำลอง -โครงการ	-คลิปวิดีโอ -ภาพยนตร์สั้น -กรณีศึกษา	-ห้องสมุด -กรมทรัพยากรธรณี - เว็บไซต์ - platform	-การทดสอบ -การใช้คำถามและให้ ข้อมูลย้อนกลับ -การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน -เกณฑ์การให้คะแนน (scoring rubric)

			<p>ทุจริตเกี่ยวกับ ทริพยากรธรรมี่</p>	<p>(knowledge) และการ ตื่นรู้ (realize)</p> <p>มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O) มุ่งเน้นกระบวนการมี ส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง พื้นที่ ที่มีความเสี่ยง ในการ ทุจริต เช่น การบุกรุก พื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้า ระวังโครงการให้ ดำเนินการด้วยความ โปร่งใส</p> <p>เอื้ออาทร (Generosity : G) การพัฒนาสังคมไทยให้ มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มี ผลประโยชน์ตอบแทน หรือหวังผลตอบแทน ใน ฐานะเพื่อนมนุษย์ โดย กลไกหลัก ส่งเสริมการ ทำกิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/ สังคมในยามวิกฤติ หรือ การร่วมมือในการร่วม พัฒนาชุมชน</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--	--

๕.แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) โดยใช้วิธีการศึกษาด້วยตนเอง กรณีศึกษา การบรรยาย การฝึกปฏิบัติรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย การระดมสมอง และการนำเสนอผลงาน

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการเตรียมเข้าสู่โลกอนาคต เช่น เกม (Game based Learning) โครงการงาน (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning)

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

๖.แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) เปิดรายวิชาเพิ่มเติม
- (๒) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (๓) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระอื่น ๆ
- (๔) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (๕) จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- (๖) บูรณาการกับวิถีชีวิตในโรงเรียน

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี
สำหรับ ระดับอุดมศึกษา

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อนได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันโดยการสร้างความตื่นตัวและการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด” ทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลัก ในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันรังเกียจ การทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนา การบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้กำหนดให้การพัฒนากระบวนการจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ และการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวทางที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี อีกทั้งยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นกระบวนการปรับสภาพทางสังคมให้เกิดภาวะ “ไม่ทนต่อการทุจริต” และบูรณาการต่อต้านการทุจริตของประเทศ โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเพื่อให้เจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ดังกล่าวปรากฏขึ้นมาในสังคมไทย ผ่านกลไกทางการศึกษาซึ่งเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนคิดของคน ผ่านการเรียนรู้จากชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกัน หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทุจริตศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ โลกยุคดิจิทัล หรือการใช้ทรัพยากรธรณี และทรัพยากรน้ำ ในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ผลประโยชน์ต่อสาธารณะ เพียงเพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา ประเด็น “ทรัพยากรธรณี” เป็นประเด็นหนึ่งที่สำคัญที่สำนักงาน ป.ป.ช. ให้ความสำคัญเป็นอย่างสูง เนื่องจากทรัพยากรธรณีเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ มีส่วนสำคัญต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศผ่านการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่อยู่ในธรณี ไม่ว่าจะเป็น ดิน หิน แร่ ผ่านการนำมาใช้ประโยชน์ เช่น การตัดแปลงเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ เป็นอุปกรณ์ในการประกอบกิจการของมนุษย์ ใช้เป็นส่วนประกอบของสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งการใช้ในกิจการด้านอุตสาหกรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรธรณีนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการสร้างโอกาสให้แก่สังคมมนุษย์ได้อยู่ดี กินดี มีฐานะมั่นคง ทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศสามารถพัฒนาไปข้างหน้าได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากทรัพยากรธรณีเป็นทรัพยากร ที่สิ้นเปลือง

ถูกใช้แล้วหมดไป บริเวณที่มีการดำเนินการใช้ประโยชน์ทางธรรมาก็มักจะเสื่อมคุณค่า ดังนั้น การควบคุม การเข้าใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมจึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะต้องเล็งเห็นถึงการใช้ประโยชน์ว่าต้องตอบสนองประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล ปัจจุบันจะเห็นได้ว่า แนวโน้มการใช้ทรัพยากรธรรมนั้น ประโยชน์ที่สาธารณะควรได้รับนั้นน้อยกว่าประโยชน์ที่เอกชนได้รับ อีกทั้งการที่เข้าใช้ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมยังถูกเข้าถึงด้วยวิธีการที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต เช่น การบิดเบือนประโยชน์ของสาธารณะที่ได้รับให้ดูสูงกว่าประโยชน์ที่เอกชนได้รับ แต่ความเป็นจริงเมื่อมีการสำรวจใช้ทรัพยากรธรรมแล้ว เอกชนกลับได้ประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมมากกว่าที่ถูกคำนวณไว้ ซึ่งประเด็นตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเพียงประเด็นย่อยของความเสี่ยงต่อการทุจริต ในการเข้าใช้ทรัพยากรธรรมที่ควรจะมีการสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้เกิดความหวงแหน นำมาสู่การร่วมกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรรมเพื่อให้ประเทศได้รับประโยชน์มากที่สุด

ดังนั้น การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เป็นสิ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ จึงได้สร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรรม ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรธรรมในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรธรรมตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตรผู้เรียนระดับอุดมศึกษาเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการต้านทุจริตในประเด็น “ทรัพยากรธรรมชาติทางธรรม” เนื่องจากผู้เรียนในระดับนี้เป็นผู้ที่มีภาวะทางความคิดที่เจริญเติบโตค่อนข้างสูง เป็นกลุ่มคนที่เมื่อจบการศึกษาแล้วจะเข้าสู่ระบบการทำงาน อันมีความเสี่ยงที่จะไม่ตระหนักรู้ถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทางธรรมในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ประโยชน์สาธารณะ จึงนำมาสู่การจัดทำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรรม สำหรับกลุ่มผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ในครั้งนี้

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการตระหนักรู้คุณค่าของทรัพยากรธรณี
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในการใช้ทรัพยากรธรณี
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม หวงแหน และอนุรักษ์ทรัพยากรธรณี
- ๒.๔ เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตพอเพียงเพื่อนำไปสู่การต้านทุจริตเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี
- ๒.๕ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการไม่ทนต่อการทุจริตจากการใช้ทรัพยากรธรณี

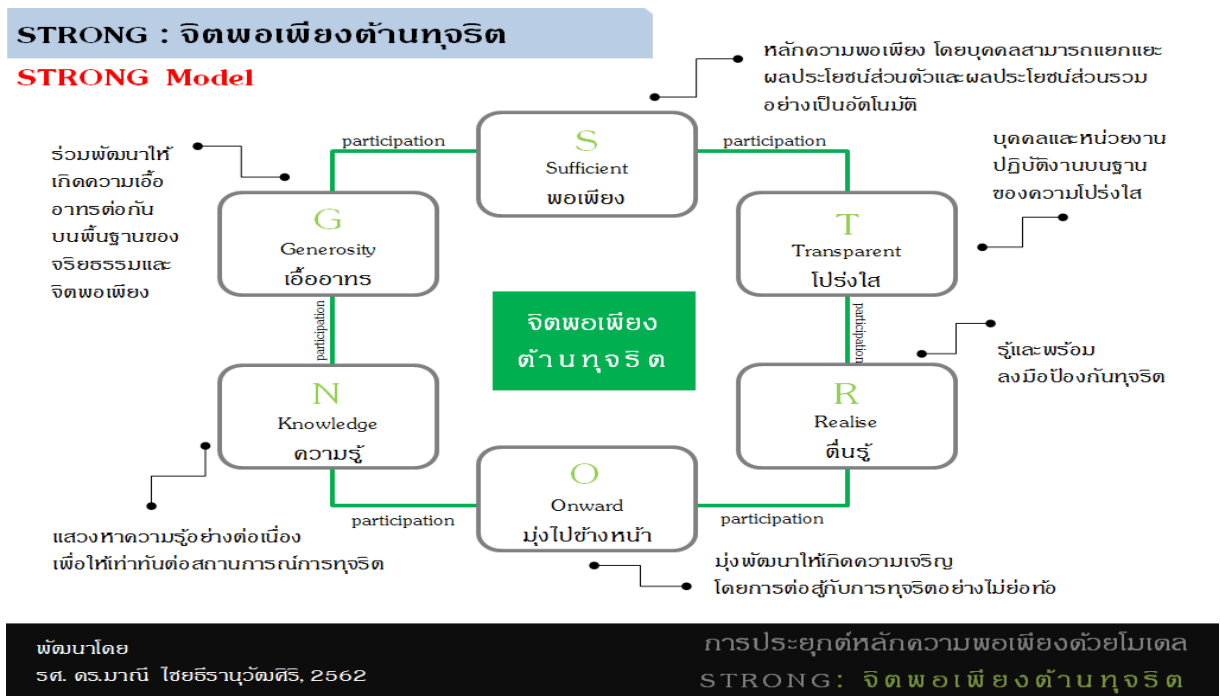
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา
๑	ธรณีวิทยานำรู้ <ul style="list-style-type: none"> - ธรณีวิทยาทั่วไป และกำเนิดทรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่/ธาตุหายาก/พลังงาน/ซากดึกดำบรรพ์) - แผนที่ธรณีวิทยาและศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี - แหล่งทรัพยากรธรณี และศักยภาพแหล่งหิน/แร่ - แผนที่สารสนเทศทรัพยากรธรณี (GIS) : เหมือนแร่ในอดีต,เหมือนแร่ในปัจจุบัน และการพัฒนาในอนาคต - ธรณีพิบัติภัยกับชีวิตประจำวัน 	๖
๒	คุณค่าของทรัพยากรธรณี กับโอกาสในการพัฒนาประเทศและการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี <ul style="list-style-type: none"> - ทรัพยากรธรณี การสำรวจ และการใช้ประโยชน์ - ทรัพยากรธรณีกับการพัฒนาประเทศ - ความสำคัญของทรัพยากรธรณี ต่อประเทศด้านต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง - การมีส่วนร่วมอนุรักษ์ และการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรณี (หินอ่อน/หินแกรนิต/อัญมณี) 	๙
๓	ความเสี่ยงในการทุจริตเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรณี - รูปแบบการทุจริต และกรณีศึกษาการทุจริต (การทำเหมืองนอกเขตพื้นที่อนุญาต/การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม EHIA) 	๑๕
๔	ปกป้องทรัพยากรทางธรณี <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ เพื่อแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม - การมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพยากรธรณี - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส การทุจริตทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ 	๑๕
รวม		๔๕

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวกจำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริต และเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. ภาณี ไชยธีรานูวัฒน์ศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมมีระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิธีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหารทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการณ์ทุจริตขึ้นหรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

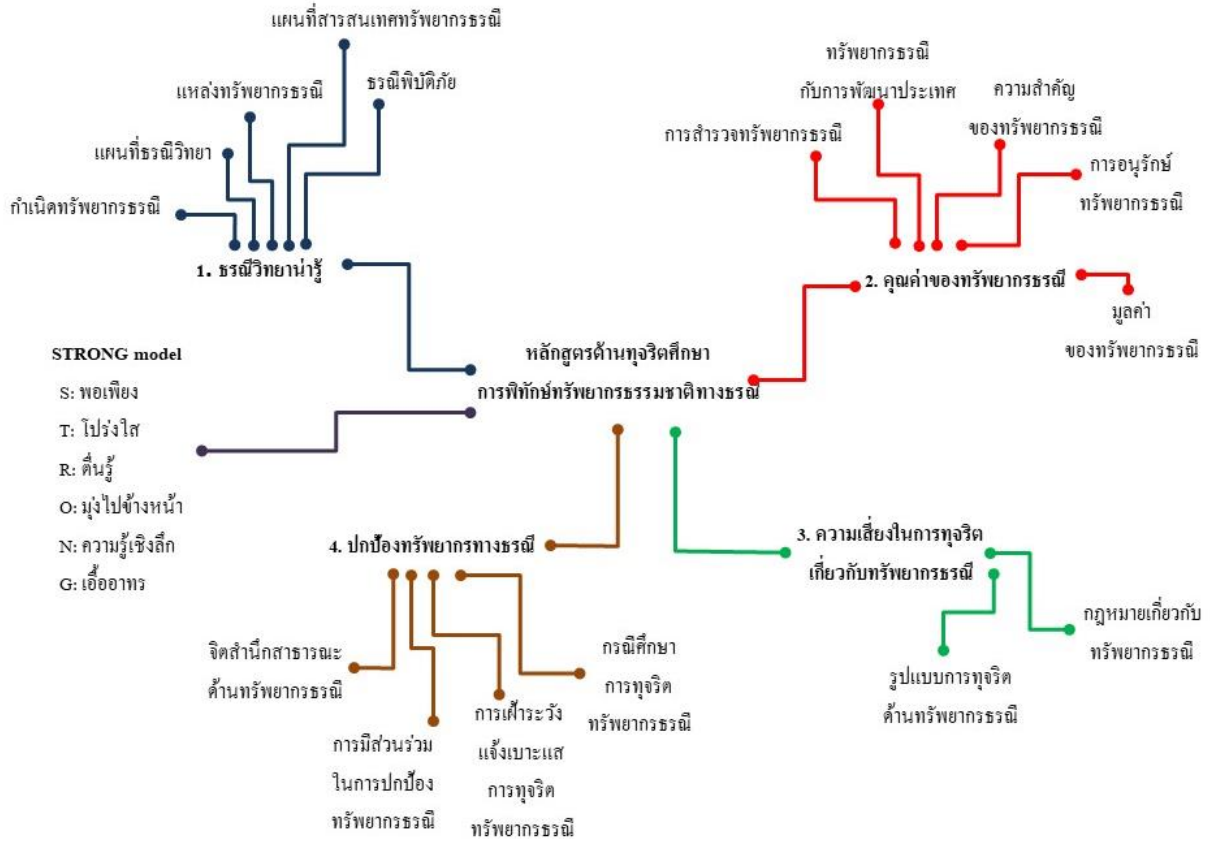
จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมี มนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชน จะดำเนินการ โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ถึงเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี

ระดับอุดมศึกษา/Non Geoscience student

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ		วิธีการจัดการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งเรียนรู้	วิธีการ ประเมินผล
				การพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี	การต่อต้านการทุจริต				
๑	ธรณีวิทยาน้ำ	๖	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี - ผู้เรียนมีทักษะในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - ผู้เรียนวิเคราะห์สภาพทรัพยากรธรณีในพื้นที่ใกล้ตัวได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ธรณีวิทยาทั่วไป และกำเนิดทรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่/ธาตุหายาก/พลังงาน/ซากดึกดำบรรพ์) - แผนที่ธรณีวิทยาและศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี - แหล่งทรัพยากรธรณี และศักยภาพแหล่งหิน/แร่ - แผนที่สารสนเทศทรัพยากรธรณี (GIS) : เหมือนแร่ในอดีต, เหมือนแร่ในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคต - ธรณีพิบัติภัยกับชีวิตประจำวัน 	<ul style="list-style-type: none"> สร้างความตระหนักรู้ถึงคุณค่าของทรัพยากรธรณี <p>ตื่นรู้ (Realize : R)</p> <p>ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักรู้ถึงรากเหง้าของปัญหาและภัยร้ายแรงของการทุจริตประพุดติมิชอบภายในชุมชนและประเทศ</p> <p>ความตื่นรู้จะบังเกิดเมื่อได้พบเห็นสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการทุจริต ย่อมจะมีปฏิกริยาเฝ้าระวังและไม่ยินยอมต่อการทุจริตในที่สุด</p> <p>ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ</p> <p>ความรู้ (Knowledge : N) เกี่ยวกับสถานการณ์ทุจริตที่เกิดขึ้น ความร้ายแรงและผลกระทบต่อระดับบุคคลและส่วนรวม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปรายกลุ่ม - ปัญหาการทุจริต <p>เป็นฐาน (Problem based Learning)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การค้นคว้าอิสระ (IS) 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารความรู้ - ตัวอย่างทรัพยากรธรณี - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟกราฟฟิก - โมชันกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ทางธรณีวิทยา - เว็บไซต์ชั้นหินโผล่ (Outcrop) - หิน/แร่ และจุดสำคัญทางธรณีวิทยา 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตพฤติกรรม - การทดสอบ - การประเมินตนเอง

๒	คุณค่าของ ทรัพยากร ธรณี กับ โอกาสใน การพัฒนา ประเทศ และการ ฟื้นฟู พื้นที่ เกี่ยวกับ ทรัพยากร ธรณี	๙	- ผู้เรียนอธิบายคุณค่า และความมีจำกัดของ ทรัพยากรธรณี - ผู้เรียนเกิดความ ตระหนักถึง ความสำคัญของ ทรัพยากรธรณี	- ทรัพยากรธรณี การสำรวจ และการใช้ประโยชน์ - ทรัพยากรธรณีกับการพัฒนา ประเทศ - ความสำคัญของทรัพยากร ธรณี ต่อประเทศด้านต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง - การมีส่วนร่วมอนุรักษ์ และ การฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากร ธรณี - กรณีศึกษาการเพิ่มมูลค่า ทรัพยากรธรณี (หินอ่อน/ หินแกรนิต/อัญมณี)	สร้างความตระหนักรู้ถึง คุณค่าของทรัพยากรธรณี ตื่นรู้ (Realize : R) ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักรู้ถึงรากเหง้า ของปัญหาและภัยร้ายแรง ของการทุจริตประพฤตินิยม ชอบภายในชุมชนและ ประเทศ ความตื่นรู้จะ บังเกิดเมื่อได้พบเห็น สถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการ ทุจริต ย่อมจะมีปฏิกิริยา เฝ้าระวังและไม่ยินยอม ต่อการทุจริตในที่สุด การแยกแยะเกี่ยวกับ ประโยชน์ส่วนตนและ ประโยชน์ เชื่อมโยงกับ พอเพียง (Sufficient : S) ปรับวิธีคิดที่แยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตัวและ ส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะ นำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์ โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียน ผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับ อามิสสินบนโดยมิต้องจำกัด ขอบเขตของการประกอบ อาชีพที่สุจริต สามารถหา	- บรรยาย - อภิปรายกลุ่ม ปัญหาการใช้ ทรัพยากร - การค้นคว้าอิสระ (IS) - กรณีศึกษา	- เอกสารความรู้ - ตัวอย่าง ทรัพยากรธรณี - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟกราฟฟิก - โมชันกราฟฟิก	- เว็บไซต์ กรม ทรัพยากร ธรณี และกรม อุตสาหกรรม พื้นฐานและ การเหมืองแร่ - เหมืองแร่ ทอง ยิปซัม ปูนซีเมนต์ - เหมืองหิน อุตสาหกรรม หินก่อสร้าง หินปูน หิน อัคนี - ศักยภาพ แหล่งแร่ของ ไทย	- ประเมินผล - การนำเสนอ หน้าชั้นเรียน - การสังเกต พฤติกรรม
---	--	---	---	--	--	---	---	--	--

					ทรัพย์สินเงินทองได้ตาม ความสามารถ ทั้งนี้ โดย ไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น ความรู้ (Knowledge: N) เกี่ยวกับสถานการณ์ทุจริตที่ เกิดขึ้น ความร้ายแรงและ ผลกระทบต่อระดับบุคคล และส่วนรวม				
๓	ความเสี่ยง ในการ ทุจริต เกี่ยวกับ ทรัพยากร ธรณี	๑๕	- ผู้เรียนมีความรู้และ เข้าใจเกี่ยวกับ กฎหมายทรัพยากร ธรณี - ผู้เรียนวิเคราะห์ถึง รูปแบบ วิธีการและ รู้เท่าทันการทุจริตทาง ทรัพยากรธรณี	- กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับทรัพยากรธรณี - รูปแบบการทุจริต และ กรณีศึกษาการทุจริต (การทำ เหมืองนอกเขตพื้นที่อนุญาต/ การประเมินผลกระทบต่อ สุขภาพและสิ่งแวดล้อม EHIA/ การพัฒนาทรัพยากรธรณีนอก เขตพื้นที่อนุญาต)	โปร่งใส (Transparent : T) บุคคลทุกระดับ องค์กร และ ชุมชนต้องปฏิบัติงานบนฐาน ของความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ดังนั้น จึงต้องมีและปฏิบัติ ตามหลักปฏิบัติ ระเบียบ ข้อปฏิบัติ กฎหมายด้าน ความโปร่งใส ซึ่งต้องให้ ความรู้ความเข้าใจ (knowledge) และการตื่นรู้ (realize)	- การสอนแบบ สัมมนา - กรณีศึกษา สถานการณ์การ ทุจริตทางทรัพยากร ธรณี - การค้นคว้าอิสระ (Independent Study)	- เอกสารความรู้ - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟกราฟฟิก - โมชันกราฟฟิก	- เว็บไซต์ กรม อุตสาหกรรม พื้นฐานและการ เหมืองแร่ - เว็บไซต์ กรม ทรัพยากรธรณี - พิพิธภัณฑ์ ธรณีวิทยา - เว็บไซต์ ภาควิชา ธรณีวิทยาและ ธรณีศาสตร์ มหาวิทยาลัย ต่างๆ - เว็บไซต์ สำนักงาน ป.ป.ช.	- การสังเกต พฤติกรรม - การทดสอบ - การประเมิน ตนเอง

๔	ปกป้อง ทรัพยากร ธรณี	๑๕	<p>- ผู้เรียนเกิดเจตคติ หวงแหน มีความรู้สึก ถึงการเป็นเจ้าของ และเกิดพฤติกรรมการ มีส่วนร่วมปกป้อง ทรัพยากรธรณี</p> <p>- ผู้เรียนสามารถ เสนอแนะวิธีการ ปกป้องทรัพยากรธรณี ได้</p> <p>- มีทักษะในการสังเกต ปรากฏการณ์การทุจริต และสามารถแจ้ง เบาะแสการทุจริตต่อ หน่วยงานที่มีหน้าที่ได้</p>	<p>- การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ เพื่อแยกแยะประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม</p> <p>- การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแ สการทุจริตทรัพยากรธรณี</p> <p>- การมีส่วนร่วมในการปกป้อง ทรัพยากรธรณี</p> <p>- กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมใน การปกป้องทรัพยากรธรณี</p>	<p>การแยกแยะเกี่ยวกับ ประโยชน์ส่วนตนและ ประโยชน์ เชื่อมโยงกับ</p> <p>พอเพียง (Sufficient : S)</p> <p>ปรับวิธีคิดที่แยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตัวและ ส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะ นำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์ โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียน ผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับ อามิสสินบนโดยมิต้องจำกัด ขอบเขตของการประกอบ อาชีพที่สุจริต สามารถหา ทรัพย์สินเงินทองได้ตาม ความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและ ผู้อื่น</p> <p>เอื้ออาทร (Generosity : G)</p> <p>การพัฒนาสังคมไทยให้มี น้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มี ผลประโยชน์ตอบแทนหรือ หวังผลตอบแทน ในฐานะ เพื่อนมนุษย์ โดยกลไกหลัก</p>	<p>- ปัญหาการทุจริต เป็นฐาน (Problem based Learning)</p> <p>- การสอนแบบ ร่วมมือ</p> <p>- การค้นคว้าอิสระ (Independent Study)</p> <p>- อภิปรายกลุ่ม</p>	<p>- เอกสารความรู้ - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟกราฟฟิก - โมชันกราฟฟิก</p>	<p>- เว็บไซต์ กรมทรัพยากร ธรณี</p> <p>- สำนักงาน ป.ป.ช.</p>	<p>- การสังเกต พฤติกรรม</p> <p>- การทดสอบ</p> <p>- การประเมิน ตนเอง</p> <p>- ประเมินการ อภิปรายกลุ่ม</p>
---	----------------------------	----	---	---	---	--	--	---	--

					<p>ส่งเสริมการทำกิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน</p> <p>มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)</p> <p>มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบุกรุกพื้นที่ สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส</p>				
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

๕.๑ แนวทางการจัดการเรียนรู้

- การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- การจัดการโดยเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต Learning Outcome

๕.๒ การวัดและการประเมินผล การเรียนรู้

๕.๒.๑ การทดสอบ

๕.๒.๒ การประเมินผลตามสภาพจริง

- การประเมินตนเอง
- การสังเกตพฤติกรรม
- การนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ฯลฯ

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

(๑) จัดทำเป็น ๑ รายวิชา จำนวน ๓ หน่วยกิต

(๒) จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ โดยอาจารย์ผู้สอนสามารถนำเนื้อหาใหม่ในหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ

ไปปรับใช้/ประยุกต์ใช้ในรายวิชาของตนเอง

(๓) จัดทำเป็นวิชาเลือก

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี
สำหรับ กลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อนได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันโดยการสร้างความตื่นตัวและการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด” ทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลัก ในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันรังเกียจ การทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนา การบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้กำหนดให้การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ และการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวทางที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี อีกทั้งยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นกระบวนการปรับสภาพทางสังคมให้เกิดภาวะ “ไม่ทนต่อการทุจริต” และบูรณาการต่อต้านการทุจริตของประเทศ โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเพื่อให้เจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ดังกล่าวปรากฏขึ้นมาในสังคมไทย ผ่านกลไกทางการศึกษาซึ่งเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนคิดของคน ผ่านการเรียนรู้จากชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกัน หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทุจริตศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ โลกยุคดิจิทัล หรือการใช้ทรัพยากรธรณี และทรัพยากรน้ำในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ผลประโยชน์ต่อสาธารณะเพียงเพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา ประเด็น “ทรัพยากรธรณี” เป็นประเด็นหนึ่งที่สำคัญที่สำนักงาน ป.ป.ช. ให้ความสำคัญเป็นอย่างสูง เนื่องจากทรัพยากรธรณีเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ มีส่วนสำคัญต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศผ่านการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่อยู่ในธรณี ไม่ว่าจะเป็น ดิน หิน แร่ ผ่านการนำมาใช้ประโยชน์ เช่น การตัดแปลงเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ เป็นอุปกรณ์ในการประกอบกิจการของมนุษย์ ใช้เป็นส่วนประกอบของสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งการใช้ในกิจการด้านอุตสาหกรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรธรณินั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการสร้างโอกาสให้แก่สังคมมนุษย์ได้อยู่ดี กินดี มีฐานะมั่นคง ทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศสามารถพัฒนาไปข้างหน้าได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากทรัพยากรธรณีเป็นทรัพยากรที่สิ้นเปลือง

ถูกใช้แล้วหมดไป บริเวณที่มีการดำเนินการใช้ประโยชน์ทางธรรมิก็มักจะเสื่อมคุณค่า ดังนั้น การควบคุม การเข้าใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมิจึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะต้องเล็งเห็นถึงการเข้าใช้ประโยชน์ว่าต้องตอบสนองประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล ปัจจุบันจะเห็นได้ว่า แนวโน้มการใช้ทรัพยากรธรรมินั้น ประโยชน์ที่สาธารณะควรได้รับนั้นน้อยกว่าประโยชน์ที่เอกชนได้รับ อีกทั้งการที่เข้าใช้ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมิยังถูกเข้าถึงด้วยวิธีการที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต เช่น การบิดเบือนประโยชน์ของสาธารณะที่ได้รับให้สูงกว่าประโยชน์ที่เอกชนได้รับ แต่ความเป็นจริงเมื่อมีการสำรวจใช้ทรัพยากรธรรมิแล้ว เอกชนกลับได้ประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมิมากกว่าที่ถูกคำนวณไว้ ซึ่งประเด็นตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเพียงประเด็นย่อยของความเสี่ยงต่อการทุจริตในการเข้าใช้ทรัพยากรธรรมิที่ควรจะมีการสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้เกิดความหวงแหน นำมาสู่การร่วมกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรรมิเพื่อให้ประเทศได้รับประโยชน์มากที่สุด

ดังนั้น การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรรมิ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เป็นสิ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ จึงได้สร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรรมิ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรธรรมิในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรธรรมิตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร ทหารตำรวจ เจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่น/ท้องที่ เป็นกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวข้องการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในประเด็น “การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรรมิ” นอกจากนี้ทหารตำรวจจะต้องมีหน้าที่ในการสนับสนุนการใช้ทรัพยากรธรรมิให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงจำเป็นที่ทหารตำรวจจะต้องตระหนักรู้คุณค่าของทรัพยากรธรรมิ แยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในประเด็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทางธรรมิ จึงนำมาสู่การจัดทำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง การใช้ทรัพยากรธรรมชาติทางธรรมิ สำหรับทหาร ตำรวจ เจ้าหน้าที่ปกครองส่วนท้องถิ่น ในครั้งนี้

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการตระหนักรู้คุณค่าของทรัพยากรธรณี
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนมาสามารถแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในการใช้ทรัพยากรธรณี
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความไม่ทนต่อการทุจริตจากการใช้ทรัพยากรธรณี
- ๒.๔ เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตพอเพียงเพื่อนำไปสู่การต้านทุจริตเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี
- ๒.๕ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม หวงแหน และอนุรักษ์ทรัพยากรธรณี

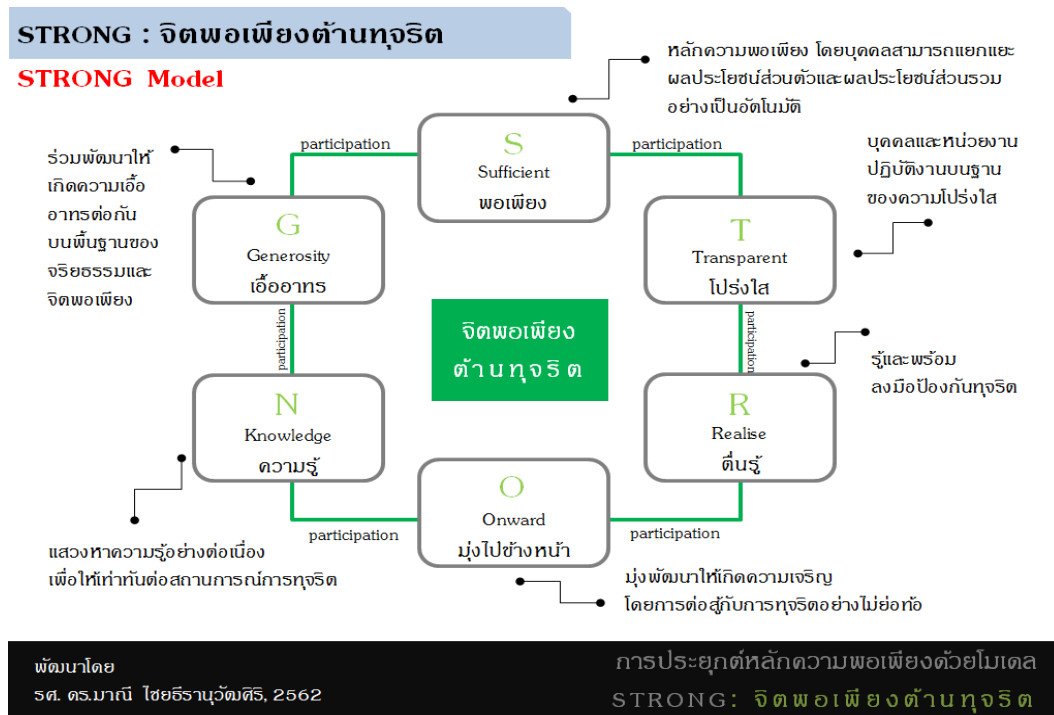
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	ธรณีวิทยานำรู้ - ธรณีวิทยาทั่วไป และกำเนิดทรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่/ธาตุหายาก/พลังงาน/ซากดึกดำบรรพ์) - แผนที่ธรณีวิทยาและศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี - แหล่งทรัพยากรธรณี และศักยภาพแหล่งหิน/แร่ - แผนที่สารสนเทศทรัพยากรธรณี (GIS) : เหมือนแร่ในอดีต,เหมือนแร่ในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคต - ธรณีพิบัติภัยกับชีวิตประจำวัน	๑
๒	คุณค่าของทรัพยากรธรณี กับโอกาสในการพัฒนาประเทศและการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - ทรัพยากรธรณี การสำรวจ และการใช้ประโยชน์ - ทรัพยากรธรณีกับการพัฒนาประเทศ - ความสำคัญของทรัพยากรธรณี ต่อประเทศด้านต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง - การมีส่วนร่วมอนุรักษ์ และการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรณี (หินอ่อน/หินแกรนิต/อัญมณี)	๒
๓	ความเสี่ยงในการทุจริตเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรณี - รูปแบบการทุจริต และกรณีศึกษาการทุจริต (การทำเหมืองนอกเขตพื้นที่อนุญาต/การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม EHIA)	๔
๔	ปกป้องทรัพยากรทางธรณี - การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ เพื่อแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม - การมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพยากรธรณี - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส การทุจริตทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ	๒
รวม		๙

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไซยธีรานุวัฒน์ศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG - จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient: S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตีรู้ (Realize : R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการณ์ทุจริตขึ้นหรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีความใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

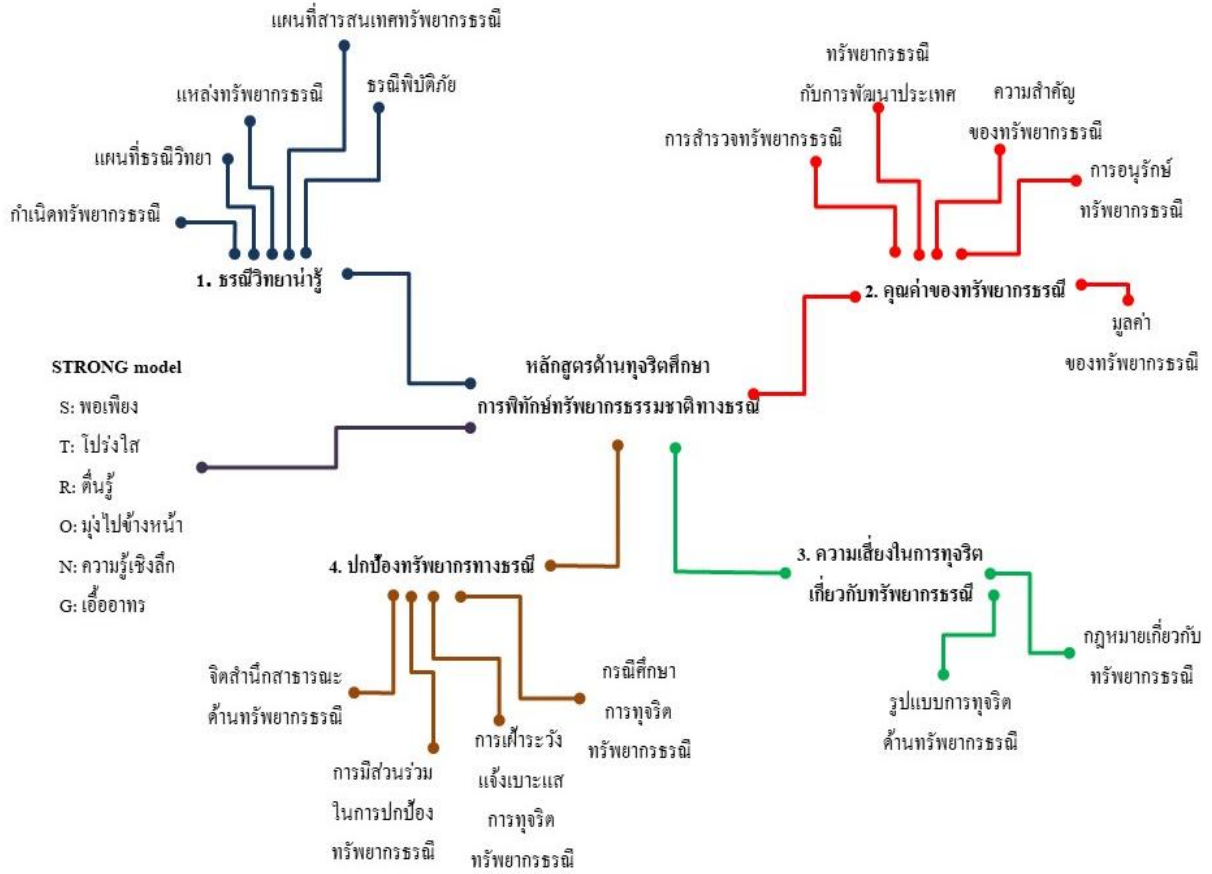
จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ต้นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชน จะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี

กลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ		วิธีการจัดการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งเรียนรู้	วิธีการ ประเมินผล
				การพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี	การต่อต้านการทุจริต				
1	ธรณีวิทยานำรู้	1	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี - ผู้เรียนมีทักษะในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - ผู้เรียนวิเคราะห์สภาพทรัพยากรธรณีในพื้นที่ใกล้ตัวได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ธรณีวิทยาทั่วไป และกำเนิดทรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่/ธาตุหายาก/พลังงาน/ซากดึกดำบรรพ์) - แผนที่ธรณีวิทยาและศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี - แหล่งทรัพยากรธรณี และศักยภาพแหล่งหิน/แร่ - แผนที่สารสนเทศทรัพยากรธรณี (GIS) : เหมือนแร่ในอดีต, เหมือนแร่ในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคต - ธรณีพิบัติภัยกับชีวิตประจำวัน 	<p>สร้างความตระหนักรู้ถึงคุณค่าของทรัพยากรธรณี ตื่นรู้ (Realize: R)</p> <p>ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักรู้ถึงรากเหง้าของปัญหาและภัยร้ายแรงของการทุจริตประพฤติมิชอบภายในชุมชนและประเทศ ความตื่นรู้จะบังเกิดเมื่อได้พบเห็นสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการทุจริต ย่อมจะมีปฏิกิริยาเฝ้าระวังและไม่ยินยอมต่อการทุจริตในที่สุด ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ ความรู้ (Knowledge : N)เกี่ยวกับสถานการณ์ทุจริตที่เกิดขึ้น ความร้ายแรงและผลกระทบต่อระดับบุคคลและส่วนรวม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - การสอนเป็นทีม (Team base Learning) - การสอนแบบสัมมนา 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารความรู้ - ตัวอย่างทรัพยากรธรณี - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟกราฟฟิก - โมชันกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ทางธรณีวิทยา - เว็บไซต์ชั้นหินโผล่ (Outcrop) หิน/แร่ และจุดสำคัญทางธรณีวิทยา 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตพฤติกรรม - การทดสอบ - การประเมินตนเอง

2	คุณค่าของ ทรัพยากรธรณี กับโอกาสใน การพัฒนา ประเทศ และ การฟื้นฟู เกี่ยวกับ ทรัพยากรธรณี	2	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนอธิบายคุณค่าและความมีจำกัดของทรัพยากรธรณี - ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรณี 	<ul style="list-style-type: none"> - ทรัพยากรธรณี การสำรวจและการใช้ประโยชน์ - ทรัพยากรธรณีกับการพัฒนาประเทศ - ความสำคัญของทรัพยากรธรณี ต่อประเทศด้านต่าง ๆ - ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง - การมีส่วนร่วมอนุรักษ์ และการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรณี (หินอ่อน/หินแกรนิต/อัญมณี) 	<p>สร้างความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรณี</p> <p>ตื่นรู้ (Realize: R)</p> <p>ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงรากเหง้าของปัญหาและภัยร้ายแรงของการทุจริตประพฤติมิชอบภายในชุมชนและประเทศ ความตื่นรู้จะบังเกิดเมื่อได้พบเห็นสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการทุจริต ย่อมจะมีปฏิกริยาเฝ้าระวังและไม่ยินยอมต่อการทุจริตในที่สุด</p> <p>การแยกแยะเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ เชื่อมโยงกับ</p> <p>พอเพียง (Sufficient: S)</p> <p>ปรับวิธีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้องชัดเจน และเป็นอัตโนมัตติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิส</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อภิปรายกลุ่ม - การสอนแบบระดมสมอง - กรณีศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารความรู้ - ตัวอย่างทรัพยากรธรณี - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟกราฟฟิก - โมชันกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์ กรมทรัพยากรธรณี และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - เหมืองแร่ ทอง ยิปซัม ปูนซีเมนต์ - เหมืองหิน อุตสาหกรรมหินก่อสร้าง หินปูน หินอัคนี - ศักยภาพแหล่งแร่ของไทย 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินผล - การนำเสนอหน้าชั้นเรียน - การสังเกตพฤติกรรม
---	---	---	---	---	--	--	---	--	--

					<p>สินบนโดยมิต้องจำกัด ขอบเขตของการประกอบ อาชีพที่สุจริต สามารถหา ทรัพย์สินเงินทองได้ตาม ความสามารถ ทั้งนี้ โดย ไม่เดือดร้อนตนเองและ ผู้อื่น</p> <p>ความรู้ (Knowledge: N)เกี่ยวกับสถานการณ์ ทุจริตที่เกิดขึ้น ความ ร้ายแรงและผลกระทบต่อ ระดับบุคคลและส่วนรวม</p>				
3	ความเสี่ยงใน การทุจริต เกี่ยวกับ ทรัพยากรธรณี	4	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความรู้และ เข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ทรัพยากรธรณี - ผู้เรียนวิเคราะห์ถึง รูปแบบ วิธีการและรู้เท่า ทันการทุจริตทาง ทรัพยากรธรณี 	<ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับทรัพยากรธรณี - รูปแบบการทุจริต และ กรณีศึกษาการทุจริต (การทำ เหมืองนอกเขตพื้นที่อนุญาต/ การประเมินผลกระทบต่อ สุขภาพและสิ่งแวดล้อม EHIA/ การพัฒนาทรัพยากรธรณีนอก เขตพื้นที่อนุญาต) 	<p>โปร่งใส (Transparent: T)บุคคลทุกระดับ องค์กร และชุมชนต้องปฏิบัติงาน บนฐานของความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ดังนั้น จึง ต้องมีและปฏิบัติตามหลัก ปฏิบัติ ระเบียบ ข้อปฏิบัติ กฎหมายด้านความโปร่งใส ซึ่งต้องให้ความรู้ความ เข้าใจ (knowledge) และ การตื่นรู้ (realize)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปรายกลุ่ม - กรณีศึกษา - การสอนแบบ สัมมนา - กรณีศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารความรู้ - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟ กราฟฟิก - โมชั่นกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์ กรมอุตสาหกรรม พื้นฐานและการเหมือง แร่ - เว็บไซต์ กรม ทรัพยากรธรณี - พิพิธภัณฑ์ ธรณีวิทยา - เว็บไซต์ ภาควิชา ธรณีวิทยาและธรณี ศาสตร์ มหาวิทยาลัย ต่าง ๆ - เว็บไซต์ สำนักงาน ป.ป.ช. 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกต พฤติกรรม - การทดสอบ - การประเมิน ตนเอง

๔	ปกป้อง ทรัพยากรทาง ธรณี	๒	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนเกิดเจตคติหวง แหน มีความรู้สึกถึงการ เป็นเจ้าของ และเกิด พฤติกรรมการมีส่วนร่วม ปกป้องทรัพยากรธรณี - ผู้เรียนสามารถ เสนอแนะวิธีการปกป้อง ทรัพยากรธรณีได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างจิตสำนึก สาธารณะ เพื่อ แยกแยะประโยชน์ ส่วนตนและประโยชน์ ส่วนรวม - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส การทุจริต ทรัพยากรธรณี - การมีส่วนร่วมในการ ปกป้องทรัพยากรธรณี - ทัศนศึกษาการมีส่วน ร่วมในการปกป้อง ทรัพยากรธรณี 	<p>การแยกแยะเกี่ยวกับประโยชน์ ส่วนตนและประโยชน์ เชื่อมโยง กับ พอเพียง (Sufficient: S) ปรับวิถึคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่าง ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติ จะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่ กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัด ขอบเขตของการประกอบอาชีพที่ สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงิน ทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น</p> <p>เอื้ออาทร (Generosity : G) การพัฒนาสังคมไทยให้มีความ โอภาสอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดย ไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือ หวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อน มนุษย์ โดยกลไกหลัก ส่งเสริมการ ทำกิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือ บุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนา ชุมชนมุ่งไปข้างหน้า (Onward: O) มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบุกรุกพื้นที่ สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการ ให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนแบบ สัมมนา - ทัศนศึกษา - อภิปรายกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารความรู้ - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟ กราฟฟิก - โมชั่นกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์ กรม ทรัพยากรธรณี - สำนักงาน ป.ป.ช. 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกต พฤติกรรม - การทดสอบ - การประเมิน ตนเอง - ประเมินการ อภิปรายกลุ่ม
---	-------------------------------	---	--	---	--	---	---	--	---

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

๕.๑ แนวทางการจัดการเรียนรู้

- การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- การบรรยายและการอภิปรายกลุ่ม/เดี่ยว

๕.๒ การวัดและการประเมินผล การเรียนรู้

๕.๒.๑ การทดสอบ

๕.๒.๒ การประเมินผลตามสภาพจริง

- การประเมินตนเอง
- การสังเกตพฤติกรรม
- การนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ฯลฯ

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) ทหาร - หลักสูตรตามแนวทางการรับราชการและหลักสูตรเพิ่มพูนความรู้
- (๒) ตำรวจ - หลักสูตรฝึกอบรมที่เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและหลักสูตรฝึกอบรมอื่น ๆ
- (๓) บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - หลักสูตรฝึกอบรมที่เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและหลักสูตรฝึกอบรมอื่น ๆ

หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี
สำหรับ กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช./บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมา นั้น ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อนได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันโดยการสร้างความตื่นตัวและการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด” ทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลัก ในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันร้องเรียน การทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนา การบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้กำหนดให้การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ และการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวทางที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี อีกทั้งยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นกระบวนการปรับสภาพทางสังคมให้เกิดภาวะ “ไม่ทนต่อการทุจริต” และบูรณาการต่อต้านการทุจริตของประเทศ โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเพื่อให้เจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ดังกล่าวปรากฏขึ้นมาในสังคมไทย ผ่านกลไกทางการศึกษาซึ่งเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนคิดของคน ผ่านการเรียนรู้จากชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกัน หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทฤษฎีศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ โลกยุคดิจิทัล หรือการใช้ทรัพยากรธรณี และทรัพยากรน้ำในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ผลประโยชน์ต่อสาธารณะ เพียงเพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา ประเด็น “ทรัพยากรธรณี” เป็นประเด็นหนึ่งที่สำคัญที่สำนักงาน ป.ป.ช. ให้ความสำคัญเป็นอย่างสูง เนื่องจากทรัพยากรธรณีเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ มีส่วนสำคัญต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศผ่านการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่อยู่ในธรณี ไม่ว่าจะเป็น ดิน หิน แร่ ผ่านการนำมาใช้ประโยชน์ เช่น การตัดแปลงเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ เป็นอุปกรณ์ในการประกอบกิจการงานของมนุษย์ ใช้เป็นส่วนประกอบของสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งการใช้ในกิจการด้านอุตสาหกรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรธรณีนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการสร้างโอกาสให้แก่สังคมมนุษย์ได้อยู่ดี กินดี มีฐานะมั่นคง ทำให้เศรษฐกิจและสังคม

ของประเทศสามารถพัฒนาไปข้างหน้าได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากทรัพยากรธรณีเป็นทรัพยากรที่สิ้นเปลืองถูกใช้แล้วหมดไป บริเวณที่มีการดำเนินการใช้ประโยชน์ทางธรณีก็มักจะเสื่อมคุณค่า ดังนั้น การควบคุมการเข้าใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรณีจึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะต้องเล็งเห็นถึงการใช้ประโยชน์ว่าต้องตอบสนองประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล ปัจจุบันจะเห็นได้ว่า แนวโน้มการใช้ทรัพยากรธรณีนั้น ประโยชน์ที่สาธารณะควรได้รับนั้นน้อยกว่าประโยชน์ที่เอกชนได้รับ อีกทั้งการที่เข้าใช้ประโยชน์ของทรัพยากรธรณียังถูกเข้าถึงด้วยวิธีการที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต เช่น การบิดเบือนประโยชน์ของสาธารณะที่ได้รับให้ดูสูงกว่าประโยชน์ที่เอกชนได้รับ แต่ความเป็นจริงเมื่อมีการสำรวจใช้ทรัพยากรธรณีแล้ว เอกชนกลับได้ประโยชน์ทางทรัพยากรธรณีมากกว่าที่ถูกคำนวณไว้ ซึ่งประเด็นตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเพียงประเด็นย่อยของความเสี่ยงต่อการทุจริตในการเข้าใช้ทรัพยากรธรณีที่ควรจะมีการสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้เกิดความหวงแหน นำมาสู่การร่วมกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรณีเพื่อให้ประเทศได้รับประโยชน์มากที่สุด

ดังนั้น การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เป็นสิ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ จึงได้สร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรธรณีในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรธรณีตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

กลุ่มเป้าหมายที่สำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการด้านทุจริต ในประเด็น “ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี” สู่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ คือกลุ่มวิทยากรตัวคูณ เนื่องเป็นผู้ที่ส่งต่อความรู้ในการต่อต้านการทุจริตสู่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในหน่วยงาน ให้ตระหนักรู้ถึงการใช้ทรัพยากรธรณีและการไม่ละเมิด (Abuse) ประโยชน์สาธารณะ และเฝ้าระวังการใช้ทรัพยากรธรณีในพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบอย่างถูกต้อง จึงนำมาสู่การจัดทำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี สำหรับกลุ่มวิทยากร ป.ป.ช./บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ ในครั้งนี้

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการตระหนักรู้คุณค่าของทรัพยากรธรณีและสามารถถ่ายทอดได้อย่างถูกต้อง
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนมาสามารถแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในการใช้ทรัพยากรธรณี
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความไม่ทนต่อการทุจริตจากการใช้ทรัพยากรธรณี
- ๒.๔ เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตพอเพียงเพื่อนำไปสู่การต้านทุจริตเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี
- ๒.๕ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม หวงแหน และอนุรักษ์ทรัพยากรธรณี

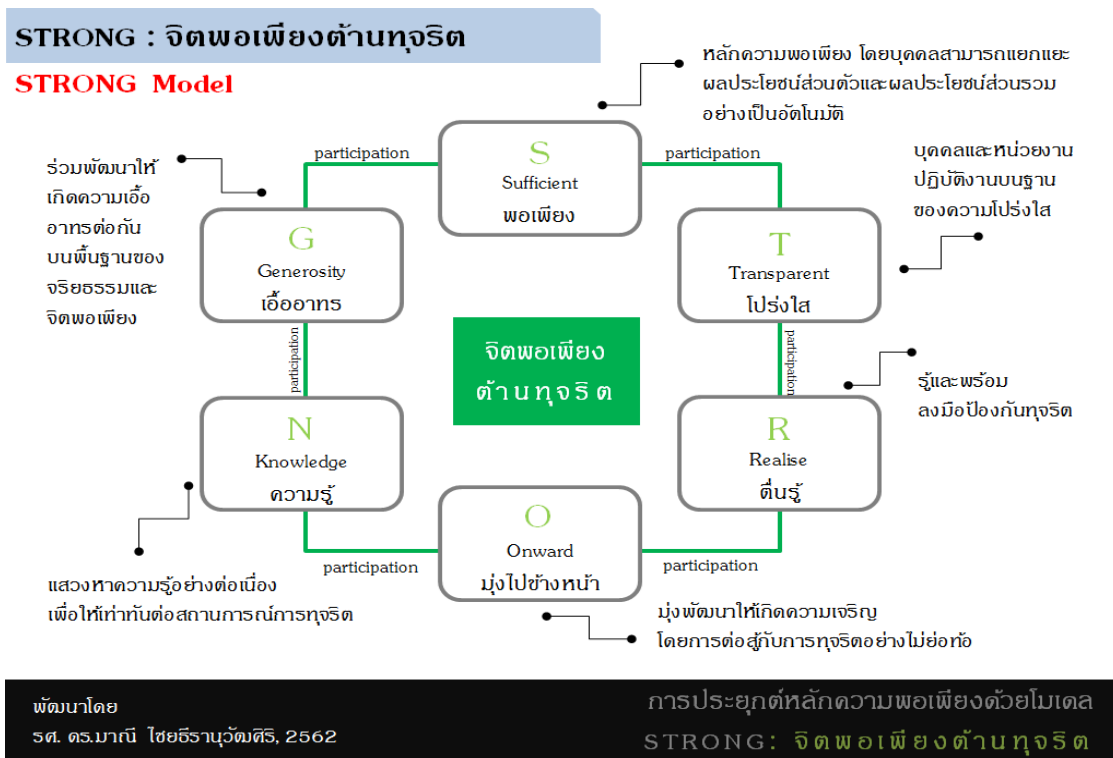
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	ธรณีวิทยานำรู้ - ธรณีวิทยาทั่วไป และกำเนิดทรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่/ธาตุหายาก/พลังงาน/ซากดึกดำบรรพ์) - แผนที่ธรณีวิทยาและศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี - แหล่งทรัพยากรธรณี และศักยภาพแหล่งหิน/แร่ - แผนที่สารสนเทศทรัพยากรธรณี (GIS) : เหมือนแร่ในอดีต,เหมือนแร่ในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคต - ธรณีพิบัติภัยกับชีวิตประจำวัน	๑
๒	คุณค่าของทรัพยากรธรณี กับโอกาสในการพัฒนาประเทศและการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - ทรัพยากรธรณี การสำรวจ และการใช้ประโยชน์ - ทรัพยากรธรณีกับการพัฒนาประเทศ - ความสำคัญของทรัพยากรธรณี ต่อประเทศด้านต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง - การมีส่วนร่วมอนุรักษ์ และการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรณี (หินอ่อน/หินแกรนิต/อัญมณี)	๒
๓	ความเสี่ยงในการทุจริตเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรณี - รูปแบบการทุจริต และกรณีศึกษาการทุจริต (การทำเหมืองนอกเขตพื้นที่อนุญาต/การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม EHIA)	๔
๔	ปกป้องทรัพยากรทางธรณี - การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ เพื่อแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม - การมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพยากรธรณี - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส การทุจริตทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ	๕
	รวม	๑๒

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุกัฒศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมีต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

ค่านิยมปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีความใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

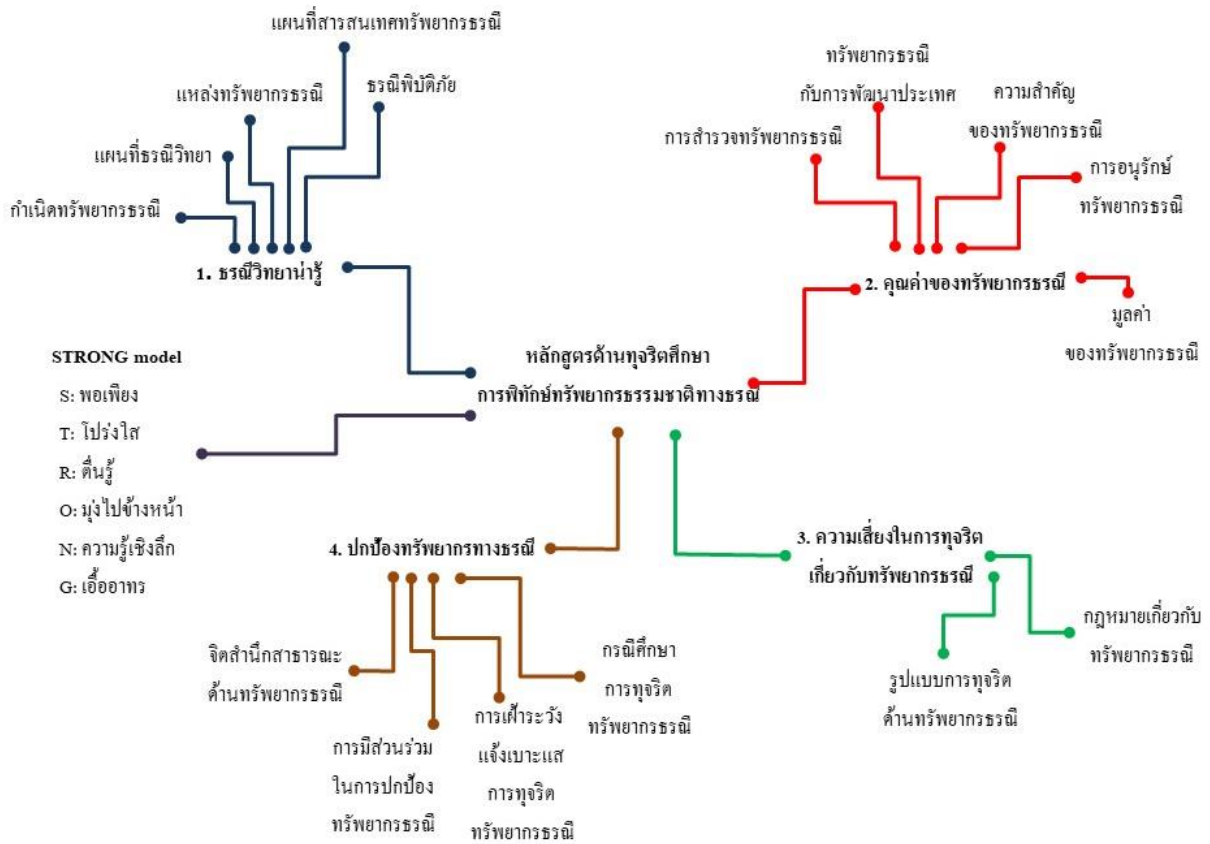
จากนิยามข้างต้น STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลต่อสังคม รังเกียจการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชน จะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ถึงถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี

สำหรับกลุ่มวิทยากร ป.ป.ช. / บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ		วิธีการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งเรียนรู้	วิธีการ ประเมินผล
				การพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี	การต่อต้านการทุจริต				
๑	ธรณีวิทยาน่ารู้	๑	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี - ผู้เรียนมีทักษะในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - ผู้เรียนวิเคราะห์สภาพทรัพยากรธรณีในพื้นที่ใกล้ตัวได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ธรณีวิทยาทั่วไป และกำเนิดทรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่/ธาตุหายาก/พลังงาน/ซากดึกดำบรรพ์) - แผนที่ธรณีวิทยาและศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี - แหล่งทรัพยากรธรณี และศักยภาพแหล่งหิน/แร่ - แผนที่สารสนเทศทรัพยากรธรณี (GIS) : เหมืองแร่ในอดีต, เหมืองแร่ในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคต - ธรณีพิบัติภัยกับชีวิตประจำวัน 	<p>สร้างความตระหนักรู้ถึงคุณค่าของทรัพยากรธรณี</p> <p>ตื่นรู้ (Realize : R)</p> <p>ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักรู้ถึงรากเหง้าของปัญหาและภัยร้ายแรงของการทุจริตประพจน์มิชอบภายในชุมชนและประเทศ</p> <p>ความตื่นรู้จะบังเกิดเมื่อได้พบเห็นสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการทุจริต ย่อมจะมีปฏิกิริยาเฝ้าระวังและไม่ยินยอมต่อการทุจริตในที่สุด ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ</p> <p>ความรู้ (Knowledge : N)</p> <p>เกี่ยวกับสถานการณ์ทุจริตที่เกิดขึ้น ความร้ายแรงและผลกระทบต่อระดับบุคคลและส่วนรวม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - การสอนเป็นทีม (Team base Learning) - การสอนแบบสัมมนา 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารความรู้ - ตัวอย่างทรัพยากรธรณี - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟกราฟฟิก - โมชั่นกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์พิพิธภัณฑ์ทางธรณีวิทยา - เว็บไซต์ชั้นหินโผล่ (Outcrop) หิน/แร่ และจุดสำคัญทางธรณีวิทยา 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตพฤติกรรม - การทดสอบ - การประเมินตนเอง

๒	คุณค่าของ ทรัพยากร ธรณี กับ โอกาสใน การพัฒนา ประเทศ และการ ฟื้นฟู เกี่ยวกับ ทรัพยากร ธรณี	๒	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนอธิบายคุณค่าและความมีจำกัดของทรัพยากรธรณี - ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูของทรัพยากรธรณี 	<ul style="list-style-type: none"> - ทรัพยากรธรณี การสำรวจและการใช้ประโยชน์ - ทรัพยากรธรณีกับการพัฒนาประเทศ - ความสำคัญของทรัพยากรธรณี ต่อประเทศด้านต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง - การมีส่วนร่วมอนุรักษ์ และการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรณี (หินอ่อน/หินแกรนิต/อัญมณี) 	<p>สร้างความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรณี</p> <p>ตื่นรู้ (Realize : R)</p> <p>ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงรากเหง้าของปัญหาและภัยร้ายแรงของการทุจริตประพฤติมิชอบภายในชุมชนและประเทศ</p> <p>ความตื่นรู้จะบังเกิดเมื่อได้พบเห็นสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการทุจริต ย่อมจะมีปฏิกิริยาเฝ้าระวังและไม่ยินยอมต่อการทุจริตในที่สุด</p> <p>การแยกแยะเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ เชื่อมโยงกับ</p> <p>พอเพียง (Sufficient : S)</p> <p>ปรับวิธีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้องชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อภิปรายกลุ่ม - การสอนแบบระดมสมอง - กรณีศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารความรู้ - ตัวอย่างทรัพยากรธรณี - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟกราฟฟิก - โมชั่นกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์ - กรมทรัพยากรธรณี และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - เหมืองแร่ ทอง ยิปซัม ปูนซีเมนต์ - เหมืองหิน อุตสาหกรรมหินก่อสร้าง หินปูน หินอัคนี - ศักยภาพแหล่งแร่ของไทย 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตพฤติกรรม
---	---	---	---	--	--	--	--	---	---

					<p>ขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องรื้อตนเองและผู้อื่น</p> <p>ความรู้ (Knowledge : N) เกี่ยวกับสถานการณ์ทุจริตที่เกิดขึ้น ความร้ายแรงและผลกระทบต่อระดับบุคคลและส่วนรวม</p>				
๓	ความเสี่ยงในการทุจริตเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี	๔	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายทรัพยากรธรณี - ผู้เรียนวิเคราะห์ถึงรูปแบบ วิธีการและรู้เท่าทันการทุจริตทางทรัพยากรธรณี 	<ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรณี - รูปแบบการทุจริต และกรณีศึกษาการทุจริต (การทำเหมืองนอกเขตพื้นที่อนุญาต/ การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม EHIA/ การพัฒนาทรัพยากรธรณีนอกเขตพื้นที่อนุญาต) 	<p>โปร่งใส (Transparent : T)บุคคลทุกระดับ องค์กร และชุมชนต้องปฏิบัติงานบนฐานของความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ดังนั้น จึงต้องมีและปฏิบัติตามหลักปฏิบัติระเบียบ ข้อปฏิบัติ กฎหมาย ด้านความโปร่งใส ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ (knowledge) และการตื่นรู้ (realize)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปรายกลุ่ม - กรณีศึกษา - การสอนแบบสัมมนา - กรณีศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารความรู้ - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟกราฟฟิก - โมชั่นกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - เว็บไซต์ กรมทรัพยากรธรณี - พิพิธภัณฑ์ธรณีวิทยา - เว็บไซต์ภาควิชาธรณีวิทยาและธรณีศาสตร์ มหาวิทยาลัย - เว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ช. 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตพฤติกรรม - การทดสอบ - การประเมินตนเอง

๔	ปกป้อง ทรัพยากร ทางธรณี	๕	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนเกิดเจตคติหวง แหน มีความรู้สึกถึงการ เป็นเจ้าของ และเกิด พฤติกรรมการมีส่วนร่วม ปกป้องทรัพยากรธรณี - ผู้เรียนสามารถ เสนอแนะวิธีการปกป้อง ทรัพยากรธรณีได้ - มีทักษะในการสังเกต ปรากฏการณ์การทุจริต และสามารถเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแสการทุจริตต่อ หน่วยงานที่มีหน้าที่ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ เพื่อแยกแยะประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแสร การทุจริตทรัพยากรธรณี - การมีส่วนร่วมในการปกป้อง ทรัพยากรธรณี - ทัศนศึกษาการมีส่วนร่วมใน การปกป้องทรัพยากรธรณี 	<p>การแยกแยะเกี่ยวกับ ประโยชน์ส่วนตนและ ประโยชน์ เชื่อมโยงกับ พอเพียง (Sufficient : S) ปรับวิถีคิดที่แยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตัวและ ส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติ จะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดย มิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิส สินบนโดยมิต้องจำกัด ขอบเขตของการประกอบ อาชีพที่สุจริต สามารถหา ทรัพย์สินเงินทองได้ตาม ความสามารถ ทั้งนี้ โดย ไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น</p> <p>เอื้ออาทร (Generosity : G) การพัฒนาสังคมไทยให้มี น้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มี ผลประโยชน์ตอบแทนหรือ หวังผลตอบแทน ในฐานะ เพื่อนมนุษย์ โดยกลไก หลัก ส่งเสริมการทำกิจกรรม จิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนแบบ สัมมนา - กรณีศึกษา - อภิปรายกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารความรู้ - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟกราฟฟิก - โมชั่นกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์ กรม ทรัพยากรธรณี - สำนักงาน ป.ป.ช. 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกต พฤติกรรม - การทดสอบ - การประเมิน ตนเอง - ประเมินการ อภิปรายกลุ่ม
---	-------------------------------	---	--	---	---	---	--	--	---

					หรือการร่วมมือในการร่วม พัฒนาชุมชน มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O) มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ในการเฝ้าระวังพื้นที่ ที่มี ความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบุกรุกพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ ดำเนินการด้วยความโปร่งใส				
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

๕.๑ แนวทางการจัดการเรียนรู้

- การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- การบรรยายและการอภิปรายกลุ่ม/เดี่ยว
- กรณีศึกษา

๕.๒ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

๕.๒.๑ การทดสอบ

๕.๒.๒ การประเมินผลตามสภาพจริง

- การประเมินตนเอง
- การสังเกตพฤติกรรม
- ประเมินทักษะการถ่ายทอดความรู้
- ฯลฯ

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) ใช้ฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช.
- (๒) ใช้ฝึกอบรมให้กับโค้ช STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
- (๓) ใช้ฝึกอบรมให้กับบุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี
สำหรับ กลุ่มโค้ช

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อนได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยการสร้างความตื่นตัวและการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ปรับความคิด สร้างความตระหนักรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและเอกชนโดยจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด” ทั้งวาระการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง ได้กำหนดกลยุทธ์หลัก ในการเร่งสร้างการรับรู้และจิตสำนึกของประชาชนในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันร้องเรียน การทุจริตและมีส่วนร่วมในการต่อต้านทุจริตด้วยการชี้เบาะแส การสร้างลักษณะนิสัยไม่โกงและไม่ยอมให้ผู้ใดโกง และเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนา การบริหารจัดการภาครัฐ โดยได้กำหนดให้การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ และการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวทางที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี อีกทั้งยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นกระบวนการปรับสภาพทางสังคมให้เกิดภาวะ “ไม่ทนต่อการทุจริต” และบูรณาการต่อต้านการทุจริตของประเทศ โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการดำเนินการเพื่อให้เจตนาธรรมที่กำหนดไว้ดังกล่าวปรากฏขึ้นมาในสังคมไทย ผ่านกลไกทางการศึกษาซึ่งเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนคิดของคน ผ่านการเรียนรู้จากชุดหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกัน หรือเรียกว่าหลักสูตร “ด้านทฤษฎีศึกษา” ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ โลกยุคดิจิทัล หรือการใช้ทรัพยากรธรณี และทรัพยากรน้ำในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ผลประโยชน์ต่อสาธารณะ เพียงเพื่อเพิ่มประโยชน์ให้กับบุคคลหรือกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา ประเด็น “ทรัพยากรธรณี” เป็นประเด็นหนึ่งที่สำคัญที่สำนักงาน ป.ป.ช. ให้ความสำคัญเป็นอย่างสูง เนื่องจากทรัพยากรธรณีเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ มีส่วนสำคัญต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศผ่านการใช้ประโยชน์จากสิ่งในธรณี ไม่ว่าจะเป็น ดิน หิน แร่ ผ่านการนำมาใช้ประโยชน์ เช่น การตัดแปลงเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ เป็นอุปกรณ์ในการประกอบกิจการงานของมนุษย์ ใช้เป็นส่วนประกอบของสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งการใช้ในกิจการด้านอุตสาหกรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรธรณีนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการสร้างโอกาสให้แก่สังคมมนุษย์ได้อยู่ดี กินดี มีฐานะมั่นคง ทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศสามารถพัฒนาไปข้างหน้าได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากทรัพยากรธรณีเป็นทรัพยากรที่สิ้นเปลือง

ถูกใช้แล้วหมดไป บริเวณที่มีการดำเนินการใช้ประโยชน์ทางธรณีก็มักจะเสื่อมคุณค่า ดังนั้น การควบคุม การเข้าใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรณีจึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะต้องเล็งเห็นถึงการใช้ประโยชน์ว่าต้องตอบสนองประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล ปัจจุบันจะเห็นได้ว่า แนวโน้มการใช้ทรัพยากรธรณีนั้น ประโยชน์ที่สาธารณะควรได้รับนั้นน้อยกว่าประโยชน์ที่เอกชนได้รับ อีกทั้งการที่เข้าใช้ประโยชน์ของทรัพยากรธรณียังถูกเข้าถึงด้วยวิธีการที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต เช่น การบิดเบือนประโยชน์ของสาธารณะที่ได้รับให้ดูสูงกว่าประโยชน์ที่เอกชนได้รับ แต่ความเป็นจริงเมื่อมีการสำรวจใช้ทรัพยากรธรณีแล้ว เอกชนกลับได้ประโยชน์ทางทรัพยากรธรณีมากกว่าที่ถูกคำนวณไว้ ซึ่งประเด็นตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเพียงประเด็นย่อยของความเสี่ยงต่อการทุจริตในการเข้าใช้ทรัพยากรธรณีที่ควรจะมีการสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้เกิดความหวงแหน นำมาสู่การร่วมกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรณีเพื่อให้ประเทศได้รับประโยชน์มากที่สุด

ดังนั้น การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เป็นสิ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ จึงได้สร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรธรณีในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรธรณีตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร

กลุ่มเป้าหมายที่สำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการด้านทุจริต ในประเด็น “ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี” สู่ภาคประชาชน คือโค้ช STRONG เนื่องจากโค้ช STRONG เป็นผู้ที่ส่งต่อความรู้ในการต่อต้านการทุจริตสู่ภาคประชาชนในพื้นที่ ให้ตระหนักรู้ถึงการใช้อย่างถูกต้องและการไม่ละเมิด (Abuse) ประโยชน์สาธารณะ และเฝ้าระวังการใช้ทรัพยากรธรณีในพื้นที่อย่างถูกต้อง จึงนำมาสู่การจัดทำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี สำหรับกลุ่มโค้ช STRONG ในครั้งนี้

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการตระหนักรู้คุณค่าและการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและสามารถถ่ายทอดได้อย่างถูกต้อง

๒.๒ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

๒.๓ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม หวงแหน และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๒.๔ เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตพอเพียงเพื่อนำไปสู่การดำรงชีวิตที่ดีเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ

๒.๕ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความไม่ทนต่อการทุจริตจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

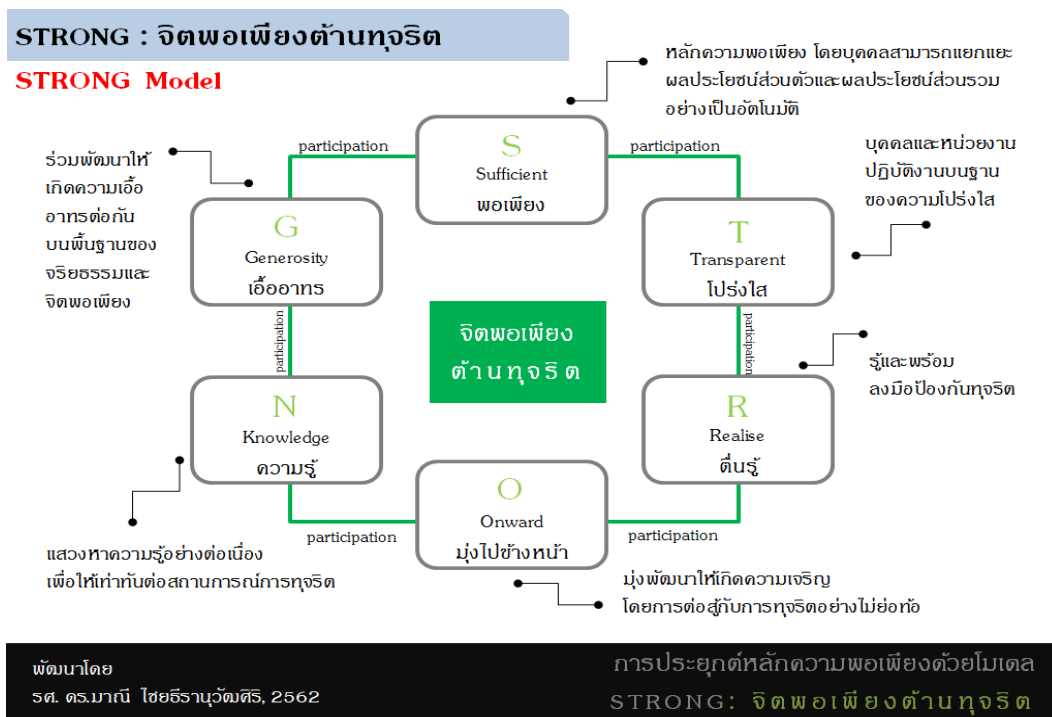
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	ธรณีวิทยานำรู้ - ธรณีวิทยาทั่วไป และกำเนิดทรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่/ธาตุหายาก/พลังงาน/ซากดึกดำบรรพ์) - แผนที่ธรณีวิทยาและศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี - แหล่งทรัพยากรธรณี และศักยภาพแหล่งหิน/แร่ - แผนที่สารสนเทศทรัพยากรธรณี (GIS) : เหมือนแร่ในอดีต,เหมือนแร่ในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคต - ธรณีพิบัติภัยกับชีวิตประจำวัน	๑
๒	คุณค่าของทรัพยากรธรณี กับโอกาสในการพัฒนาประเทศและการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - ทรัพยากรธรณี การสำรวจ และการใช้ประโยชน์ - ทรัพยากรธรณีกับการพัฒนาประเทศ - ความสำคัญของทรัพยากรธรณี ต่อประเทศด้านต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง - การมีส่วนร่วมอนุรักษ์ และการฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรณี (หินอ่อน/หินแกรนิต/อัญมณี)	๒
๓	ความเสี่ยงในการทุจริตเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรณี - รูปแบบการทุจริต และกรณีศึกษาการทุจริต (การทำเหมืองนอกเขตพื้นที่อนุญาต/การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม EHIA)	๓
๔	ปกป้องทรัพยากรทางธรณี - การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ เพื่อแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม - การมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพยากรธรณี - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส การทุจริตทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ	๖
รวม		๑๒

STRONG Model : จิตพอเพียงด้านทุจริต

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความรู้ การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุกุลศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG - จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ

ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการณ์ทุจริตขึ้นหรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

ค่านิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

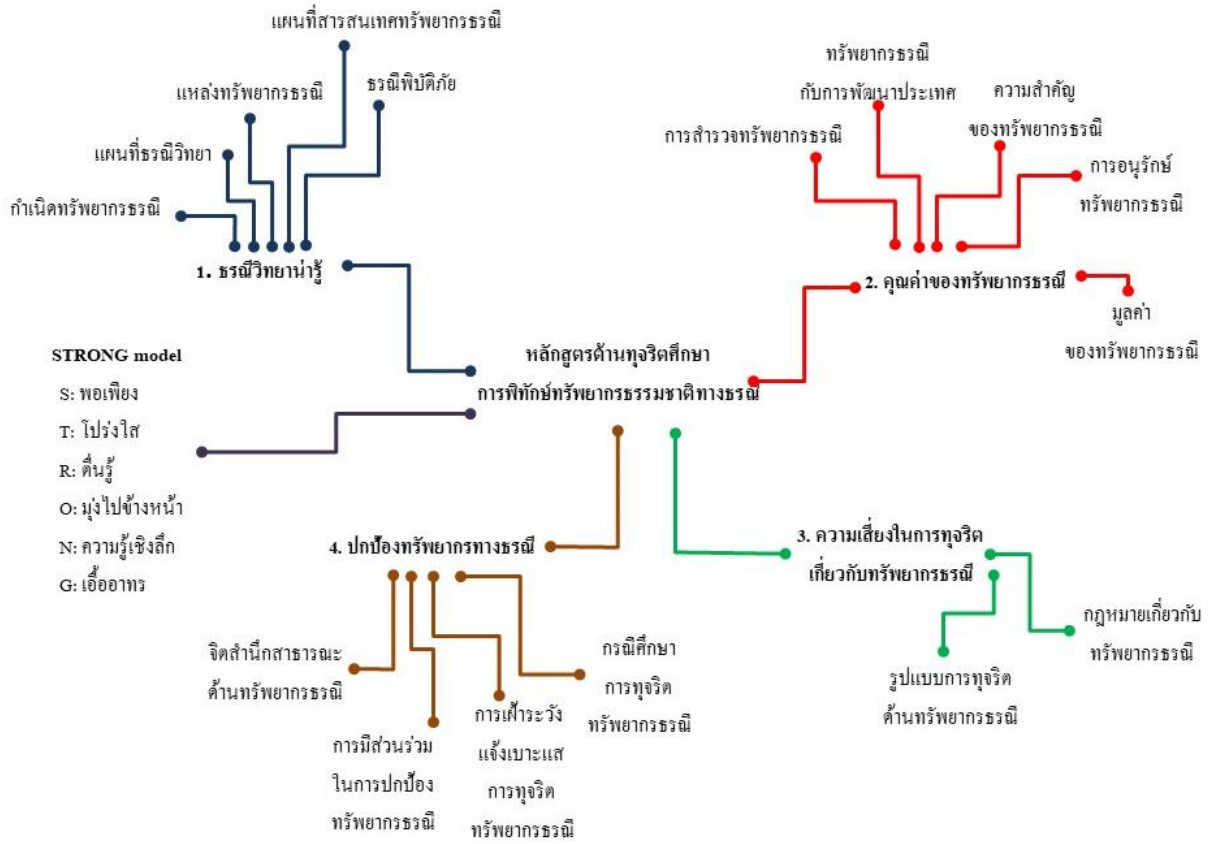
จากนิยามข้างต้น STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมี มนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ต้นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลกระทบต่อสังคม รังเกียจการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชน จะดำเนินการ โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถ และทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ถึงเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

แผนภาพที่ ๒ หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางธรณี

กลุ่มโค้ช

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การ เรียนรู้	เนื้อหาสาระ		วิธีจัดการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งเรียนรู้	วิธีการ ประเมินผล
				การพิทักษ์ ทรัพยากรทางธรณี	การต่อต้านการทุจริต				
๑	ธรณีวิทยานำรู้	๑	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับธรณีวิทยาทรัพยากรธรณี - ผู้เรียนมีทักษะในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - ผู้เรียนวิเคราะห์สภาพทรัพยากรธรณีในพื้นที่ใกล้ตัวได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ธรณีวิทยาทั่วไป และกำเนิดทรัพยากรธรณี (หิน/ดิน/แร่/ธาตุหายาก/พลังงาน/ซากดึกดำบรรพ์) - แผนที่ธรณีวิทยาและศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี - แหล่งทรัพยากรธรณี และศักยภาพแหล่งหิน/แร่ - แผนที่สารสนเทศทรัพยากรธรณี (GIS) : เหมือนแร่ในอดีต, เหมือนแร่ในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคต - ธรณีพิบัติภัยกับชีวิตประจำวัน 	<p>สร้างความตระหนักรู้ถึงคุณค่าของทรัพยากรธรณี</p> <p>ตื่นรู้ (Realize : R)</p> <p>ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักรู้ถึงรากเหง้าของปัญหาและภัยร้ายแรงของการทุจริตประพฤตินิยมภายในชุมชนและประเทศ ความตื่นรู้จะบังเกิดเมื่อได้พบเห็นสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการทุจริต ย่อมจะมีปฏิกิริยาเฝ้าระวังและไม่ยินยอมต่อการทุจริตในที่สุด ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ ความรู้ (Knowledge: N)เกี่ยวกับสถานการณ์ทุจริตที่เกิดขึ้น ความร้ายแรงและผลกระทบต่อระดับบุคคลและส่วนรวม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - การสอนเป็นทีม (Team base Learning) - การสอนแบบสัมมนา 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารความรู้ - ตัวอย่างทรัพยากรธรณี - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟกราฟฟิก - โมชันกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์พิพิธภัณฑสถานธรณีวิทยา - เว็บไซต์ชั้นหินโพล์(Outcrop) หิน/แร่ และจุดสำคัญทางธรณีวิทยา 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตพฤติกรรม - การทดสอบ - การประเมินตนเอง
๒	คุณค่าของทรัพยากรธรณี กับโอกาสในการพัฒนา	๒	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนอธิบายคุณค่าและความมีจำกัดของทรัพยากรธรณี - ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทรัพยากรธรณี การสำรวจและการใช้ประโยชน์ - ทรัพยากรธรณีกับการพัฒนาประเทศ - ความสำคัญของทรัพยากรธรณีต่อประเทศด้านต่าง ๆ ด้าน 	<p>สร้างความตระหนักรู้ถึงคุณค่าของทรัพยากรธรณี</p> <p>ตื่นรู้ (Realize: R)</p> <p>ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักรู้ถึงรากเหง้าของปัญหาและภัยร้ายแรงของการทุจริตประพฤตินิยมภายในชุมชนและ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อภิปรายกลุ่ม - การสอนแบบระดมสมอง - กรณีศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารความรู้ - ตัวอย่างทรัพยากรธรณี - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟกราฟฟิก - โมชันกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์กรมทรัพยากรธรณีและกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตพฤติกรรม

ประเทศ และการ ฟื้นฟู เกี่ยวกับ ทรัพยากร ธรณี		ทรัพยากรธรณี	เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง - การมีส่วนร่วมอนุรักษ์ และ การฟื้นฟูเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการเพิ่มมูลค่า ทรัพยากรธรณี (หินอ่อน/ หินแกรนิต/อัญมณี)	ประเทศ ความตื่นรู้จะบังเกิดเมื่อ ได้พบเห็นสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อ การทุจริต ย่อมจะมีปฏิกริยาเฝ้า ระวังและไม่ยินยอมต่อการทุจริต ในที่สุด การแยกแยะเกี่ยวกับประโยชน์ ส่วนตนและประโยชน์ เชื่อมโยง กับพอเพียง (Sufficient: S) ปรับวิธีคิดที่แยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตัวและ ส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่ จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกย ผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่ เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้อง จำกัดขอบเขตของการประกอบ อาชีพที่สุจริต สามารถหา ทรัพย์สินเงินทองได้ตาม ความสามารถ ทั้งนี้ โดย ไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น ความรู้ (Knowledge : N) เกี่ยวกับสถานการณ์ทุจริตที่ เกิดขึ้น ความร้ายแรงและ ผลกระทบต่อระดับบุคคลและ ส่วนรวม			- เหมืองแร่ ทอง ยิปซัม ปูนซีเมนต์ - เหมืองหิน อุตสาหกรรมหิน ก่อสร้าง หินปูน หินอัคนี - ศักยภาพแหล่ง แร่ของไทย	
---	--	--------------	---	--	--	--	--	--

๓	ความเสี่ยงในการทุจริตเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี	๓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายทรัพยากรธรณี - ผู้เรียนวิเคราะห์ถึงรูปแบบ วิธีการและรู้เท่าทันการทุจริตทางทรัพยากรธรณี 	<ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายต่าง ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการบังคับใช้กฎหมายกับทรัพยากรธรณี - รูปแบบการทุจริต และกรณีศึกษาการทุจริต (การทำเหมืองนอกเขตพื้นที่อนุญาต/ การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม EHIA/ การพัฒนาทรัพยากรธรณีนอกเขตพื้นที่อนุญาต) 	<p>โปร่งใส (Transparent : T)</p> <p>บุคคลทุกระดับ องค์กร และชุมชนต้องปฏิบัติงานบนฐานของความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ดังนั้น จึงต้องมีและปฏิบัติตามหลักปฏิบัติ ระเบียบ ข้อปฏิบัติ กฎหมายด้านความโปร่งใส ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ (knowledge) และการตื่นรู้ (realize)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปรายกลุ่ม - กรณีศึกษา - การสอนแบบสัมมนา - กรณีศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารความรู้ - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟกราฟฟิก - โมชั่นกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - เว็บไซต์ กรมทรัพยากรธรณี - พิพิธภัณฑสถานธรณีวิทยา - เว็บไซต์ภาควิชาธรณีวิทยาและธรณีศาสตร์ มหาวิทยาลัยต่างๆ - เว็บไซต์ สำนักงาน ป.ป.ช. 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตพฤติกรรม - การทดสอบตนเอง
๔	ปกป้องทรัพยากรทางธรณี	๖	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนเกิดเจตคติหวงแหนมีความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของและเกิดพฤติกรรมมีส่วนร่วมปกป้องทรัพยากรธรณี - ผู้เรียนสามารถเสนอแนะวิธีการปกป้องทรัพยากรธรณีได้ - ผู้เรียนมีทักษะในการสังเกตปรากฏการณ์การทุจริต 	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างจิตสำนึกสาธารณะเพื่อแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส การทุจริตทรัพยากรธรณี - การมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพยากรธรณี - กรณีศึกษาการมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพยากรธรณี 	<p>การแยกแยะเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ เชื่อมโยงกับ พอเพียง (Sufficient : S) ปรับวิธีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตาม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนแบบสัมมนา - กรณีศึกษา - อภิปรายกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารความรู้ - สื่อออนไลน์ - แอปพลิเคชัน - อินโฟกราฟฟิก - โมชั่นกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์ กรมทรัพยากรธรณี - สำนักงาน ป.ป.ช. 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตพฤติกรรม - การทดสอบตนเอง - ประเมินการอภิปรายกลุ่ม

			<p>และสามารถแจ้งเบาะแสการทุจริตต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่ได้</p>	<p>ความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น</p> <p>เอื้ออาทร (Generosity : G) การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเพื่อผู้แผ้ว โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทน หรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์ โดยกลไกหลัก ส่งเสริมการทำกิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน</p> <p>มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O) มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในการทุจริต เช่น การบุกรุกพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส</p>				
--	--	--	---	---	--	--	--	--

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

๕.๑ แนวทางการจัดการเรียนรู้

- การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- การบรรยายและการอภิปรายกลุ่ม/เดี่ยว
- กรณีศึกษา

๕.๒ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

๕.๒.๑ การทดสอบ

๕.๒.๒ การประเมินผลตามสภาพจริง

- การประเมินตนเอง
- การสังเกตพฤติกรรม
- ฯลฯ

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) ใช้ฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช.
- (๒) ใช้ฝึกอบรมให้กับโค้ช STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
- (๓) ใช้ฝึกอบรมให้กับบุคลากรภาครัฐ

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔

เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและน้ำบาดาล

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำและน้ำบาดาล
สำหรับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

น้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตในโลก ทั้งใช้ในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน รวมทั้งใช้เพื่อการพาณิชย์และการอุตสาหกรรมอีกด้วย ดังนั้น การรักษาดูแลรวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้สังคมมีความตระหนักถึงคุณค่าของน้ำจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น

ประเทศไทยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประชาชนนิยมปลูกบ้านอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ ประชาชนบางรายได้มีการต่อแพไม้และปลูกเรือนอยู่บนแพไม้เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยริมลำคลอง ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกจากการใช้น้ำในการคมนาคมทางน้ำ การทำเกษตรกรรม การค้าขาย และบรรยากาศริมฝั่งน้ำยังก่อให้เกิดความเย็นสบายแก่ผู้ที่พักอาศัยอยู่ริมฝั่งน้ำ จนกลายเป็นวิถีชีวิตของคนไทยที่อยู่อาศัยร่วมกับสายน้ำมาโดยตลอด ต่อมาเมื่อประเทศได้มีการพัฒนามากขึ้น โดยเปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรมทำให้ความต้องการใช้พื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำจึงมีสูงขึ้น จึงก่อให้เกิดการรุกราลำน้ำโดยมีการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ หรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรจากแหล่งน้ำมากยิ่งขึ้น

ในพื้นที่อื่น ๆ ที่มีได้ยู่ติดแม่น้ำลำคลอง ประชาชนนิยมสูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค บางแห่งใช้น้ำบาดาลเพื่อการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม บางพื้นที่มีการขุดเจาะแหล่งน้ำบาดาลจำนวนมากจนก่อให้เกิดปัญหาดินทรุด หรือบางพื้นที่ได้มีการขุดหน้าดินไปขายจนพื้นที่ดังกล่าวกลายเป็นบ่อขนาดใหญ่ จากนั้นได้มีการนำขยะมาฝังกลบในบ่อ ส่งผลให้สารเคมีจากขยะปนเปื้อนลงสู่น้ำบาดาล หรือไหลซึมลงสู่แม่น้ำลำคลอง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. เคยได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเกี่ยวกับการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำในลักษณะละเมิด ไม่ว่าจะเป็นการปลูกสิ่งก่อสร้างล่วงล้ำลำน้ำ การทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ หรือกรณีอื่น ๆ ที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำ โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการละเลย เพิกเฉย หรือเอื้อประโยชน์ให้แก่เอกชนบางราย ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศเป็นอย่างมาก

ดังนั้น การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ “น้ำและน้ำบาดาล” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เป็นสิ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ จึงได้สร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือหลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติน้ำและน้ำบาดาลที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรน้ำในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักและร่วมพิทักษ์ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร โดยนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นผู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้คุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล เพื่อให้เกิดความรู้สึกหวงแหน และมีส่วนร่วมในการปกป้องรักษาทรัพยากรน้ำ รวมถึงมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการใช้ทรัพยากรน้ำไปในทางที่ผิดหรือการแสวงหาประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรน้ำเพื่อประโยชน์ส่วนตนในชุมชน สังคมใกล้ตัว

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาล
- ๒.๒ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สภาพทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาลในชุมชนได้
- ๒.๓ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของการพัฒนาทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาล
- ๒.๔ เพื่อให้ตระหนักถึงผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของการพัฒนาทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาล โดยปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒.๕ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาลในชีวิตประจำวัน
- ๒.๖ เพื่อให้รู้เท่าทันการละเมิด หรือการกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาลในชีวิตประจำวัน
- ๒.๗ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการวิเคราะห์คุณภาพน้ำอย่างง่าย (สี กลิ่น รส)
- ๒.๘ เพื่อให้มีเจตคติหวงแหนทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาล โดยการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส การใช้ทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาล
- ๒.๙ เพื่อให้สามารถแสดงออกอย่างเหมาะสมเมื่อพบการละเมิดทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาล

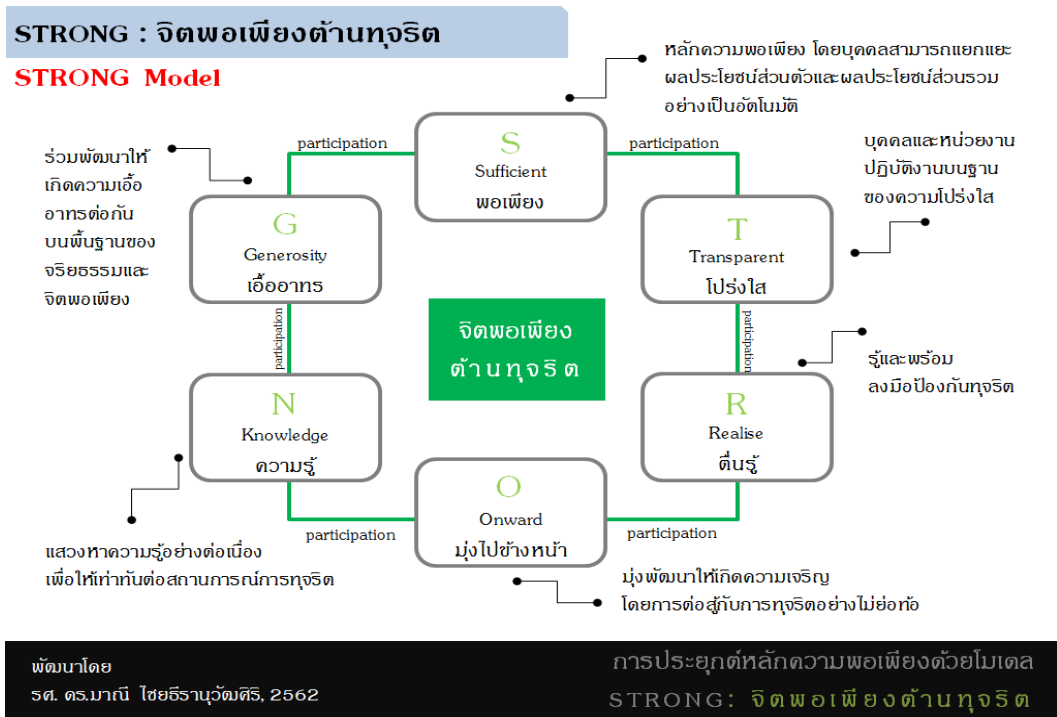
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	<p>การเดินทางของสายน้ำ</p> <p>น้ำผิวดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - วัฏจักรของน้ำ - ประเภทของแหล่งน้ำ - คุณค่าและการใช้ประโยชน์ เช่น น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค การอุตสาหกรรม การเกษตร การชลประทาน การคมนาคม และการท่องเที่ยว) - องค์ประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ <p>น้ำบาดาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำเนิดน้ำบาดาล - ประเภท (ชั้นทราย หินแข็ง หินปูน) - องค์ประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ <p>Tip</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้หรือไม่ว่าน้ำบาดาลทำให้เกิดถ้ำ - โอเอซิสและน้ำพุ เกิดขึ้นได้อย่างไร 	๒

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๒	<p>เกิดอะไรขึ้นกับสายน้ำ</p> <p>การพัฒนาและการใช้ประโยชน์น้ำผิวดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การขุดลอกแหล่งน้ำ การขุดบ่อ การขุดสระ <p>การพัฒนาและการใช้ประโยชน์น้ำบาดาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้จักบ่อบาดาล เช่น บ่อตอก บ่อวง และบ่อมาตรฐาน <p>คุณภาพและการใช้ประโยชน์น้ำและน้ำบาดาลในชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลของการพัฒนาทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ <p>การสื่อสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม - STRONG Model 	๔
๓	<p>นักสืบสายน้ำ</p> <p>นิยามความหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์สาธารณะ - พฤติกรรมที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ - STRONG Model 	๔
๔	<p>ผู้พิทักษ์สายน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลกระทบที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรน้ำและพัฒนาที่ละเลยมิติการอนุรักษ์ - การปลูกฝังความรู้สึกเป็นเจ้าของทรัพยากรน้ำในชุมชนหรือท้องถิ่น - การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง (Role Model) ที่ดีในการพิทักษ์ทรัพยากรน้ำ - การร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์เกี่ยวกับการพิทักษ์ทรัพยากรน้ำในชุมชนหรือท้องถิ่น รวมทั้งการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการละเมิดขั้นพื้นฐาน - STRONG Model 	๖
รวม		๒๐

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวกจำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงต้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์ และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงต้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุกัฒศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

* แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงต้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบุกรุกพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

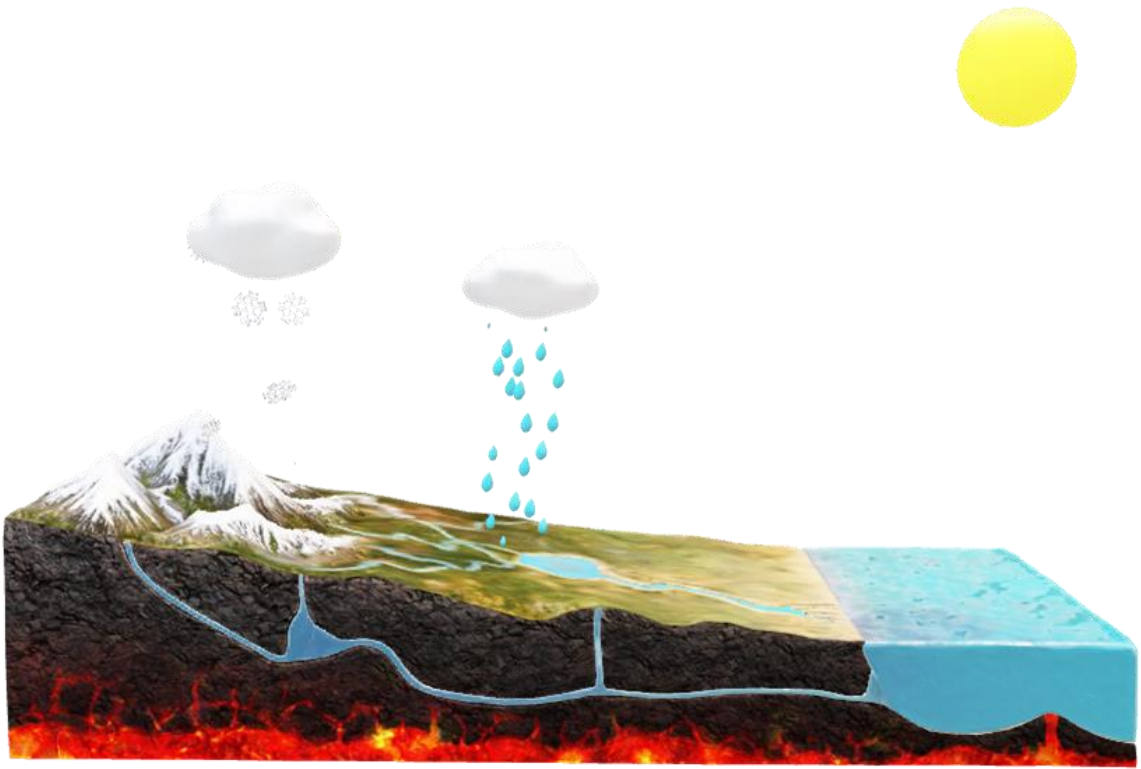
คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลต่อสังคม ระวังกิจการทุจริตประพฤตินิยมชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชนจะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่ายมีความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ถึงเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

มัธยมศึกษาตอนต้น

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ		วิธีการจัดการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรน้ำและ น้ำบาดาล	การทุจริต/ การขัดกันแห่ง ผลประโยชน์				
๑	การเดินทางของ สายน้ำ	๒	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สภาพทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในชุมชนได้ 	<u>น้ำผิวดิน</u> <ul style="list-style-type: none"> - วัฏจักรของน้ำ - ประเภทของแหล่งน้ำ - คุณค่าและการใช้ประโยชน์ เช่น การอุปโภคบริโภค การอุตสาหกรรม การเกษตร การชลประทาน การคมนาคม และการท่องเที่ยว - องค์ประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ <u>น้ำบาดาล</u> <ul style="list-style-type: none"> - กำเนิดน้ำบาดาล - ประเภทแหล่งน้ำบาดาล (ชั้นทราย หินแข็ง หินปูน) - องค์ประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ 	-	- การบรรยาย	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - การ์ตูน - คลิปวิดีโอ - อินโฟกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำ - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมชลประทาน - ห้องสมุดโรงเรียน - พิพิธภัณฑ์ในชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ชุมชน 	- แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

				<p><u>Tip</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้ไหมหรือไม่ว่า น้ำบาดาลทำให้เกิดถ้ำ - โอเอซิสและน้ำพุเกิดขึ้นได้อย่างไร 					
๒	เกิดอะไรขึ้นกับสายน้ำ	๔	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของการพัฒนาทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - เพื่อให้ตระหนักถึงผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของการพัฒนาทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลโดยปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 	<p><u>การพัฒนาและการใช้ประโยชน์น้ำผิวดิน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การขุดลอกแหล่งน้ำ การขุดบ่อ การขุดสระ - การสูบน้ำจากแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อทำการเกษตร - การคมนาคมทางน้ำ (คลอง แม่น้ำ และทะเล) - การประมง (คลอง แม่น้ำ และทะเล) <p><u>การพัฒนาและการใช้ประโยชน์น้ำบาดาล</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้จักบ่อน้ำบาดาล เช่น บ่อนตอก บ่อนขุด และบ่อนมาตรฐาน 	<p><u>STRONG Model</u></p> <p>S และ G : ความพอเพียงและความเอื้ออาทรต่อกัน</p> <p>ในการใช้ทรัพยากรน้ำ</p> <p>R : ความตื่นรู้ในการรักษาประโยชน์สาธารณะ ไม่ทำสิ่งปฏิญ์ลงในแหล่งน้ำ ไม่สร้างสิ่งก่อสร้างหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการล่อลวงล้ำล้า</p> <p>N : ความรู้ในการใช้ทรัพยากร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การอภิปรายกลุ่ม - การศึกษาดูงานหรือการทำกิจกรรมสำรวจแหล่งน้ำในชุมชนหรือท้องถิ่น เช่น แม่น้ำ ลำคลอง อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำประปาชุมชน ทำเรือ แหล่งทำการประมงในชุมชนหรือท้องถิ่น - กิจกรรมการเก็บตัวอย่างน้ำ วิเคราะห์กลิ่น สี สำนวนการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ จากฟาร์มปศุสัตว์ บ่อกัก และโรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - คลิปวิดีโอ - อินโฟกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมด้านทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากรน้ำ - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบหลังเรียนหรือหลังทำกิจกรรม - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย - การสังเกตพฤติกรรม - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน (ส่วนบุคคล/กลุ่ม)

				<p>คุณภาพและการใช้ประโยชน์น้ำและน้ำบาดาลในชุมชน</p> <p>- ผลของการพัฒนาทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ</p> <p>การสื่อสาร</p> <p>- การสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</p>	<p>น้ำ/ความรู้ในการบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน/ความรู้เกี่ยวกับการขออนุญาตขุดเจาะน้ำบาดาล/ความรู้และทักษะในการสื่อสารกับคนในชุมชน</p>			<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมชลประทาน - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมควบคุมมลพิษ - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมโรงงานอุตสาหกรรม - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมประมง - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมเจ้าท่า - ห้องสมุดโรงเรียน - พิพิธภัณฑ์ในชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ชุมชน 	
--	--	--	--	--	--	--	--	---	--

๓	นักสืบสายน้ำ	๘	<p>- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการชดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในชีวิตประจำวัน</p> <p>- เพื่อให้รู้เท่าทันการละเมิดหรือการกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในชีวิตประจำวัน</p> <p>- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการวิเคราะห์คุณภาพน้ำอย่างง่าย (สี กลิ่น รส)</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p><u>การวิเคราะห์คุณภาพน้ำอย่างง่าย</u></p> <p>- เครื่องมือในการวิเคราะห์</p>	<p><u>การชดกันของผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม</u></p> <p>- นิยามความหมายและประเภท</p> <p><u>STRONG Model</u></p> <p>- พฤติกรรมที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do/Do not)</p>	<p>- การบรรยาย</p> <p>- การอภิปรายกลุ่ม</p> <p>- สถานการณ์จำลอง</p> <p>- โครงการ (Project based Learning)</p> <p>- ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning)</p> <p>- ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning)</p> <p>- การยกกรณีศึกษา เช่น เรื่องใกล้ตัวที่ควรรู้ การทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแหล่งน้ำ บ่อตักไขมัน การเติมน้ำใต้ดิน บ่อทิ้งขยะ</p> <p>- กิจกรรม นักสืบสายน้ำ เช่น เก็บตัวอย่างน้ำ วิเคราะห์กลิ่น สี สำนวจการปล่อยน้ำจากฟาร์ม โรงงานอุตสาหกรรม สำนวจเล้าหมู บ่อกุง ฯลฯ และวิเคราะห์ว่าเป็นการชดกันระหว่าง</p>	<p>- เอกสาร</p> <p>- ภาพยนต์สั้นหรือคลิปวิดีโอ (ทั้งออนไลน์และออฟไลน์)</p> <p>- สถานการณ์ปัญหา</p> <p>- อินโฟกราฟฟิก</p>	<p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักการชดกันแห่งผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช.</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สนทช.)</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากรน้ำ</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล</p> <p>- ห้องสมุดโรงเรียน</p> <p>- พิพิธภัณฑ์ในชุมชน/ท้องถิ่น</p> <p>- ผู้นำชุมชนหรือประชาชนชุมชน</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักส่งเสริมและ</p>	<p>- แบบทดสอบหลังเรียนหรือหลังทำกิจกรรม</p> <p>- การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย</p> <p>- การสังเกตพฤติกรรม</p> <p>- การประเมินผลงานและตรวจผลงาน (ส่วนบุคคล/กลุ่ม)</p>
---	--------------	---	---	--	--	---	--	---	---

						ผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ หรือไม่		บูรณาการการมี ส่วนร่วมด้าน ทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model)	
๔	ผู้พิทักษ์สายน้ำ	๖	<p>- เพื่อให้มีเจตคติห่วงแหน ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล โดยการแสดงออกถึงการมี ส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส การใช้ ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล</p> <p>- เพื่อให้สามารถแสดงออก อย่างเหมาะสมเมื่อพบการ ละเมิดทรัพยากรน้ำและน้ำ บาดาล</p>	- ผลกระทบที่เกิดจาก การใช้และพัฒนาที่ไม่ ถูกต้อง	<p>STRONG Model</p> <p>- การปลูกฝัง ความรู้สึกรับ เป็นเจ้าของ</p> <p>- การปฏิบัติตน เป็นแบบอย่าง Role Model</p> <p>- การร่วมกิจกรรม สาธารณประโยชน์</p> <p>- การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส (ชั้น พื้นฐาน)</p>	<p>- บรรยาย</p> <p>- อภิปราย</p> <p>- สถานการณ์จำลอง</p> <p>- โครงการผู้พิทักษ์ สายน้ำ</p>	<p>- เอกสาร</p> <p>- ภาพยนต์สั้น หรือคลิปวิดีโอ (ทั้งออนไลน์ และออฟไลน์)</p> <p>- สถานการณ์ ปัญหา</p> <p>- อินโฟกราฟฟิก</p>	<p>- เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักส่งเสริมและ บูรณาการการมี ส่วนร่วมด้าน ทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model)</p> <p>- เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักงาน ทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ (สนทช.)</p> <p>- เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากรน้ำ</p> <p>- เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์</p>	<p>- แบบทดสอบหลัง เรียนหรือหลังทำ กิจกรรม</p> <p>- การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/การ อภิปราย</p> <p>- การสังเกต พฤติกรรม</p> <p>- การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน (ส่วนบุคคล/กลุ่ม)</p> <p>- เกณฑ์การให้ คะแนน (scoring rubric)</p>

								กรมทรัพยากรน้ำ บาดาล - ห้องสมุด โรงเรียน - พิพิธภัณฑ์ใน ชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือ ปราชญ์ชุมชน	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) โดยใช้วิธีการศึกษาดด้วยตนเอง กรณีศึกษา การบรรยาย การฝึกปฏิบัติรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย การระดมสมอง และการนำเสนอผลงาน

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active learning เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการเตรียมเข้าสู่โลกอนาคต เช่น เกม (Game based Learning) โครงการงาน (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning)

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อนประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) เปิดรายวิชาเพิ่มเติม
- (๒) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (๓) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระอื่น ๆ
- (๔) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (๕) จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- (๖) บูรณาการกับวิถีชีวิตในโรงเรียน

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำและน้ำบาดาล
สำหรับ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

น้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตในโลก ทั้งใช้ในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน รวมทั้งใช้เพื่อการพาณิชย์และการอุตสาหกรรมอีกด้วย ดังนั้น การรักษาดูแลรวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้สังคมมีความตระหนักถึงคุณค่าของน้ำจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น

ประเทศไทยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประชาชนนิยมปลูกบ้านอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ ประชาชนบางรายได้มีการต่อแพไม้และปลูกเรือนอยู่บนแพไม้เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยริมลำคลอง ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกจากการใช้น้ำในการคมนาคมทางน้ำ การทำเกษตรกรรม การค้าขาย และบรรยากาศริมฝั่งน้ำยังก่อให้เกิดความเย็นสบายแก่ผู้ที่พักอาศัยอยู่ริมฝั่งน้ำ จนกลายเป็นวิถีชีวิตของคนไทยที่อยู่อาศัยร่วมกับสายน้ำมาโดยตลอด ต่อมาเมื่อประเทศได้มีการพัฒนามากขึ้น โดยเปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรมทำให้ความต้องการใช้พื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำจึงมีสูงขึ้น จึงก่อให้เกิดการรุกล้ำลำน้ำโดยมีการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ หรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรจากแหล่งน้ำมากยิ่งขึ้น

ในพื้นที่อื่น ๆ ที่มีได้ยู่ติดแม่น้ำลำคลอง ประชาชนนิยมสูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ในการอุปโภคบริโภค บางแห่งใช้น้ำบาดาลเพื่อการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม บางพื้นที่มีการขุดเจาะแหล่งน้ำบาดาลจำนวนมากจนก่อให้เกิดปัญหาดินทรุด หรือบางพื้นที่ได้มีการขุดหน้าดินไปขายจนพื้นที่ดังกล่าวกลายเป็นบ่อขนาดใหญ่ จากนั้นได้มีการนำขยะมาฝังกลบในบ่อ ส่งผลให้สารเคมีจากขยะปนเปื้อนลงสู่น้ำบาดาล หรือไหลซึมลงสู่แม่น้ำลำคลอง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. เคยได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเกี่ยวกับการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำในลักษณะละเมิด ไม่ว่าจะเป็นการปลูกสิ่งก่อสร้างล่วงล้ำลำน้ำ การทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ หรือกรณีอื่น ๆ ที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำ โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการละเลย เพิกเฉย หรือเอื้อประโยชน์ให้แก่เอกชนบางราย ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศเป็นอย่างมาก

ดังนั้น การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ “น้ำและน้ำบาดาล” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เป็นสิ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ จึงได้สร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำและน้ำบาดาล ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรน้ำในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักและร่วมพิทักษ์ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร โดยนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นผู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้คุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล เพื่อให้เกิดความรู้สึกรังเกี้ยว และมีส่วนร่วมในการปกป้องรักษาทรัพยากรน้ำ รวมถึงมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการใช้ทรัพยากรน้ำไปในทางที่ผิด หรือการแสวงหาประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรน้ำเพื่อประโยชน์ส่วนตนในชุมชน สังคมใกล้ตัว

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๒.๑ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาล
- ๒.๒ เพื่อให้วิเคราะห์สภาพทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาลในระดับภูมิภาคได้
- ๒.๓ เพื่อให้วิเคราะห์ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของการพัฒนาทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาล
- ๒.๔ เพื่อให้ตระหนักถึงผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของการพัฒนาทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาล ในระดับภูมิภาค โดยปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสม และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒.๕ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการชดเชยของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาลในชีวิตจริง
- ๒.๖ เพื่อให้รู้เท่าทันการละเมิด หรือการกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาลในชีวิตจริง
- ๒.๗ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ (วิธีทดสอบคุณภาพทางวิทยาศาสตร์ด้วยเครื่องมือหรือวิธีการอย่างง่าย เช่น DO BOD)
- ๒.๘ เพื่อให้มีเจตคติหวงแหนทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาล โดยการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแสการกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล
- ๒.๙ เพื่อให้สามารถแสดงออกอย่างเหมาะสมเมื่อพบการละเมิดทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาล

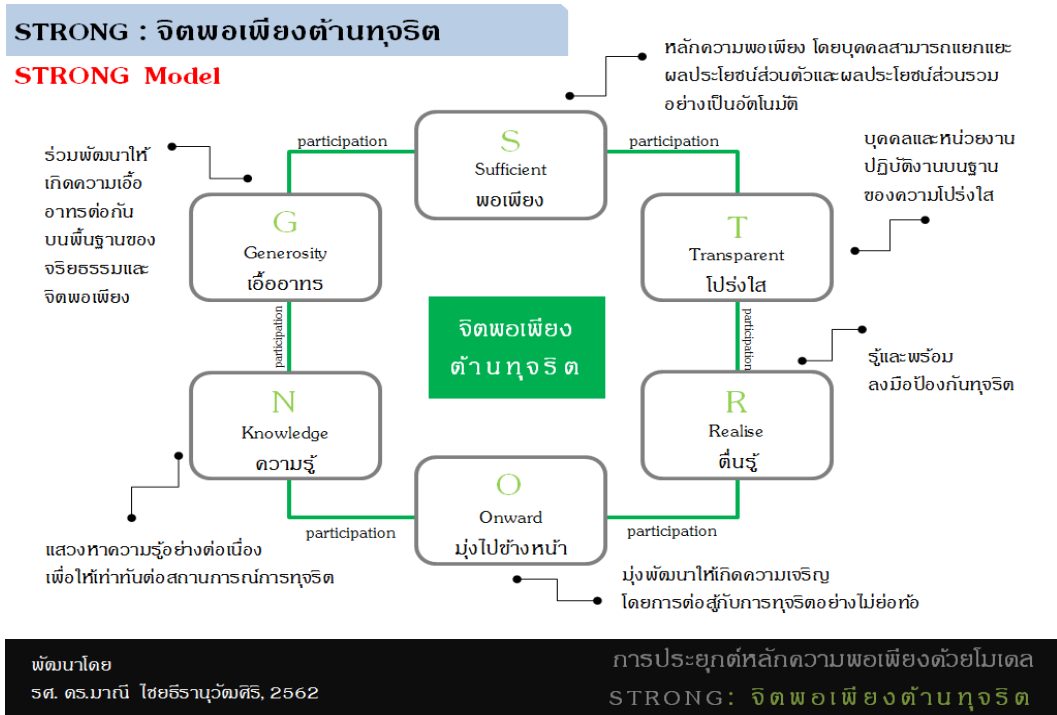
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	<p>การเดินทางของสายน้ำ</p> <p>น้ำผิวดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - วัฏจักรของน้ำ - ประเภทของแหล่งน้ำ - คุณค่าและการใช้ประโยชน์ เช่น น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค การอุตสาหกรรม การเกษตร การชลประทาน การคมนาคม และการท่องเที่ยว) - องค์ประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ - ความแตกต่างของน้ำผิวดินในแต่ละภูมิภาค/ภูมิศาสตร์ <p>น้ำบาดาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำเนิดน้ำบาดาล - ประเภท (ชั้นทราย หินแข็ง หินปูน) - องค์ประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ - แหล่งน้ำบาดาล - ความแตกต่างของน้ำผิวดินในแต่ละภูมิภาค/ภูมิศาสตร์ <p>คุณค่าและการใช้ประโยชน์</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักการพื้นฐาน <p>Tip</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้หรือไม่ว่าน้ำบาดาลทำให้เกิดถ้ำ - โอเอซิสและน้ำพุ เกิดขึ้นได้อย่างไร 	๒

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๒	<p>เกิดอะไรขึ้นกับสายน้ำ</p> <p><u>การพัฒนาและการใช้ประโยชน์น้ำผิวดิน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การขุดลอกแหล่งน้ำ การขุดบ่อ การขุดสระ <p><u>การพัฒนาและการใช้ประโยชน์น้ำบาดาล</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้จักบ่อบาดาล เช่น บ่อดอก บ่อวง และบ่อมาตรฐาน <p><u>คุณภาพและการใช้ประโยชน์น้ำและน้ำบาดาลในหมู่บ้าน/ชุมชน/ท้องถิ่น</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลของการพัฒนาเชิงบวกและเชิงลบ - การใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในแต่ละภูมิภาค <p><u>การสื่อสาร</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม - STRONG Model 	๔
๓	<p>นักสืบสายน้ำ</p> <p><u>นิยามความหมาย</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์สาธารณะ - พฤติกรรมที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ - STRONG Model 	๕
๔	<p>ผู้พิทักษ์สายน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลกระทบที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรน้ำและพัฒนาที่ละเลยมิติการอนุรักษ์ <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกฝังความรู้สึกเป็นเจ้าของทรัพยากรน้ำในชุมชนหรือท้องถิ่น - การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง (Role Model) ที่ดีในการพิทักษ์ทรัพยากรน้ำ - การร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์เกี่ยวกับการพิทักษ์ทรัพยากรน้ำในชุมชนหรือท้องถิ่น รวมทั้งการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการละเมิดขั้นพื้นฐาน - STRONG Model 	๖
รวม		๒๐

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงต้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงต้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาถิไชยธีรานุวัฒน์ศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

* แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงต้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

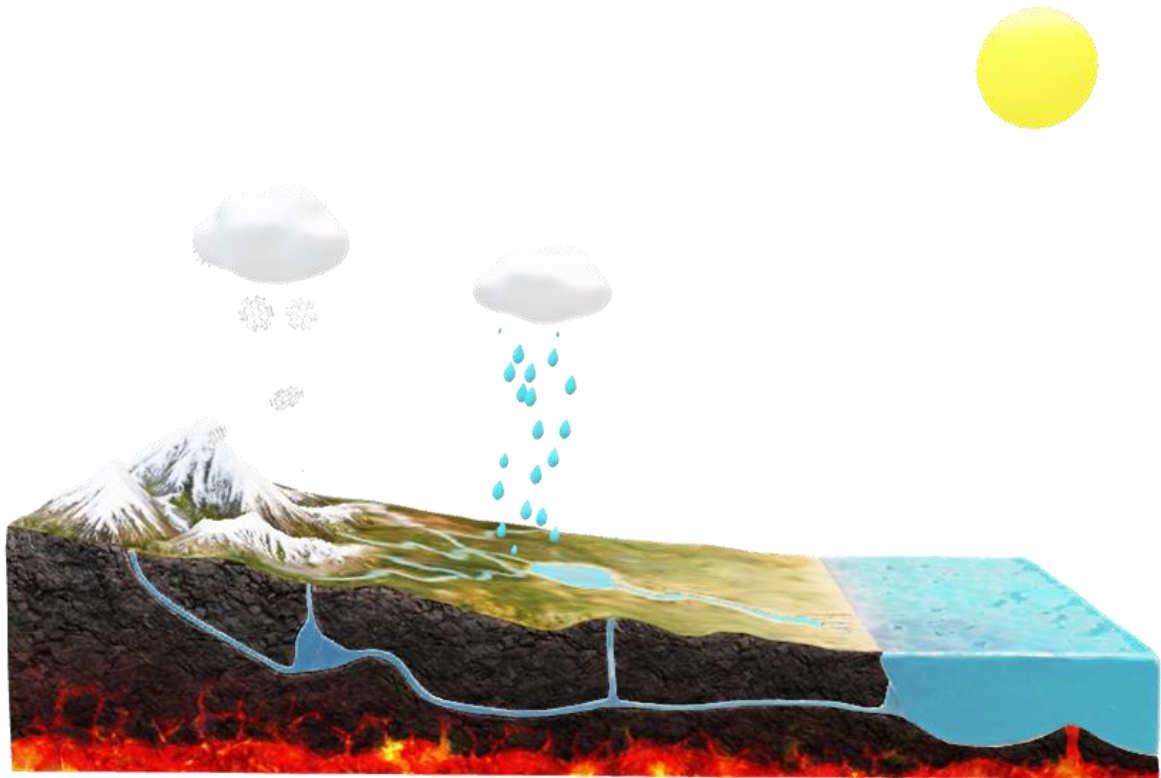
คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรง ส่งผลต่อสังคม รังเกียจการทุจริตประพฤติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชนจะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่ายมีความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ถึงเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ		วิธีการจัดการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรน้ำและ น้ำบาดาล	การทุจริต/ การขัดกันแห่ง ผลประโยชน์				
๑	การเดินทางของ สายน้ำ	๒	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สภาพทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในระดับภูมิภาคได้ 	<u>น้ำผิวดิน</u> <ul style="list-style-type: none"> - วัฏจักรของน้ำ - ประเภทของแหล่งน้ำ - คุณค่าและการใช้ประโยชน์ เช่น การอุปโภคบริโภค การอุตสาหกรรม การเกษตร การชลประทาน การคมนาคม และการท่องเที่ยว - องค์ประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ - ความแตกต่างระหว่างภูมิภาค/ภูมิศาสตร์ <u>น้ำบาดาล</u> <ul style="list-style-type: none"> - กำเนิดน้ำบาดาล - ประเภทแหล่งน้ำบาดาล (ชั้นทราย หินแข็ง หินปูน) 	-	- การบรรยาย	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - การ์ตูน - คลิปวิดีโอ - อินโฟกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำ - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมชลประทาน - ห้องสมุดโรงเรียน - พิพิธภัณฑ์ในชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ชุมชน 	แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

				<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ - ความแตกต่าง ระหว่างภูมิภาค/ ภูมิศาสตร์ <p>Tip</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้หรือไม่ว่า น้ำบาดาลทำให้เกิดถ้ำ - โอเอซิสและน้ำพุ เกิดขึ้นได้อย่างไร 					
๒	เกิดอะไรขึ้นกับสายน้ำ	๔	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ ผลกระทบเชิงบวกและ เชิงลบของการพัฒนา ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - เพื่อให้ตระหนักถึง ผลกระทบเชิงบวกและ เชิงลบของการพัฒนา ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล ในระดับภูมิภาค โดยปฏิบัติ ตนอย่างเหมาะสมและ สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 	<p>การพัฒนาและ การใช้ประโยชน์ น้ำผิวดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การขุดลอกแหล่งน้ำ การขุดบ่อ การขุดสระ - การสูบน้ำจากแหล่ง น้ำสาธารณะเพื่อทำ การเกษตร - การคมนาคมทางน้ำ (คลอง แม่น้ำ และ ทะเล) - การประมง (คลอง แม่น้ำ และทะเล) <p>การพัฒนาและ การใช้ประโยชน์ น้ำบาดาล</p>	<p>STRONG Model</p> <p>S และ G : ความพอเพียงและความเอื้ออาทรต่อกัน ในการใช้ ทรัพยากรน้ำ</p> <p>R : ความตื่นรู้ ในการรักษา ประโยชน์ สาธารณะ ไม่ทิ้ง สิ่งปฏิกูลลงใน แหล่งน้ำ ไม่สร้าง สิ่งก่อสร้างหรือ กระทบการใด ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การอภิปรายกลุ่ม - การศึกษาดูงานหรือ การทำกิจกรรมสำรวจ แหล่งน้ำในชุมชนหรือ ท้องถิ่น เช่น แม่น้ำ ลำคลอง อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำประปาชุมชน ทำเรือ แหล่งทำการ ประมงในชุมชนหรือ ท้องถิ่น - กิจกรรมการเก็บ ตัวอย่างน้ำ วิเคราะห์ กลิ่น สี สำรวจการ บำบัดน้ำเสียก่อน ปล่อยลงสู่แหล่งน้ำ สาธารณะ จากฟาร์ม 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - คลิปวิดีโอ - อินโฟกราฟฟิก - เกมส์ - การ์ตูน 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูล จากเว็บไซต์สำนัก ส่งเสริมและบูรณา การการมีส่วนร่วม ด้านทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model) - เอกสารและข้อมูล จากเว็บไซต์ สำนักงานทรัพยากร น้ำแห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและข้อมูล จากเว็บไซต์กรม ทรัพยากรน้ำ - เอกสารและข้อมูล จากเว็บไซต์กรมทรพ ยากรน้ำบาดาล 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบหลัง เรียนหรือหลังทำ กิจกรรม - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การสังเกต พฤติกรรม - การประเมินผล งานและตรวจ ผลงาน (ส่วนบุคคล/กลุ่ม)

				<p>- รู้จักบ่อบาดาล เช่น บ่อตอก บ่อวง และ บ่อมาตรฐาน</p> <p>คุณภาพและการใช้ประโยชน์น้ำและน้ำบาดาลในชุมชน</p> <p>- ผลของการพัฒนาทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ</p> <p>- การใช้ประโยชน์น้ำและน้ำบาดาลในแต่ละภูมิภาค</p> <p>การสื่อสาร</p> <p>- การสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</p>	<p>ที่เป็นการล้วงล้าลำน้ำ</p> <p>N : ความรู้ในการใช้ทรัพยากรน้ำ/ความรู้ในการบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน/ความรู้เกี่ยวกับการขออนุญาตขุดเจาะน้ำบาดาล/ความรู้และทักษะในการสื่อสารกับคนในชุมชน</p>	<p>ปศุสัตว์ บ่อกัก และ โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ</p> <p>- กิจกรรมวิศวกรรมน้อย</p> <p>สำรวจแหล่งน้ำ (น้ำผิวดิน/น้ำบาดาล)</p>		<p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมชลประทาน</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมควบคุมมลพิษ</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมโรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมประมง</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมเจ้าท่า</p> <p>- ห้องสมุดโรงเรียน</p> <p>- พิพิธภัณฑ์ในชุมชน/ท้องถิ่น</p> <p>- ผู้นำชุมชนหรือประชาชนชุมชน</p>	
๓	นักสืบสายน้ำ	๘	<p>- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ การขัดกันของผลประโยชน์ ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาลในชีวิตจริง</p>	-	<p>การขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม</p>	<p>- การบรรยาย</p> <p>- การอภิปรายกลุ่ม</p> <p>- สถานการณ์จำลอง</p> <p>- โครงการ (Project based Learning)</p>	<p>- เอกสาร</p> <p>- ภาพยนต์สั้นหรือคลิปวิดีโอ (ทั้งออนไลน์และออฟไลน์)</p> <p>- สถานการณ์ปัญหา</p>	<p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช.</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์</p>	<p>- แบบทดสอบหลังเรียนหรือหลังทำกิจกรรม</p> <p>- การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้รู้เท่าทันการละเมิดหรือการกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในชีวิตจริง - เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ (วิธีทดสอบคุณภาพทางวิทยาศาสตร์ด้วยเครื่องมือหรือวิธีการอย่างง่าย เช่น DO BOD) 	<p>การวิเคราะห์คุณภาพน้ำอย่างง่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องมือในการวิเคราะห์ 	<ul style="list-style-type: none"> - นิยามความหมาย และประเภท <p>STRONG Model</p> <ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do/Do not) 	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การยกกรณีศึกษา เช่น เรื่องใกล้ตัวที่ควรรู้ การทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแหล่งน้ำ บ่อตกไขมัน การเติมน้ำใต้ดิน บ่อทิ้งขยะ - กิจกรรม นักสืบสายน้ำ เช่น เก็บตัวอย่างน้ำ วิเคราะห์กลิ่น สี สักรวจการปล่อยน้ำจากฟาร์ม โรงงานอุตสาหกรรม สักรวจเล้าหมู บ่อกัก ฯลฯ และวิเคราะห์ว่าเป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์หรือไม่ 	<ul style="list-style-type: none"> - อินโฟกราฟฟิก 	<p>สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำ - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - ห้องสมุดโรงเรียน - พิพิธภัณฑ์ในชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ชุมชน - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมด้านทุจริต สำนักงานป.ป.ช. (STRONG Model) 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตพฤติกรรม - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน (ส่วนบุคคล/กลุ่ม)
๔	ผู้พิทักษ์สายน้ำ	๖	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้มีเจตคติห่วงแหนทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล โดยการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลกระทบที่เกิดจากการใช้และพัฒนาที่ไม่ถูกต้อง 	<p>STRONG Model</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - สถานการณ์จำลอง 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - ภาพยนต์สั้นหรือคลิปวิดีโอ 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบหลังเรียนหรือหลังทำกิจกรรม

			<p>แจ้งเบาะแสการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการใช้ ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล</p> <p>- เพื่อให้สามารถแสดงออก อย่างเหมาะสมเมื่อพบการ ละเมิดทรัพยากรน้ำและน้ำ บาดาล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การปลูกฝัง ความรู้สึกเป็นเจ้าของ - การปฏิบัติตน เป็นแบบอย่าง Role Model - การร่วมกิจกรรม สาธารณประโยชน์ - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส (ขั้นพื้นฐาน) - ผลกระทบที่เกิด จากการใช้และ พัฒนาที่ไม่ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการผู้พิทักษ์ สายน้ำ 	<p>(ทั้งออนไลน์ และออฟไลน์)</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานการณ์ ปัญหา - อินโฟกราฟฟิก - เกมส์ - การ์ตูน 	<p>ด้านทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูล จากเว็บไซต์ สำนักงานทรัพยากร น้ำแห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและข้อมูล จากเว็บไซต์กรม ทรัพยากรน้ำ - เอกสารและข้อมูล จากเว็บไซต์กรมทรพ ยากรน้ำบาดาล - ห้องสมุดโรงเรียน - พิพิธภัณฑสถาน ใน ชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือ ประชาชนชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การสังเกต พฤติกรรม - การประเมินผล งานและตรวจ ผลงาน (ส่วน บุคคล/กลุ่ม) - เกณฑ์การให้ คะแนน (scoring rubric)
--	--	--	---	--	--	---	---	--

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) โดยใช้วิธีการศึกษาดด้วยตนเอง กรณีศึกษา การบรรยาย การฝึกปฏิบัติรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย การระดมสมอง และการนำเสนอผลงาน

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active learning เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการเตรียมเข้าสู่โลกอนาคต เช่น เกม (Game based Learning) โครงการงาน (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning)

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อนประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) เปิดรายวิชาเพิ่มเติม
- (๒) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (๓) บูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระอื่น ๆ
- (๔) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- (๕) จัดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- (๖) บูรณาการกับวิถีชีวิตในโรงเรียน

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำและน้ำบาดาล
สำหรับ ระดับอุดมศึกษา

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

น้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตในโลก ทั้งใช้ในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน รวมทั้งใช้เพื่อการพาณิชย์และการอุตสาหกรรมอีกด้วย ดังนั้น การรักษาดูแลรวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้สังคมมีความตระหนักถึงคุณค่าของน้ำจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น

ประเทศไทยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประชาชนนิยมปลูกบ้านอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ ประชาชนบางรายได้มีการต่อแพไม้และปลูกเรือนอยู่บนแพไม้เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยริมลำคลอง ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกจากการใช้น้ำในการคมนาคมทางน้ำ การทำเกษตรกรรม การค้าขาย และบรรยากาศริมฝั่งน้ำยังก่อให้เกิดความเย็นสบายแก่ผู้ที่พักอาศัยอยู่ริมฝั่งน้ำ จนกลายเป็นวิถีชีวิตของคนไทยที่อยู่อาศัยร่วมกับสายน้ำมาโดยตลอด ต่อมาเมื่อประเทศได้มีการพัฒนามากขึ้น โดยเปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรมทำให้ความต้องการใช้พื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำจึงมีสูงขึ้น จึงก่อให้เกิดการรุกราลำน้ำโดยมีการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ หรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรจากแหล่งน้ำมากยิ่งขึ้น

ในพื้นที่อื่น ๆ ที่มีได้ยู่ติดแม่น้ำลำคลอง ประชาชนนิยมสูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค บางแห่งใช้น้ำบาดาลเพื่อการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม บางพื้นที่มีการขุดเจาะแหล่งน้ำบาดาลจำนวนมากจนก่อให้เกิดปัญหาดินทรุด หรือบางพื้นที่ได้มีการขุดหน้าดินไปขายจนพื้นที่ดังกล่าวกลายเป็นบ่อขนาดใหญ่ จากนั้นได้มีการนำขยะมาฝังกลบในบ่อ ส่งผลให้สารเคมีจากขยะปนเปื้อนลงสู่น้ำบาดาล หรือไหลซึมลงสู่แม่น้ำลำคลอง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. เคยได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเกี่ยวกับการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำในลักษณะละเมิด ไม่ว่าจะเป็นการปลูกสิ่งก่อสร้างล่วงล้ำลำน้ำ การทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ หรือกรณีอื่น ๆ ที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำ โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการละเลย เพิกเฉย หรือเอื้อประโยชน์ให้แก่เอกชนบางราย ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศเป็นอย่างมาก

ดังนั้น การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ “น้ำและน้ำบาดาล” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เป็นสิ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ จึงได้สร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำและน้ำบาดาล ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรน้ำในลักษณะที่เป็นการละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักและร่วมพิทักษ์ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร โดยนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นผู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้คุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล เพื่อให้เกิดความรู้สึกรังเกียจหวงแหน และมีส่วนร่วมในการปกป้องรักษาทรัพยากรน้ำ รวมถึงมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการใช้ทรัพยากรน้ำไปในทางที่ผิด หรือการแสวงหาประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรน้ำเพื่อประโยชน์ส่วนตนในชุมชน สังคมใกล้ตัว

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล และการใช้ประโยชน์ในท้องถิ่นของตนเอง

๒.๒ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สภาพทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในระดับภูมิภาคได้

๒.๓ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของการพัฒนาทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล

๒.๔ เพื่อให้ตระหนักถึงผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของการพัฒนาทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในระดับภูมิภาค โดยปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๕ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในชีวิตจริง

๒.๖ เพื่อให้รู้เท่าทันการละเมิด หรือการกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในชีวิตจริง

๒.๗ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ และนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ต่ออาชีพได้

๒.๘ เพื่อให้มีเจตคติหวงแหนทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล โดยการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส การกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล

๒.๙ เพื่อให้สามารถร่วมตรวจสอบและแก้ไขการละเมิดทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

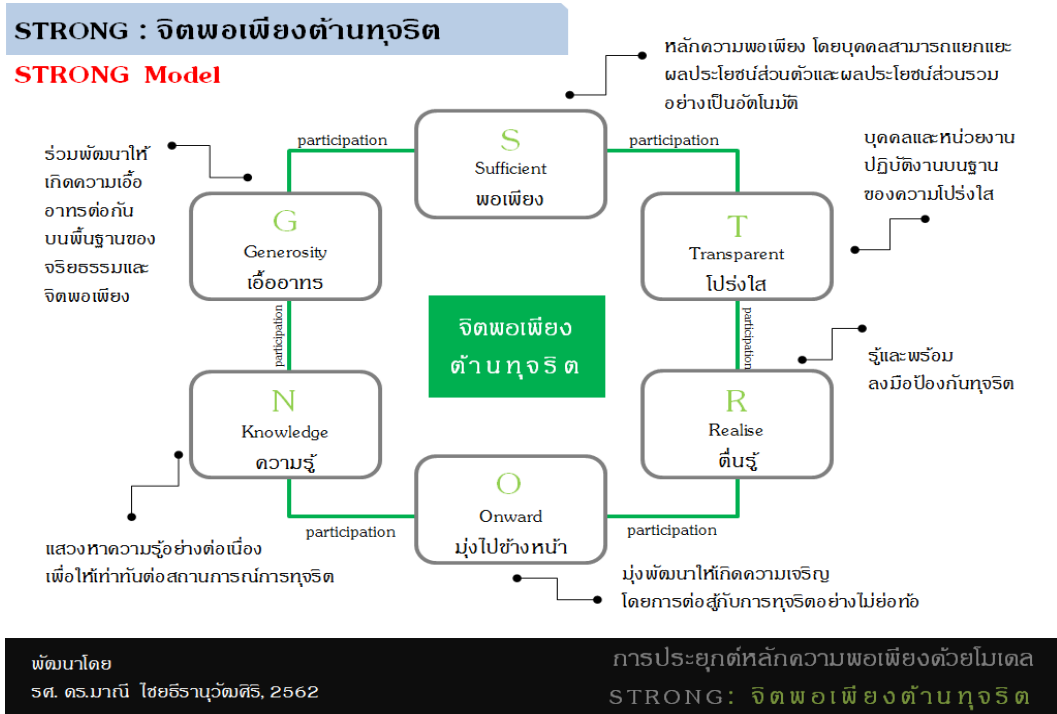
๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	การเดินทางของสายน้ำ - แหล่งน้ำผิวดินและน้ำบาดาลจำแนกตามภูมิภาคและภูมิศาสตร์ - การพัฒนาและผลกระทบ	๕
๒	เกิดอะไรขึ้นกับสายน้ำ - STRONG Model - Mindset และมุมมองที่มีต่อการพัฒนาทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - ผลกระทบทางบวก - ผลกระทบทางลบ - ความเสี่ยงหรือโอกาสที่เกิดการทุจริตหรือไม่โปร่งใส	๑๐
๓	นักสืบสายน้ำ - STRONG Model - มาตรฐานแหล่งน้ำและน้ำบาดาล (ความรู้เบื้องต้น) - กฎหมายและการขออนุญาต(ความรู้เบื้องต้น) - การสื่อสารต่อสังคมชุมชน - water footprint /การผลิตที่มีน้ำเป็นต้นทุน	๑๕

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
	<ul style="list-style-type: none"> - กรอบแนวคิดการชดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม - มาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง - กฎหมายและการขออนุญาต - การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ 	
๔	ผู้พิทักษ์สายน้ำ <ul style="list-style-type: none"> - STRONG Model - การปลูกฝังจิตสำนึกและความรู้สึกเป็นเจ้าของ - การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง Role Model - กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ - การมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง แจ็งเบาะแส 	๑๕
รวม		๔๕

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงต้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงต้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุกุลศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

* แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG - จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบุกรุกพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

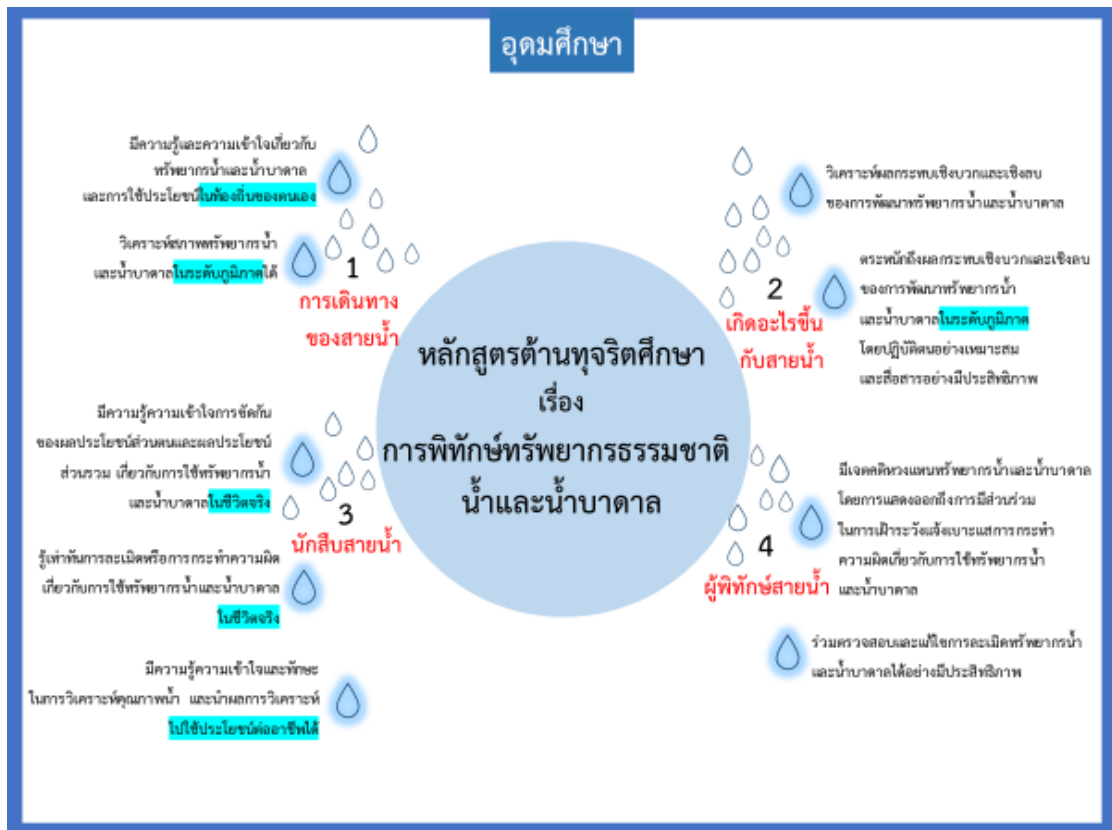
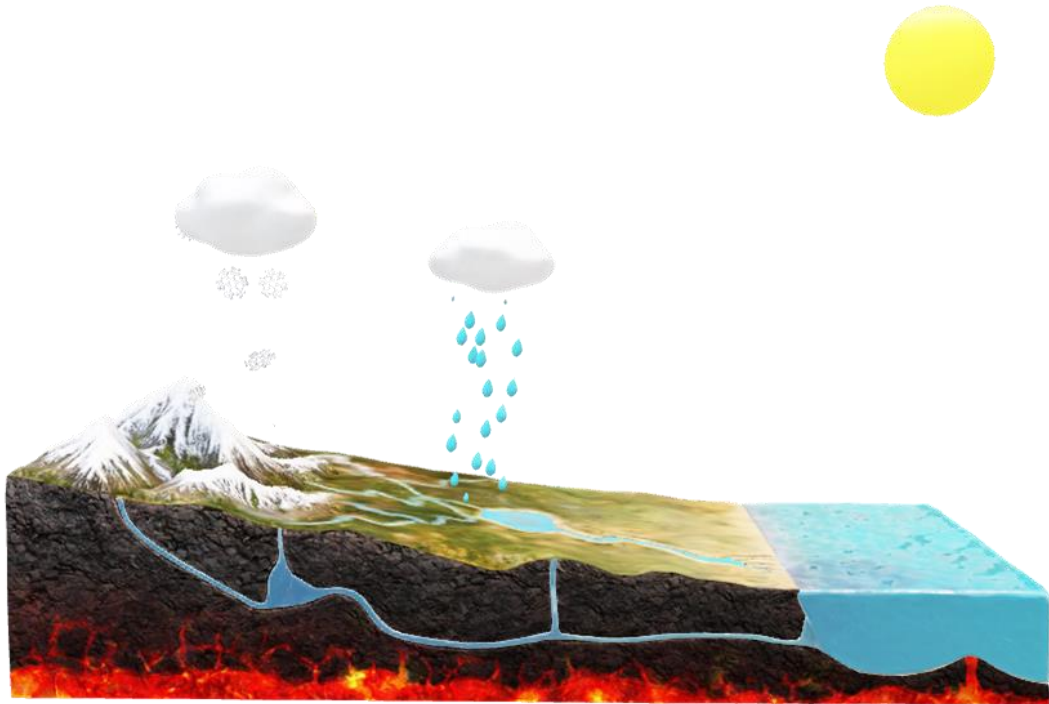
คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลต่อสังคม ระวังกิจการทุจริตประพฤตินิยมชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชนจะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่ายมีความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ถึงเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ		วิธีการจัดการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรน้ำและ น้ำบาดาล	การทุจริต/ การขัดกันแห่ง ผลประโยชน์				
๑	การเดินทางของ สายน้ำ	๕	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลและการใช้ประโยชน์ในท้องถิ่นของตนเอง - เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สภาพทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในระดับภูมิภาคได้ 	น้ำผิวดิน <ul style="list-style-type: none"> - วัฏจักรของน้ำ - ประเภทของแหล่งน้ำ - คุณค่าและการใช้ประโยชน์ เช่น การอุปโภคบริโภค การอุตสาหกรรม การเกษตร การชลประทาน การคมนาคม และการท่องเที่ยว - องค์ประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ - ความแตกต่างระหว่างภูมิภาค/ภูมิศาสตร์ น้ำบาดาล <ul style="list-style-type: none"> - กำเนิดน้ำบาดาล - ประเภทแหล่งน้ำบาดาล (ชั้นทราย หินแข็ง หินปูน) - องค์ประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ 	-	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การอภิปรายกลุ่ม - การศึกษาคูงาน แหล่งน้ำผิวดินและน้ำบาดาลในพื้นที่ - กิจกรรมสำรวจสถานการณ์น้ำในประเทศไทย (ตามประเด็น Hot Issue) 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - การ์ตูน - คลิปวิดีโอทั้งออนไลน์และออฟไลน์ - อินโฟกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำ - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมชลประทาน - ห้องสมุดโรงเรียน - พิพิธภัณฑ์ในชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน - การใช้คำถามและให้ข้อมูลย้อนกลับ - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปรายกลุ่ม - การสังเกตพฤติกรรม - การประเมินผลงานและการตรวจผลงาน (ส่วนบุคคล/กลุ่ม) - เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric)

				- ความแตกต่างระหว่างภูมิภาค/ภูมิศาสตร์					
๒	เกิดอะไรขึ้นกับสายน้ำ	๑๐	- เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของการพัฒนาทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - เพื่อให้ตระหนักถึงผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบของการพัฒนาทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในระดับภูมิภาค โดยปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	<u>การพัฒนาและ</u> <u>การใช้ประโยชน์</u> <u>น้ำผิวดิน</u> - การขุดลอกแหล่งน้ำ การขุดบ่อ การขุดสระ - การสูบน้ำจากแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อทำการเกษตร - การคมนาคมทางน้ำ (คลอง แม่น้ำ และทะเล) - การประมง (คลอง แม่น้ำ และทะเล) <u>การพัฒนาและ</u> <u>การใช้ประโยชน์</u> <u>น้ำบาดาล</u> - รู้จักบ่อน้ำบาดาล เช่น บ่อนตอก บ่อวาง และ บ่อมาตรฐาน <u>คุณภาพและการใช้</u> <u>ประโยชน์น้ำและ</u> <u>น้ำบาดาลในชุมชน</u>	STRONG Model S และ G : ความพอเพียงและความเอื้ออาทรต่อกันในการใช้ทรัพยากรน้ำ R : ความตื่นรู้ในการรักษาประโยชน์สาธารณะ ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแหล่งน้ำ ไม่สร้างสิ่งก่อสร้างหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการล่วงล้ำลำน้ำ N : ความรู้ในการใช้ทรัพยากรน้ำ/ความรู้ในการบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน/ความรู้เกี่ยวกับการขออนุญาตขุดเจาะ	- การบรรยาย - การอภิปรายกลุ่ม - การศึกษาดูงานหรือการทำกิจกรรมสำรวจแหล่งน้ำในชุมชนหรือท้องถิ่น เช่น แม่น้ำ ลำคลอง อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำประปาชุมชน ทำเรือ แหล่งทำการประมงในชุมชนหรือท้องถิ่น - กิจกรรมการเก็บตัวอย่างน้ำ วิเคราะห์กลิ่น สี สารวงการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ จากฟาร์มปศุสัตว์ บ่อกัก และโรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ	- เอกสาร - คลิปวิดีโอทั้งออนไลน์และออฟไลน์ - อินโฟกราฟฟิก	- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมด้านทุจริตสำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมชลประทาน	- แบบทดสอบหลังเรียนหรือหลังทำกิจกรรม - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/การอภิปราย - การสังเกตพฤติกรรม - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน (ส่วนบุคคล/กลุ่ม) - เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric)

				<p>- ผลของการพัฒนา ทั้งในเชิงบวกและ เชิงลบ</p> <p>- การใช้ประโยชน์น้ำ และน้ำบาดาลในแต่ ละภูมิภาค</p> <p>การสื่อสาร</p> <p>- การสื่อสารเพื่อสร้าง ความตระหนักรู้และ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</p>	<p>น้ำบาดาล/ความรู้ และทักษะในการ สื่อสารกับคนใน ชุมชน</p> <p>- ความเสี่ยงและ โอกาสที่จะเกิด การทุจริตจากการ พัฒนาหรือการใช้ ประโยชน์ด้าน ทรัพยากรน้ำและ น้ำบาดาล เช่น การอนุมัติ อนุญาต และการ ละเมิดหรือการบุก รุกลำน้ำสาธารณะ</p>			<p>- เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมควบคุมมลพิษ</p> <p>- เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมโรงงาน อุตสาหกรรม</p> <p>- เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมประมง</p> <p>- เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมเจ้าท่า</p> <p>- เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จังหวัด (ทสจ.)</p> <p>- ห้องสมุดโรงเรียน</p> <p>- พิพิธภัณฑ์ใน ชุมชน/ท้องถิ่น</p> <p>- ผู้นำชุมชนหรือ ปราชญ์ชุมชน</p> <p>- ชมรม Strong จิต พอเพียงต้านทุจริต ประจำจังหวัด</p>	
--	--	--	--	---	--	--	--	---	--

<p>๓</p>	<p>นักสืบสายน้ำ</p>	<p>๑๕</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ การชดกันของผลประโยชน์ ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล ในชีวิตจริง - เพื่อให้รู้เท่าทันการละเมิด หรือการกระทำความผิด เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาลในชีวิตจริง - เพื่อให้มีความรู้ความ เข้าใจและทักษะในการ วิเคราะห์คุณภาพน้ำ และ นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ ประโยชน์ต่ออาชีพได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรฐานแหล่งน้ำ และน้ำบาดาล (ความรู้เบื้องต้น) - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการขออนุญาต ดำเนินการหรือใช้ ประโยชน์จาก ทรัพยากรน้ำและ น้ำบาดาล (ความรู้ เบื้องต้น) - การสื่อสารต่อสังคม ชุมชน - water footprint / การผลิตที่มีน้ำเป็น ต้นทุน - มาตรฐานวิชาชีพที่ เกี่ยวข้อง 	<p>การชดกันของ ผลประโยชน์ ส่วนตัวและ ผลประโยชน์ ส่วนรวม</p> <ul style="list-style-type: none"> - นิยาม ความหมาย และ ประเภท - กรอบแนวคิด การชดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ ส่วนรวม <p>STRONG Model</p> <ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมที่ควร กระทำและไม่ควร กระทำ (Do/Do not) - การมีส่วนร่วมใน การตรวจสอบการ ละเมิดหรือการ กระทำความผิด เกี่ยวกับการใช้ ทรัพยากรน้ำและ น้ำบาดาล 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การอภิปรายกลุ่ม - สถานการณ์จำลอง - โครงการ (Project based Learning) - ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) - ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) - การยกกรณีศึกษา เช่น เรื่องใกล้ตัวที่ ควรรู้ การทิ้งสิ่งปฏิกูล ลงในแหล่งน้ำ บ่อตก ไขมัน การเติมน้ำใต้ดิน บ่อทิ้งขยะ - กิจกรรมนันทน สบายน้ำ เช่น เก็บ ตัวอย่างน้ำ วิเคราะห์ กลิ่น สี สำรองการ ปล่อน้ำจากฟาร์ม โรงงานอุตสาหกรรม สำรองเล้าหมู บ่อกุง ฯลฯ และวิเคราะห์ว่า เป็นการชดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตัว 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - ภาพยนต์สั้น หรือคลิปวิดีโอ (ทั้งออนไลน์ และออฟไลน์) - สถานการณ์ ปัญหา - อินโฟ กราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักการชดกัน แห่งผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช. - เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักงาน ทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากรน้ำ - เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากร น้ำบาดาล - เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมเจ้าท่า - เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จังหวัด (ทสจ.) - ห้องสมุดโรงเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบหลัง เรียนหรือหลังทำ กิจกรรม - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การสังเกต พฤติกรรม - การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน (ส่วนบุคคล/กลุ่ม)
----------	---------------------	-----------	--	---	--	---	---	--	--

						และผลประโยชน์หรือไม่		<ul style="list-style-type: none"> - พิพิธภัณฑสถานในชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ชุมชน - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ - สำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมด้านทุจริตสำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model) - ชมรม Strong จิตพอเพียงด้านทุจริตประจำจังหวัด 	
๔	ผู้พิทักษ์สายน้ำ	๑๕	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้มีเจตคติหวงแหนทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล โดยการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแสดูการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - เพื่อให้สามารถร่วมตรวจสอบและแก้ไขการละเมิดทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ 	- ผลกระทบที่เกิดจากการใช้และพัฒนาที่ไม่ถูกต้อง	STRONG Model <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกฝังความรู้สึกเป็นเจ้าของ - การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง Role Model - การร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแสดู (ขั้นพื้นฐาน) 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - สถานการณ์จำลอง - โครงการผู้พิทักษ์สายน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - ภาพยนต์สั้นหรือคลิปวิดีโอ (ทั้งออนไลน์และออฟไลน์) - สถานการณ์ปัญหา - อินโฟกราฟฟิก - เกมส์ - การ์ตูน 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ - สำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมด้านทุจริตสำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สนทช.) 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบหลังเรียนหรือหลังทำกิจกรรม - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การสังเกตพฤติกรรม - การประเมินผลงานและตรวจผลงาน (ส่วนบุคคล/กลุ่ม) - เกณฑ์การให้คะแนน (scoring rubric)

					<ul style="list-style-type: none"> - ผลกระทบที่เกิดจากการใช้และพัฒนาที่ไม่ถูกต้อง 			<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำ - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมเจ้าท่า - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) - ห้องสมุดโรงเรียน - พิพิธภัณฑ์ในชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ชุมชน 	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) โดยใช้วิธีการศึกษาดด้วยตนเอง กรณีศึกษา การบรรยาย การฝึกปฏิบัติรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย การระดมสมอง และการนำเสนอผลงาน

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active learning เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการเตรียมเข้าสู่โลกอนาคต เช่น เกม (Game based Learning) โครงการงาน (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning)

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อนประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน (Student Response)

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) จัดทำเป็น ๑ รายวิชา จำนวน ๓ หน่วยกิต
- (๒) จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ โดยอาจารย์ผู้สอนสามารถนำเนื้อหาใหม่ในหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ไปปรับใช้/ประยุกต์ใช้ในรายวิชาของตนเอง
- (๓) จัดทำเป็นวิชาเลือก

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำและน้ำบาดาล
สำหรับ กลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

น้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตในโลก ทั้งใช้ในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน รวมทั้งใช้เพื่อการพาณิชย์และการอุตสาหกรรมอีกด้วย ดังนั้น การรักษาดูแลรวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้สังคมมีความตระหนักถึงคุณค่าของน้ำจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น

ประเทศไทยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประชาชนนิยมปลูกบ้านอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ ประชาชนบางรายได้มีการต่อแพไม้และปลูกเรือนอยู่บนแพไม้เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยริมลำคลอง ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกจากการใช้น้ำในการคมนาคมทางน้ำ การทำเกษตรกรรม การค้าขาย และบรรยากาศริมฝั่งน้ำยังก่อให้เกิดความเย็นสบายแก่ผู้ที่พักอาศัยอยู่ริมฝั่งน้ำ จนกลายเป็นวิถีชีวิตของคนไทยที่อยู่อาศัยร่วมกับสายน้ำมาโดยตลอด ต่อมาเมื่อประเทศได้มีการพัฒนามากขึ้น โดยเปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรมทำให้ความต้องการใช้พื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำจึงมีสูงขึ้น จึงก่อให้เกิดการรุกราลำน้ำโดยมีการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ หรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรจากแหล่งน้ำมากยิ่งขึ้น

ในพื้นที่อื่น ๆ ที่มีได้อยู่ติดแม่น้ำลำคลอง ประชาชนนิยมสูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ในการอุปโภคบริโภค บางแห่งใช้น้ำบาดาลเพื่อการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม บางพื้นที่มีการขุดเจาะแหล่งน้ำบาดาลจำนวนมากจนก่อให้เกิดปัญหาดินทรุด หรือบางพื้นที่ได้มีการขุดหน้าดินไปขายจนพื้นที่ดังกล่าวกลายเป็นบ่อขนาดใหญ่ จากนั้นได้มีการนำขยะมาฝังกลบในบ่อ ส่งผลให้สารเคมีจากขยะปนเปื้อนลงสู่น้ำบาดาล หรือไหลซึมลงสู่แม่น้ำลำคลอง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. เคยได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเกี่ยวกับการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำในลักษณะละเมิด ไม่ว่าจะเป็นการปลูกสิ่งก่อสร้างล่วงล้ำลำน้ำ การทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ หรือกรณีอื่น ๆ ที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำ โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการละเลย เพิกเฉย หรือเอื้อประโยชน์ให้แก่เอกชนบางราย ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศเป็นอย่างมาก

ดังนั้น การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ “น้ำและน้ำบาดาล” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เป็นสิ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ จึงได้สร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำและน้ำบาดาล ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรน้ำในลักษณะที่เป็น การละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักและร่วมพิทักษ์ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร โดยเจ้าพนักงานของรัฐในกลุ่มทหาร ตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้คุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล เพื่อให้เกิดความรู้สึกหวงแหน และมีส่วนรวมในการปกป้องรักษาทรัพยากรน้ำ รวมถึงมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการใช้ทรัพยากรน้ำไปในทางที่ผิด หรือการแสวงหาประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรน้ำเพื่อประโยชน์ส่วนตนในชุมชน สังคมใกล้ตัว

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการชดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในชีวิตจริง

๒.๒ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจผลประโยชน์ทับซ้อน และผลกระทบจากการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล

๒.๓ เพื่อให้รู้เท่าทันการละเมิด หรือการกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในชีวิตจริง

๒.๔ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ และนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ต่ออาชีพได้

๒.๕ เพื่อให้มีเจตคติหวงแหนทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล โดยการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส การกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล

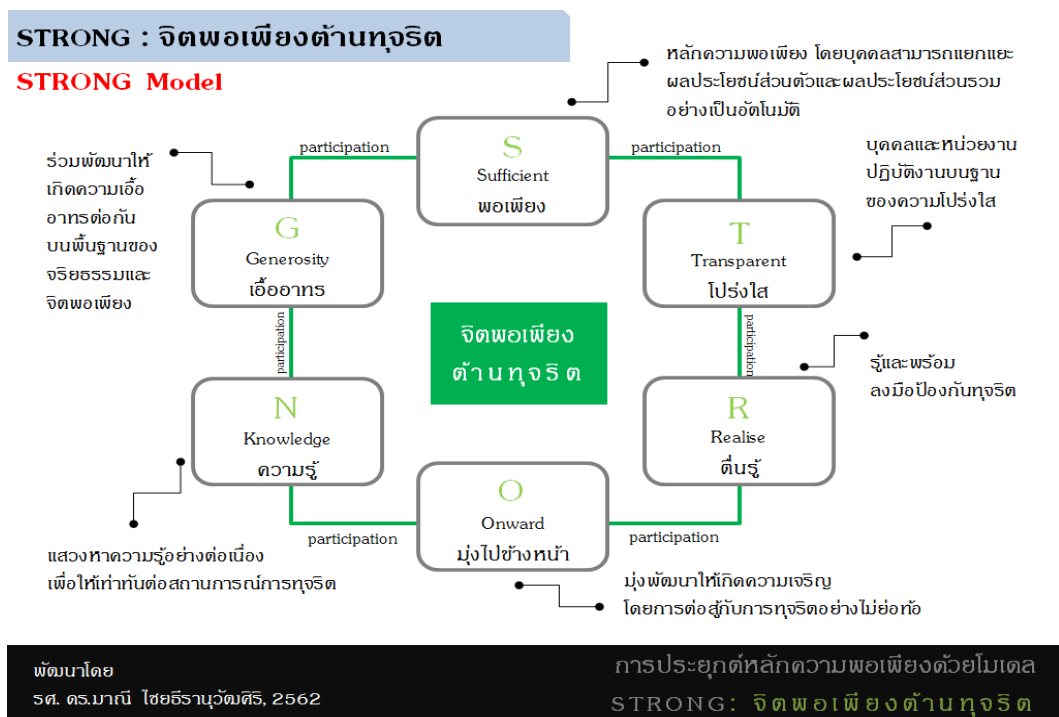
๒.๖ เพื่อให้สามารถร่วมตรวจสอบและแก้ไขการละเมิดทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	การชดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - STRONG Model - กรอบแนวคิดการชดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม	๓
๒	ความเสี่ยงและการทุจริตด้านทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - STRONG Model - กรณีศึกษาความเสี่ยงและการทุจริตด้านทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - กฎหมายและการขออนุญาต - การสื่อสารต่อสังคมชุมชน - การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ - ผลจากการละเว้น	๓
๓	ผู้พิทักษ์สายน้ำ - STRONG Model - ปลูกฝังความรู้สึกเป็นเจ้าของ - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส - ผลจากการละเว้น - แนวทางการประสานและดำเนินการตามหน้าที่อำนาจ	๖
	รวม	๑๒

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงต้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์ และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทร บนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงต้านทุจริตและเป็นแกนนำ สร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยตรงศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไซยธีรานุกัฒศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

*แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG – จิตพอเพียงต้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

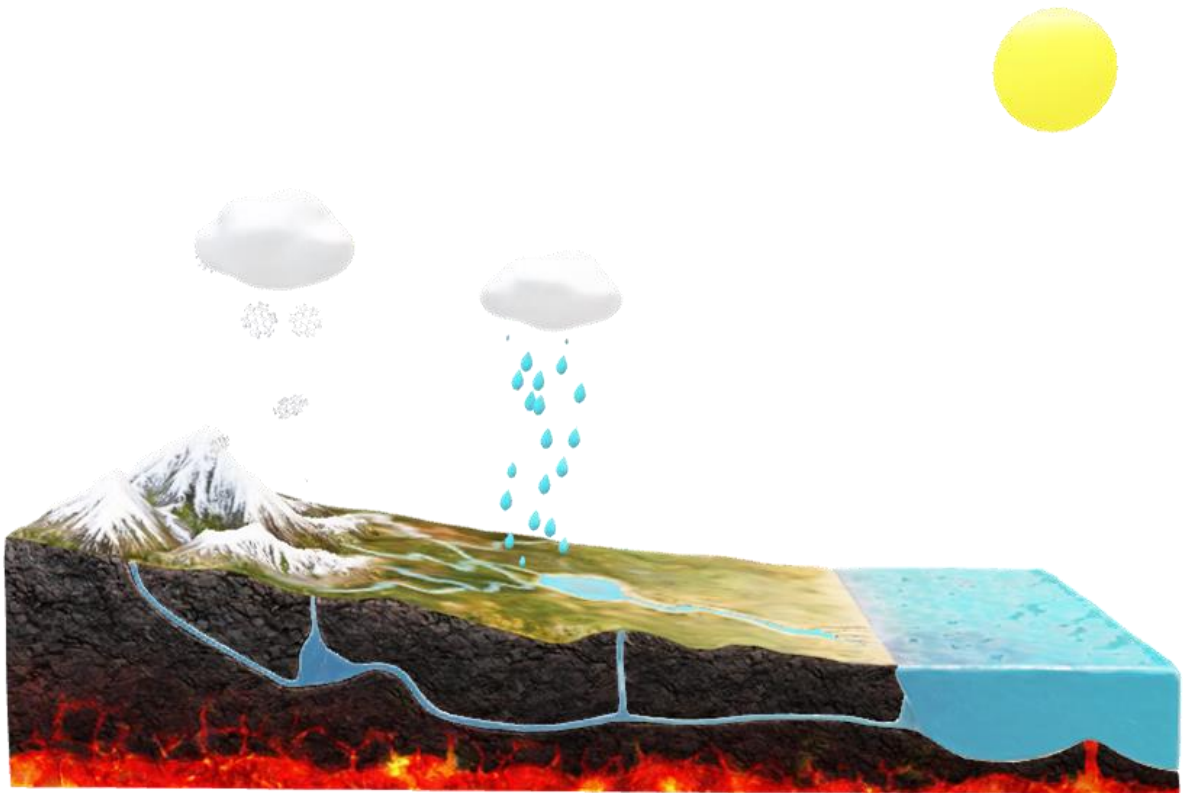
คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลต่อสังคม ระวังกิจการทุจริตประพฤตินิยมชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชนจะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่ายมีความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ		วิธีการจัดการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล	การทุจริต/ การขัดกันแห่งผลประโยชน์				
๑	การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๓	<p>- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ การขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในชีวิตจริง</p> <p>- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจผลประโยชน์ทับซ้อน และผลกระทบจากการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล</p>	<p>น้ำผิวดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - วัฏจักรของน้ำ - ประเภทของแหล่งน้ำ - คุณค่าและการใช้ประโยชน์ เช่น การอุปโภคบริโภค การอุตสาหกรรม การเกษตร การชลประทาน การคมนาคม และการท่องเที่ยว - องค์กรประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ - ความแตกต่างระหว่างภูมิภาค/ภูมิศาสตร์ <p>น้ำบาดาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำเนิดน้ำบาดาล - ประเภทแหล่งน้ำบาดาล (ชั้นทราย หินแข็ง หินปูน) 	<p>STRONG Model</p> <p>S และ G : ความพอเพียงและความเอื้ออาทรต่อกันในการใช้ทรัพยากรน้ำ</p> <p>R : ความตื่นรู้ในการรักษาประโยชน์สาธารณะ ไม่ทำสิ่งปฏิญ์ลงในแหล่งน้ำ ไม่สร้างสิ่งก่อสร้างหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการล่อล้าลำน้ำ</p> <p>N : ความรู้ในการใช้ทรัพยากรน้ำ/ความรู้ในการบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน/ความรู้เกี่ยวกับการขอ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การอภิปรายกลุ่ม - การศึกษาคูณานแหล่งน้ำผิวดินและน้ำบาดาลในพื้นที่ - กิจกรรมสำรวจสถานการณ์น้ำในประเทศไทย (ตามประเด็น Hot Issue) 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - การ์ตูน - คลิปวิดีโอทั้งออนไลน์และออฟไลน์ - อินโฟกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมด้านทุจริตสำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักการขัดกันแห่งผลประโยชน์สำนักงาน ป.ป.ช. - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำ - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานการศึกษาส่วนบุคคล/กลุ่ม

				<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ - ความแตกต่าง ระหว่างภูมิภาค/ ภูมิภาคศาสตร์ - พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ - กฎหมายเกี่ยวกับ การควบคุมคุณภาพ ทรัพยากรน้ำ - กฎหมายเกี่ยวกับ การควบคุมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม 	<p>อนุญาตขุดเจาะ น้ำบาดาล/ความรู้ และทักษะในการ สื่อสารกับคนในชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเสี่ยงและ โอกาสที่จะเกิด การทุจริตจากการ พัฒนาหรือการใช้ ประโยชน์ด้าน ทรัพยากรน้ำและ น้ำบาดาล เช่น การอนุมัติ อนุญาต และการละเมิด หรือการบุกรุก ล้ำน้ำสาธารณะ <p><u>การขัดกันของ ผลประโยชน์ ส่วนตัวและ ผลประโยชน์ ส่วนรวม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - นิยาม ความหมาย และประเภท - กรอบแนวคิด การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ ส่วนรวม 			<p>กรมทรัพยากร น้ำบาดาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมชลประทาน - ห้องสมุดโรงเรียน - พิพิธภัณฑ์ใน ชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือ ประชาชนชุมชน 	
--	--	--	--	---	---	--	--	---	--

๒	<p>ความเสี่ยงและการทุจริตด้านทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล</p>	๓	<p>- เพื่อให้รู้เท่าทันการละเมิด หรือการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการใช้ ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล ในชีวิตจริง</p> <p>- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ และ นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ ประโยชน์ต่ออาชีพได้</p>	<p>การพัฒนาและ การใช้ประโยชน์ น้ำผิวดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การขุดลอกแหล่งน้ำ การขุดบ่อ การขุดสระ - การสูบน้ำจากแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อทำ การเกษตร - การคมนาคมทางน้ำ (คลอง แม่น้ำ และ ทะเล) - การประมง (คลอง แม่น้ำ และทะเล) <p>คุณภาพและการใช้ ประโยชน์น้ำและ น้ำบาดาลในชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลของการพัฒนา ทั้งในเชิงบวกและ เชิงลบ - การใช้ประโยชน์น้ำ และน้ำบาดาลใน แต่ละภูมิภาค <p>การสื่อสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสารเพื่อสร้าง ความตระหนักรู้และ ปรับพฤติกรรม 	<p>- STRONG Model</p> <ul style="list-style-type: none"> - การขัดกันของ ผลประโยชน์ ส่วนตัวและ ผลประโยชน์ ส่วนรวม - กรณีศึกษาความ เสี่ยงและโอกาสที่ จะเกิดการทุจริต จากการพัฒนา หรือการใช้ ประโยชน์ด้าน ทรัพยากรน้ำและ น้ำบาดาล เช่น การอนุมัติ อนุญาต และการ ละเมิดหรือการบุกรุก ล้ำน้ำสาธารณะ - กรณีศึกษา : ผลจากการละเว้น 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การอภิปรายกลุ่ม - การศึกษาดูงานหรือ การทำกิจกรรมสำรวจ แหล่งน้ำในชุมชนหรือ ท้องถิ่น เช่น แม่น้ำ ลำคลอง อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำประปาชุมชน ทำเรือ แหล่งทำการ ประมงในชุมชนหรือ ท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - คลิปวิดีโอทั้ง ออนไลน์และ ออฟไลน์ - อินโฟ กราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักส่งเสริมและ บูรณาการการมี ส่วนร่วมด้านทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model) - เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักการขัดกัน แห่งผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช. - เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักงาน ทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากรน้ำ - เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากร น้ำบาดาล - เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมชลประทาน 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบหลัง เรียนหรือหลังทำ กิจกรรม - การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การสังเกต พฤติกรรม - การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน (ส่วนบุคคล/กลุ่ม) - เกณฑ์การให้ คะแนน (Scoring Rubric)
---	---	---	---	---	--	--	--	---	--

								<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมควบคุมมลพิษ - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมโรงงานอุตสาหกรรม - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมประมง - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมเจ้าท่า - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัด (ทสจ.) - ห้องสมุดโรงเรียน - พิพิธภัณฑ์ในชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ชุมชน - ชมรม Strong จิตพอเพียงต้านทุจริต ประจำจังหวัด 	
--	--	--	--	--	--	--	--	---	--

๓	ผู้พิทักษ์สายน้ำ	๖	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้มีเจตคติห่วงแหนทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล โดยการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส การกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการใช้ ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - เพื่อให้สามารถร่วม ตรวจสอบและแก้ไขการ ละเมิดทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลกระทบที่เกิดจากการใช้และพัฒนาที่ไม่ถูกต้อง 	<p>STRONG Model</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกฝังความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของ - การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง Role Model - การร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส (ขั้นพื้นฐาน) - ผลกระทบที่เกิดจากการใช้และพัฒนาที่ไม่ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปรายกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - ภาพยนต์สั้นหรือคลิปวิดีโอ (ทั้งออนไลน์และออฟไลน์) - สถานการณ์ปัญหา - อินโฟกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมด้านทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักงาน ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากรน้ำ - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมเจ้าท่า - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบหลังเรียนหรือหลังทำกิจกรรม - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การสังเกตพฤติกรรม - รายงานการศึกษาส่วนบุคคล/กลุ่ม
---	------------------	---	--	--	--	--	---	--	---

								และสิ่งแวดลอม จังหวัด (ทสจ.) - ห้องสมุดโรงเรียน - พิพิธภัณฑ์ใน ชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือ ปราชญ์ชุมชน	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) โดยใช้วิธีการศึกษาดด้วยตนเอง กรณีศึกษา การบรรยาย การฝึกปฏิบัติรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย การระดมสมอง และการนำเสนอผลงาน

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active learning เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการเตรียมเข้าสู่โลกอนาคต เช่น เกม (Game based Learning) โครงการงาน (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning)

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้เกิดการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับผู้เข้ารับการอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อนประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เข้ารับการอบรม (Student Response)

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- (๑) ทหาร - หลักสูตรตามแนวทางการรับราชการและหลักสูตรเพิ่มพูนความรู้
- (๒) ตำรวจ - หลักสูตรฝึกอบรมที่เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและหลักสูตรฝึกอบรมอื่น ๆ
- (๓) บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - หลักสูตรฝึกอบรมที่เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและหลักสูตรฝึกอบรมอื่น ๆ

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา

เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำและน้ำบาดาล

สำหรับ กลุ่มวิทยากร ป.ป.ช. บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

น้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตในโลก ทั้งใช้ในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน รวมทั้งใช้เพื่อการพาณิชย์และการอุตสาหกรรมอีกด้วย ดังนั้น การรักษาดูแลรวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้สังคมมีความตระหนักถึงคุณค่าของน้ำจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น

ประเทศไทยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประชาชนนิยมปลูกบ้านอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ ประชาชนบางรายได้มีการต่อแพไม้และปลูกเรือนอยู่บนแพไม้เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยริมลำคลอง ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกจากการใช้น้ำในการคมนาคมทางน้ำ การทำเกษตรกรรม การค้าขาย และบรรยากาศริมฝั่งน้ำยังก่อให้เกิดความเย็นสบายแก่ผู้ที่พักอาศัยอยู่ริมฝั่งน้ำ จนกลายเป็นวิถีชีวิตของคนไทยที่อยู่อาศัยร่วมกับสายน้ำมาโดยตลอด ต่อมาเมื่อประเทศได้มีการพัฒนามากขึ้น โดยเปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรมทำให้ความต้องการใช้พื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำจึงมีสูงขึ้น จึงก่อให้เกิดการรุกราลำน้ำโดยมีการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ หรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรจากแหล่งน้ำมากยิ่งขึ้น

ในพื้นที่อื่น ๆ ที่มีได้อยู่ติดแม่น้ำลำคลอง ประชาชนนิยมสูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ในการอุปโภคบริโภค บางแห่งใช้น้ำบาดาลเพื่อการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม บางพื้นที่มีการขุดเจาะแหล่งน้ำบาดาลจำนวนมากจนก่อให้เกิดปัญหาดินทรุด หรือบางพื้นที่ได้มีการขุดหน้าดินไปขายจนพื้นที่ดังกล่าวกลายเป็นบ่อขนาดใหญ่ จากนั้นได้มีการนำขยะมาฝังกลบในบ่อ ส่งผลให้สารเคมีจากขยะปนเปื้อนลงสู่น้ำบาดาล หรือไหลซึมลงสู่แม่น้ำลำคลอง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. เคยได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเกี่ยวกับการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำในลักษณะละเมิด ไม่ว่าจะเป็นการปลูกสิ่งก่อสร้างล่วงล้ำลำน้ำ การทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ หรือกรณีอื่น ๆ ที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำ โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการละเลย เพิกเฉย หรือเอื้อประโยชน์ให้แก่เอกชนบางราย ซึ่งได้ส่งผลกระทบร้ายแรงต่อความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศเป็นอย่างมาก

ดังนั้น การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ “น้ำและน้ำบาดาล” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เป็นสิ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ จึงได้สร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำและน้ำบาดาล ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรน้ำในลักษณะที่เป็น การละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักและร่วมพิทักษ์ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร โดยกลุ่มวิทยากร ป.ป.ช. บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ เป็นผู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้คุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล เพื่อให้เกิดความรู้สึกหวงแหนและมีส่วนร่วมในการปกป้องรักษาทรัพยากรน้ำ รวมถึงมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการใช้ทรัพยากรน้ำไปในทางที่ผิด หรือการแสวงหาประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรน้ำเพื่อประโยชน์ส่วนตนในชุมชน สังคมใกล้ตัว

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการชดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในชีวิตจริง

๒.๒ เพื่อให้มีทักษะในการสื่อสารเพื่อชี้ประเด็น และนำอภิปรายเพื่อวิเคราะห์การชดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล

๒.๓ เพื่อให้รู้เท่าทันการละเมิด หรือการกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในชีวิตจริง

๒.๔ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ และนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ต่ออาชีพได้

๒.๕ เพื่อให้มีเจตคติหวงแหนทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล โดยการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแสการกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล

๒.๖ เพื่อให้สามารถร่วมตรวจสอบและแก้ไขการละเมิดทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

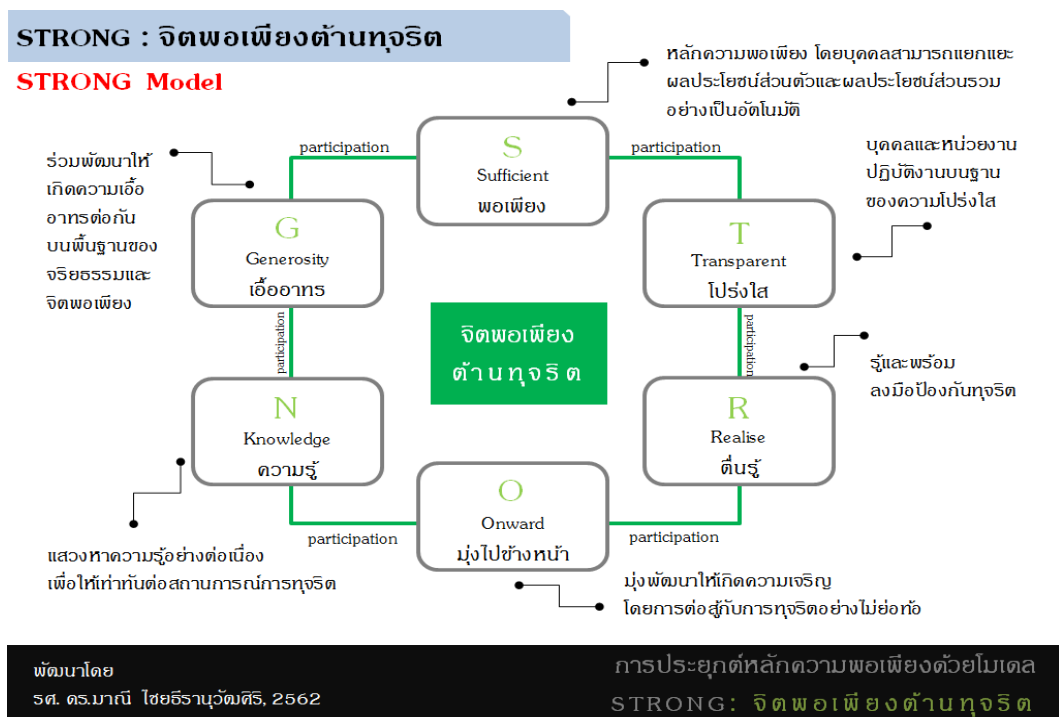
๒.๗ เพื่อให้มีทักษะในการสื่อสารเพื่อนำอภิปรายแนวทางการจัดการความขัดแย้งอย่างสันติด้านการละเมิดทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล

๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	การชดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - STRONG Model - กรอบแนวคิดการชดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม	๓
๒	ความเสี่ยงและการทุจริตด้านทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - STRONG Model - กรณีศึกษาความเสี่ยงและการทุจริตด้านทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - กฎหมายและการขออนุญาต - การสื่อสารต่อสังคมชุมชน - การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ	๓
๓	ผู้พิทักษ์สายน้ำ - STRONG Model - ปลุกฝังความรู้สึกเป็นเจ้าของ - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส - การสื่อสาร แรงจูงใจ บุคลิกภาพ	๖
รวม		๑๒

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบนพื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้างวัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยตรงศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไซยธีรานุกัฒศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG - จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

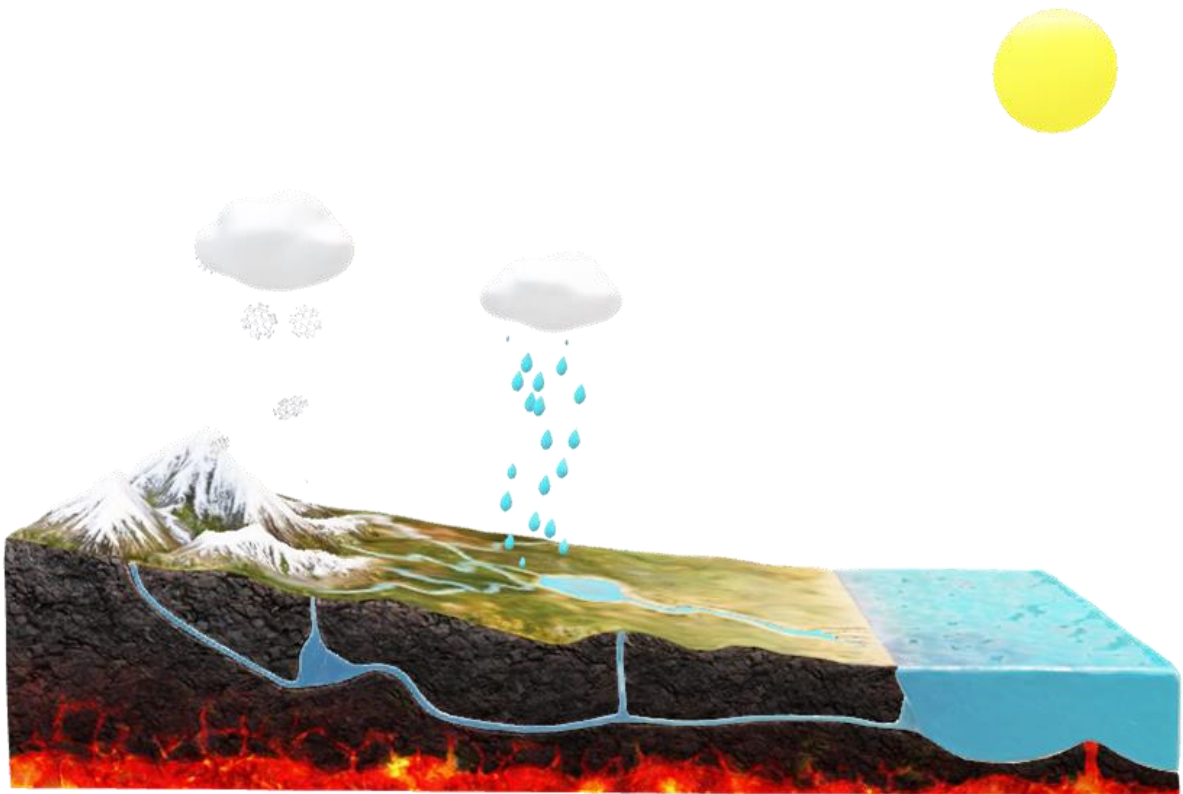
คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

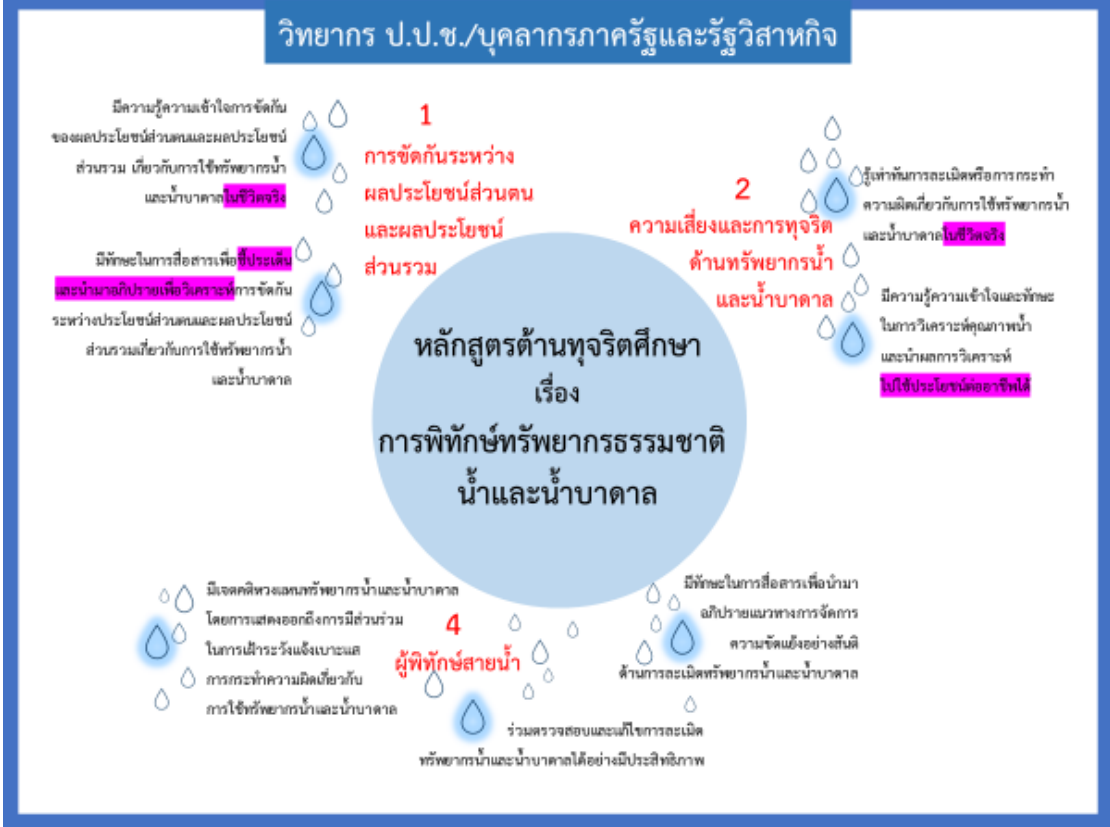
กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลต่อสังคม ระวังกิจการทุจริตประทุติมิชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชน จะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่าย มีความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้ เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

วิทยาการ ป.ป.ช./บุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ		วิธีการจัดการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรน้ำและ น้ำบาดาล	การทุจริต/ การขัดกันแห่ง ผลประโยชน์				
๑	การขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ ส่วนรวม	๓	<p>- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลในชีวิตจริง</p> <p>- เพื่อให้มีทักษะในการสื่อสารเพื่อชี้ประเด็น และนำอภิปรายเพื่อวิเคราะห์การขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล</p>	<p>น้ำผิวดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - วัฏจักรของน้ำ - ประเภทของแหล่งน้ำ - คุณค่าและการใช้ประโยชน์ เช่น การอุปโภคบริโภค การอุตสาหกรรม การเกษตร การชลประทาน การคมนาคม และการท่องเที่ยว - องค์ประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ - ความแตกต่างระหว่างภูมิภาค/ภูมิศาสตร์ <p>น้ำบาดาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำเนิดน้ำบาดาล - ประเภทแหล่งน้ำบาดาล (ชั้นทราย หินแข็ง หินปูน) - องค์ประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ 	<p>STRONG Model</p> <p>S และ G : ความพอเพียงและความเอื้ออาทรต่อกันในการใช้ทรัพยากรน้ำ</p> <p>R : ความตื่นรู้ในการรักษาประโยชน์สาธารณะไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแหล่งน้ำ ไม่สร้างสิ่งก่อสร้างหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการล่อล่าลำน้ำ</p> <p>N : ความรู้ในการใช้ทรัพยากรน้ำ/ความรู้ในการบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน/ความรู้เกี่ยวกับการขออนุญาตขุดเจาะน้ำ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การอภิปรายกลุ่ม - การศึกษาดูงาน แหล่งน้ำผิวดินและน้ำบาดาลในพื้นที่ - กิจกรรมสำรวจสถานการณ์น้ำในประเทศไทย (ตามประเด็น Hot Issue) 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - การ์ตูน - คลิปวิดีโอทั้งออนไลน์และออฟไลน์ - อินโฟกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมด้านทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช. - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากรน้ำ - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานการศึกษาส่วนบุคคล/กลุ่ม

				<ul style="list-style-type: none"> - ความแตกต่างระหว่างภูมิภาค/ภูมิภาคศาสตร์ - พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ - กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพทรัพยากรน้ำ - กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม 	<p>บาดาล/ความรู้ และทักษะในการสื่อสารกับคนในชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเสี่ยงและโอกาสที่จะเกิดการทุจริตจากการพัฒนาหรือการใช้ประโยชน์ด้านทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล เช่น การอนุมัติ อนุญาต และการละเมิดหรือการบุกรุกล้ำน้ำสาธารณะ - ระบบหรือช่องทางในการติดต่อสอบถามปรึกษา หรือชี้ช่องแจ้งเบาะแส <p><u>การขัดกันของผลประโยชน์</u> <u>ส่วนตัวและ</u> <u>ผลประโยชน์</u> <u>ส่วนรวม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - นิยาม ความหมาย และประเภท 			<p>กรมทรัพยากรน้ำบาดาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ - กรมชลประทาน - ห้องสมุดโรงเรียน - พิพิธภัณฑ์ในชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ชุมชน 	
--	--	--	--	---	--	--	--	---	--

					- กรอบแนวคิด การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ ส่วนรวม				
๒	ความเสี่ยงและการ ทุจริตด้านทรัพยากร น้ำและน้ำบาดาล	๓	<p>- เพื่อให้รู้เท่าทันการ ละเมิด หรือการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการใช้ ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล ในชีวิตจริง</p> <p>- เพื่อให้มีความรู้ความ เข้าใจและทักษะในการ วิเคราะห์คุณภาพน้ำ และ นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ ประโยชน์ต่ออาชีพได้</p>	<p>การพัฒนาและ การใช้ประโยชน์ น้ำผิวดิน</p> <p>- การขุดลอกแหล่งน้ำ การขุดบ่อ การขุดสระ - การสูบน้ำจากแหล่ง น้ำสาธารณะเพื่อทำ การเกษตร - การคมนาคมทางน้ำ (คลอง แม่น้ำ และ ทะเล)</p> <p>- การประมง (คลอง แม่น้ำ และทะเล)</p> <p>คุณภาพและการใช้ ประโยชน์น้ำและ น้ำบาดาลในชุมชน</p> <p>- ผลของการพัฒนา ทั้งในเชิงบวกและ เชิงลบ - การใช้ประโยชน์น้ำ และน้ำบาดาลในแต่ละ ภูมิภาค</p>	<p>- STRONG Model</p> <p>- การขัดกันของ ผลประโยชน์ ส่วนตัวและ ผลประโยชน์ ส่วนรวม</p> <p>- กรณีศึกษาความ เสี่ยงและโอกาสที่ จะเกิดการทุจริต จากการพัฒนา หรือการใช้ ประโยชน์ด้าน ทรัพยากรน้ำและ น้ำบาดาล เช่น การอนุมัติ อนุญาต และการ ละเมิดหรือการบุก รุกลำน้ำสาธารณะ</p> <p>- กรณีศึกษา : ผล จากการละเว้น</p>	<p>- การบรรยาย</p> <p>- การอภิปรายกลุ่ม</p> <p>- การศึกษาดูงานหรือ การทำกิจกรรมสำรวจ แหล่งน้ำในชุมชนหรือ ท้องถิ่น เช่น แม่น้ำ ลำคลอง อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำประปาชุมชน ท่าเรือ แหล่งทำการ ประมงในชุมชนหรือ ท้องถิ่น</p>	<p>- เอกสาร</p> <p>- คลิปวิดีโอทั้ง ออนไลน์และ ออฟไลน์</p> <p>- อินโฟ กราฟฟิก</p>	<p>- เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักส่งเสริมและ บูรณาการการมี ส่วนร่วมด้านทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model)</p> <p>- เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักการขัดกัน แห่งผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช.</p> <p>- เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักงาน ทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ (สนทช.)</p> <p>- เอกสารและ ข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากรน้ำ</p>	<p>- แบบทดสอบหลัง เรียนหรือหลังทำ กิจกรรม</p> <p>- การสังเกตการ ปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย</p> <p>- การสังเกต พฤติกรรม</p> <p>- การประเมินผลงาน และตรวจผลงาน (ส่วนบุคคล/กลุ่ม)</p>

				<p><u>การสื่อสาร</u></p> <p>- การสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</p>	<p>- ระบบหรือช่องทางในการติดต่อสอบถามปรึกษา หรือชี้ช่องแจ้งเบาะแส</p>			<p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำบาดาล</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมชลประทาน</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมควบคุมมลพิษ</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมโรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมประมง</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมเจ้าท่า</p> <p>- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.)</p> <p>- ห้องสมุดโรงเรียน</p>	
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--

								<ul style="list-style-type: none"> - พิพิธภัณฑสถานในชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ชุมชน - ชมรม Strong จิตพอเพียงต้านทุจริตประจำจังหวัด 	
๓	ผู้พิทักษ์สายน้ำ	๖	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้มีเจตคติหวงแหนทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล โดยการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส การกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการใช้ ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - เพื่อให้สามารถร่วม ตรวจสอบและแก้ไขการ ละเมิดทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลกระทบที่เกิดจากการใช้และพัฒนาที่ไม่ถูกต้อง 	<p>STRONG Model</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกฝังความรู้สึกเป็นเจ้าของ - การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง Role Model - การร่วมกิจกรรม สาธารณประโยชน์ - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส (ขั้นพื้นฐาน) - ผลกระทบที่เกิดจากการใช้และพัฒนาที่ไม่ถูกต้อง - ระบบหรือช่องทางในการติดต่อสอบถามปรึกษา หรือชี้ช่องแจ้งเบาะแส 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปรายกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - ภาพยนต์สั้นหรือคลิปวิดีโอ (ทั้งออนไลน์และออฟไลน์) - สถานการณ์ปัญหา - อินโฟกราฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมต้านทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักงาน ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากรน้ำ - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบหลังเรียนหรือหลังทำกิจกรรม - การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม/ การอภิปราย - การสังเกตพฤติกรรม - รายงานการศึกษาส่วนบุคคล/กลุ่ม

								<ul style="list-style-type: none">- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์กรมเจ้าท่า- เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.)- ห้องสมุดโรงเรียน- พิพิธภัณฑ์ในชุมชน/ท้องถิ่น- ผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ชุมชน	
--	--	--	--	--	--	--	--	---	--

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) โดยใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กรณีศึกษา การบรรยาย การฝึกปฏิบัติรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย การระดมสมอง และการนำเสนอผลงาน

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active learning เน้นผู้เข้ารับการอบรมเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการเตรียมเข้าสู่โลกอนาคต เช่น เกม (Game based Learning) โครงการ (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning)

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้เกิดการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับผู้เข้ารับการอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อนประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เข้ารับการอบรม (Student Response)

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- ๖.๑ ใช้ฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช.
- ๖.๒ ใช้ฝึกอบรมให้กับโค้ช STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
- ๖.๓ ใช้ฝึกอบรมให้กับบุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา
เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำและน้ำบาดาล
สำหรับ กลุ่มโค้ช

๑. ความเป็นมาของหลักสูตร

น้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตในโลก ทั้งใช้ในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน รวมทั้งใช้เพื่อการพาณิชย์และการอุตสาหกรรมอีกด้วย ดังนั้น การรักษาดูแลรวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้สังคมมีความตระหนักถึงคุณค่าของน้ำจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น

ประเทศไทยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประชาชนนิยมปลูกบ้านอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ ประชาชนบางรายได้มีการต่อแพไม้และปลูกเรือนอยู่บนแพไม้เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยริมลำคลอง ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกจากการใช้น้ำในการคมนาคมทางน้ำ การทำเกษตรกรรม การค้าขาย และบรรยากาศริมฝั่งน้ำยังก่อให้เกิดความเย็นสบายแก่ผู้ที่พักอาศัยอยู่ริมฝั่งน้ำ จนกลายเป็นวิถีชีวิตของคนไทยที่อยู่อาศัยร่วมกับสายน้ำมาโดยตลอด ต่อมาเมื่อประเทศได้มีการพัฒนามากขึ้น โดยเปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรมทำให้ความต้องการใช้พื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำจึงมีสูงขึ้น จึงก่อให้เกิดการรุกล้ำลำน้ำโดยมีการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรจากแหล่งน้ำมากยิ่งขึ้น

ในพื้นที่อื่น ๆ ที่มีได้อยู่ติดแม่น้ำลำคลอง ประชาชนนิยมสูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค บางแห่งใช้น้ำบาดาลเพื่อการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม บางพื้นที่มีการขุดเจาะแหล่งน้ำบาดาลจำนวนมากจนก่อให้เกิดปัญหาดินทรุด หรือบางพื้นที่ได้มีการขุดหน้าดินไปขายจนพื้นที่ดังกล่าวกลายเป็นบ่อขนาดใหญ่ จากนั้นได้มีการนำขยะมาฝังกลบในบ่อ ส่งผลให้สารเคมีจากขยะปนเปื้อนลงสู่น้ำบาดาล หรือไหลซึมลงสู่แม่น้ำลำคลอง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. เคยได้รับเรื่องกล่าวหาเรื่องเกี่ยวกับการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำในลักษณะละเมิด ไม่ว่าจะเป็นการปลูกสิ่งก่อสร้างล่วงล้ำลำน้ำ การทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ หรือกรณีอื่น ๆ ที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำ โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการละเลย เพิกเฉย หรือเอื้อประโยชน์ให้แก่เอกชนบางราย ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศเป็นอย่างมาก

ดังนั้น การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ “น้ำและน้ำบาดาล” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เป็นสิ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความสำคัญ จึงได้สร้างหลักสูตรการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริต หรือ หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา เรื่อง การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติน้ำและน้ำบาดาล ที่มีเนื้อหาสอดคล้องและมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ การใช้ทรัพยากรน้ำในลักษณะที่เป็น การละเมิด (Abuse) ต่อผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้มีความตระหนักรู้และร่วมพิทักษ์ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยประยุกต์ใช้ STRONG Model ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร โดยกลุ่มวิทยากร ป.ป.ช. บุคลากรภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ เป็นผู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้คุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล เพื่อให้เกิดความรู้สึกรังเกี้ยวและมีส่วนร่วมในการปกป้องรักษาทรัพยากรน้ำ รวมถึงมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการใช้ทรัพยากรน้ำไปในทางที่ผิด หรือการแสวงหาประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรน้ำเพื่อประโยชน์ส่วนตนในชุมชน สังคมใกล้ตัว

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาลในชีวิตจริง

๒.๒ เพื่อให้มีทักษะในการสื่อสารเพื่อชี้ประเด็น และนำอภิปรายเพื่อวิเคราะห์การขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล

๒.๓ เพื่อให้รู้เท่าทันการละเมิด หรือการกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาลในชีวิตจริง

๒.๔ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ และนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ต่ออาชีพได้

๒.๕ เพื่อให้มีเจตคติหวงแหนทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล โดยการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแสการใช้ทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาล

๒.๖ เพื่อให้สามารถร่วมตรวจสอบและแก้ไขการละเมิดทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

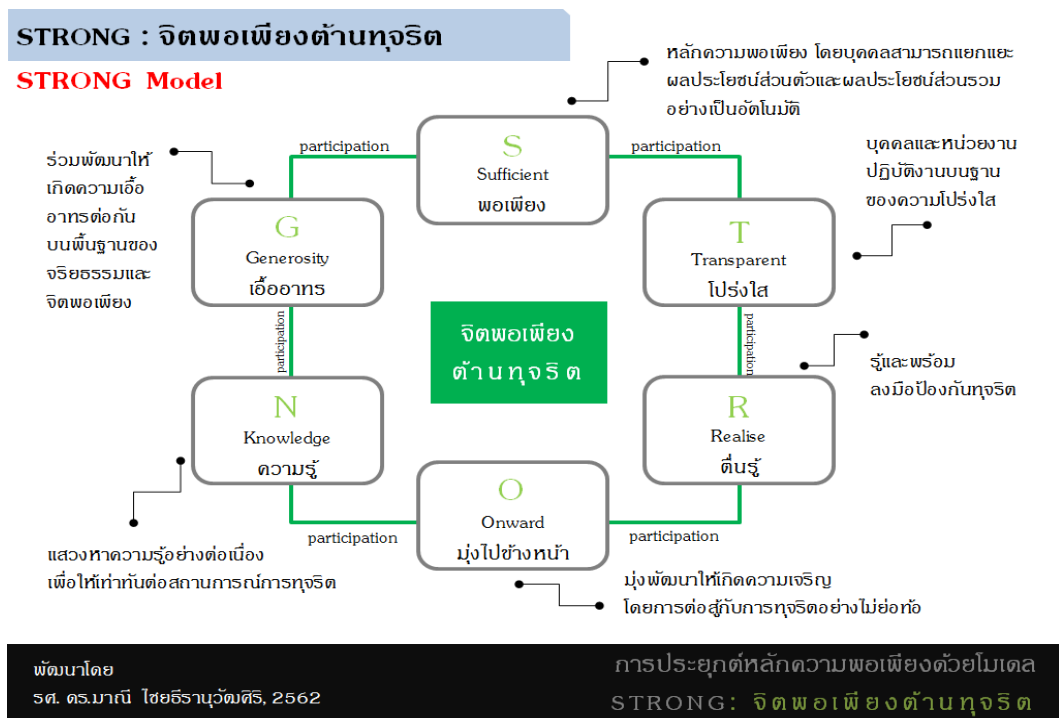
๒.๗ เพื่อให้มีทักษะในการสื่อสารเพื่อนำอภิปรายแนวทางการจัดการความขัดแย้งอย่างสันติด้านการละเมิดทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาล

๓. โครงสร้างเนื้อหาสาระ

ลำดับ	เนื้อหาสาระ	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑	การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - STRONG Model - กรอบแนวคิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม	๓
๒	ความเสี่ยงและการทุจริตด้านทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - STRONG Model - กรณีศึกษาความเสี่ยงและการทุจริตด้านทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล - กฎหมายและการขออนุญาต - การสื่อสารต่อสังคมชุมชน - การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ - คณะกรรมการลุ่มน้ำ - บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๓
๓	ผู้พิทักษ์สายน้ำ - STRONG Model - ปลูกฝังความรู้สึกเป็นเจ้าของ - การเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส (Watch and Voice) - การบริหารจัดการความขัดแย้งในพื้นที่/การประชุมร่วมกัน/การหาข้อตกลงร่วมกัน (Win-Win)	๖
รวม		๑๒

โมเดล STRONG เป็นการนำตัวอักษรแรกของศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน ๖ คำ มาประกอบเป็นคำศัพท์สื่อความหมายถึง “ความแข็งแกร่ง” ของบุคคลและองค์กรในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความมุ่งหวังให้ชุมชนเกิดจิตพอเพียงด้านทุจริต ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยการประยุกต์ และบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับความโปร่งใส การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม การตระหนักรู้และใส่ใจปัญหาการทุจริต และร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเอื้ออาทรบน พื้นฐานของจริยธรรมและจิตพอเพียง ตลอดจนเกิดเครือข่ายชุมชนจิตพอเพียงด้านทุจริตและเป็นแกนนำสร้าง วัฒนธรรมไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งโมเดล STRONG ได้มีการสร้างและพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. มาณี ไชยธีรานุกุลศิริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ แสดงได้ดังแผนภาพ ดังนี้

* แผนภาพที่ ๑ โมเดล STRONG - จิตพอเพียงด้านทุจริต ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จากแผนภาพข้างต้น สามารถอธิบายนิยามเชิงปฏิบัติการได้ดังนี้

(๑) พอเพียง (Sufficient : S)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความพอเพียงของปัจเจกบุคคล ย่อมที่ระดับที่แตกต่างกันตามวิถีคิด สภาพความพร้อมและความสามารถ รวมทั้งตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลและครอบครัว

กลไกหลัก คือ ปรับวิถีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติจะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้ โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

(๒) โปร่งใส (Transparent : T)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความโปร่งใส ทำให้เห็นภาพหรือปรากฏการณ์ชัดเจน

กลไกหลัก คือ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่าง ๆ

(๓) ตื่นรู้ (Realize : R)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เมื่อบุคคลรู้พิษภัยของการทุจริต และไม่ทนที่จะเห็นการทุจริตเกิดขึ้น

กลไกหลัก การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

(๔) มุ่งไปข้างหน้า (Onward : O)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การไม่มีการทุจริตของภาครัฐ จะทำให้เงินภาษีถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างเต็มที่

กลไกหลัก คือ การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ในการทุจริต เช่น การบุกรุกพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

(๕) ความรู้ (Knowledge : N)

คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความรู้ด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต

กลไกหลัก คือ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรม หรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

(๑) ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่าง ๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในต่างประเทศ

(๓) วิธีการป้องกัน - ป้องปรามแบบต่าง ๆ

(๔) ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง

(๕) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๖) เอื้ออาทร (Generosity : G)

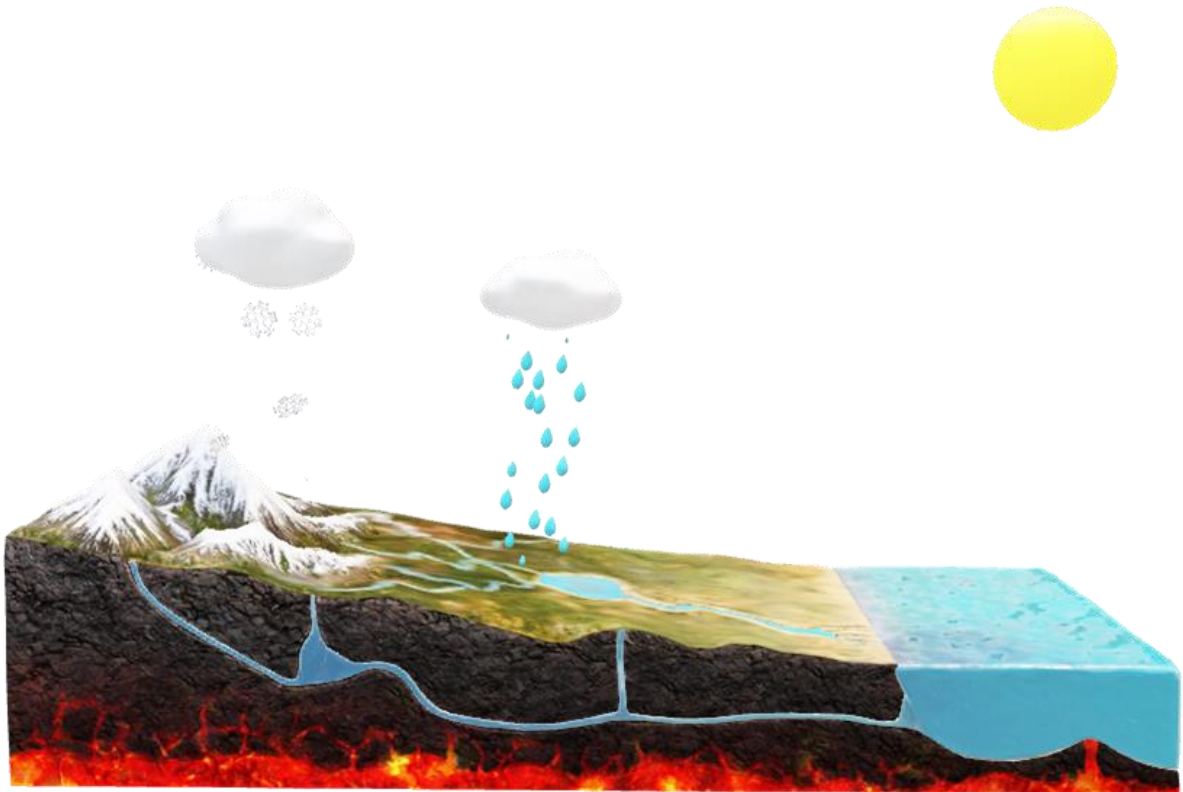
คำนิยามปี พ.ศ. ๒๕๖๒

การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทน ในฐานะเพื่อนมนุษย์

กลไกหลัก กิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือบุคคล ชุมชน/สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือในการร่วมพัฒนาชุมชน

จากนิยามข้างต้น STRONG: จิตพอเพียงต้านทุจริต จึงหมายถึง ผู้ที่มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (S) มุ่งอนาคตที่เจริญทั้งตนเองและส่วนรวม (O) โดยใช้หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (T) พื้นฐานจิตใจมีมนุษยธรรมเอื้ออาทร ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ต่างตอบแทน (G) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตในทางที่ชอบ (N) แต่ตื่นรู้เรื่องภัยทุจริตที่ร้ายแรงส่งผลต่อสังคม รังเกียจการทุจริตประพฤตินิยมชอบทั้งปวง ไม่ยอมทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ (R)

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการพัฒนาโมเดล STRONG โดยเพิ่มในเรื่องของการมีส่วนร่วม (Participation) อันเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนหลักการของโมเดล STRONG ไปสู่การป้องกันการทุจริตได้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเผยแพร่หลักการของโมเดล STRONG สู่ชุมชนจะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และมีการคัดเลือกผู้แทน/ผู้นำชุมชนในจังหวัดที่มีเครือข่ายมีความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้มาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดล STRONG การนำไปประยุกต์ใช้ในการต่อต้านการทุจริต เช่น การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต หลักการจิตพอเพียงด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อให้ ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นโค้ช (coach) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการของโมเดล STRONG และการต่อต้านการทุจริตให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน รวมถึงยังมีการจัดตั้งชมรม STRONG เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความตระหนักรู้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

๔. หน่วยการเรียนรู้

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ		วิธีการจัดการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	แหล่งเรียนรู้	การประเมินผล
				ทรัพยากรน้ำและ น้ำบาดาล	การทุจริต/ การขัดกันแห่ง ผลประโยชน์				
๑	การขัดกัน ระหว่าง ผลประโยชน์ ส่วนตนและ ผลประโยชน์ ส่วนรวม	๓	<p>- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาลในชีวิตจริง</p> <p>- เพื่อให้มีทักษะในการสื่อสารเพื่อชี้ประเด็นและนำอภิปรายเพื่อวิเคราะห์การขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล</p>	<p>น้ำผิวดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - วัฏจักรของน้ำ - ประเภทของแหล่งน้ำ - คุณค่าและการใช้ประโยชน์ เช่น การอุปโภคบริโภค การอุตสาหกรรม การเกษตร การชลประทาน การคมนาคม และการท่องเที่ยว - องค์ประกอบ ปริมาณ และคุณภาพ - ความแตกต่างระหว่างภูมิภาค/ภูมิศาสตร์ <p>น้ำบาดาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำเนิดน้ำบาดาล - ประเภทแหล่งน้ำบาดาล (ชั้นทราย หินแข็ง หินปูน) 	<p>STRONG Model</p> <p>S และ G : ความพอเพียงและความเอื้ออาทรต่อกันในการใช้ทรัพยากรน้ำ</p> <p>R : ความตื่นรู้ในการรักษาประโยชน์สาธารณะ ไม่ทำสิ่งปฏิญ์ลงในแหล่งน้ำ ไม่สร้างสิ่งก่อสร้างหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการลวงล้าลำนน้ำ</p> <p>N : ความรู้ในการใช้ทรัพยากรน้ำ/ความรู้ในการบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน/ความรู้เกี่ยวกับการขออนุญาตขุดเจาะน้ำบาดาล/ความรู้และทักษะในการสื่อสารกับคนในชุมชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การอภิปรายกลุ่ม - การศึกษาดูงานแหล่งน้ำผิวดินและน้ำบาดาลในพื้นที่ - กิจกรรมตรวจสอบสถานการณ์น้ำในประเทศไทย (ตามประเด็น Hot Issue) 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - การ์ตูน - คลิปวิดีโอทั้งออนไลน์และออฟไลน์ - อินโฟกราฟฟิก 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมด้านทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model) - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช. - เอกสารและข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สนทช.) 	<ul style="list-style-type: none"> - การประเมินตนเอง (Self Report) เช่น การพูด และการนำเสนอ - การสังเกตพฤติกรรม

				<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบ ปริมาณ และ คุณภาพ - ความแตกต่าง ระหว่างภูมิภาค/ ภูมิภาคศาสตร์ - พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ - กฎหมายเกี่ยวกับ การควบคุมคุณภาพ ทรัพยากรน้ำ - กฎหมายเกี่ยวกับ การควบคุมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - ความเสี่ยงและ โอกาสที่จะเกิดการ ทุจริตจากการพัฒนา หรือการใช้ประโยชน์ ด้านทรัพยากรน้ำและ น้ำบาดาล เช่น การ อนุมัติ อนุญาต และ การละเมิดหรือการ บุกรุกลำน้ำสาธารณะ - ระบบหรือช่องทาง ในการติดต่อสอบถาม ปรีกษา หรือชี้ช่อง แจ้งเบาะแส <p><u>การขัดกันของ ผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ ส่วนรวม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - นิยาม ความหมาย และประเภท - กรอบแนวคิดการ ขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตนกับ ประโยชน์ส่วนรวม 			<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและ ข้อมูลจาก เว็บไซต์กรม ทรัพยากรน้ำ - เอกสารและ ข้อมูลจาก เว็บไซต์กรมทรพ ยากรน้ำบาดาล - เอกสารและ ข้อมูลจาก เว็บไซต์กรม ชลประทาน - ห้องสมุด โรงเรียน - พิพิธภัณฑ์ใน ชุมชน/ท้องถิ่น - ผู้นำชุมชนหรือ ประชาชนชุมชน 	
๒	ความเสี่ยงและ การทุจริตด้าน ทรัพยากรน้ำ และน้ำบาดาล	๓	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้รู้เท่าทันการ ละเมิด หรือการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการใช้ 	<p><u>การพัฒนาและ การใช้ประโยชน์ น้ำผิวดิน</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - STRONG Model - การขัดกันของ ผลประโยชน์ส่วนตัว 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย - การอภิปรายกลุ่ม - การศึกษาดูงานหรือการทำ กิจกรรมสำรวจแหล่งน้ำใน 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร - คลิปวิดีโอทั้ง ออนไลน์และ ออฟไลน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและ ข้อมูลจาก เว็บไซต์สำนัก ส่งเสริมและ 	<ul style="list-style-type: none"> - การประเมิน ตนเอง (Self Report) เช่น

			<p>ทรัพยากรน้ำ และ น้ำบาดาลในชีวิตจริง</p> <p>- เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ และนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ต่ออาชีพได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การขุดลอก แหล่งน้ำ การขุดบ่อ การขุดสระ - การสูบน้ำจาก แหล่งน้ำสาธารณะ เพื่อทำการเกษตร - การคมนาคม ทางน้ำ (คลอง แม่น้ำ และทะเล) - การประมง (คลอง แม่น้ำ และทะเล) <p>คุณภาพและการใช้ประโยชน์น้ำและน้ำบาดาลในชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลของการพัฒนา ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ - การใช้ประโยชน์น้ำ และน้ำบาดาลในแต่ละภูมิภาค <p>การสื่อสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้ และปรับพฤติกรรม 	<p>และผลประโยชน์ส่วนรวม</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีศึกษาความเสี่ยงและโอกาสที่จะเกิดการทุจริตจากการพัฒนาหรือการใช้ประโยชน์ด้านทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล เช่น การอนุมัติ อนุญาต และการละเมิดหรือการบุกรุกลำน้ำสาธารณะ - กรณีศึกษา : ผลจากการละเว้น - ระบบหรือช่องทางในการติดต่อสอบถามปรึกษา หรือชี้ช่องแจ้งเบาะแส 	<p>ชุมชนหรือท้องถิ่น เช่น แม่น้ำ ลำคลอง อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำประปาชุมชน ทำเรือ แหล่งทำการประมงในชุมชนหรือท้องถิ่น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อินโฟกราฟฟิก 	<p>บูรณาการการมีส่วนร่วมด้านทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. (STRONG Model)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสารและข้อมูลจาก เว็บไซต์สำนัก การชดกันแห่งผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช. - เอกสารและข้อมูลจาก เว็บไซต์ สำนักงาน ทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและข้อมูลจาก เว็บไซต์กรม ทรัพยากรน้ำ - เอกสารและข้อมูลจาก เว็บไซต์ 	<p>การพูด และการนำเสนอ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตพฤติกรรม
--	--	--	--	---	---	--	--	---	--

								กรมทรัพยากร น้ำบาดาล - เอกสารและ ข้อมูลจาก เว็บไซต์กรม ชลประทาน - เอกสารและ ข้อมูลจาก เว็บไซต์กรม ควบคุมมลพิษ - เอกสารและ ข้อมูลจาก เว็บไซต์กรม โรงงาน อุตสาหกรรม - เอกสารและ ข้อมูลจาก เว็บไซต์กรม ประมง - เอกสารและ ข้อมูลจาก เว็บไซต์ กรมเจ้าท่า - เอกสารและ ข้อมูลจาก เว็บไซต์ สำนักงาน ทรัพยากร	
--	--	--	--	--	--	--	--	---	--

			แนวทางการจัดการ ความขัดแย้งอย่างสันติ ด้านการละเมิด ทรัพยากรน้ำ และน้ำ บาดาล		ปรึกษา หรือชี้ช่อง แจ้งเบาะแส			แห่งชาติ (สนทช.) - เอกสารและ ข้อมูลจาก เว็บไซต์กรม ทรัพยากรน้ำ - เอกสารและ ข้อมูลจาก เว็บไซต์ กรมทรัพยากร น้ำบาดาล - เอกสารและ ข้อมูลจาก เว็บไซต์ กรมเจ้าท่า - เอกสารและ ข้อมูลจาก เว็บไซต์ สำนักงาน ทรัพยากรธรรม ชาติและ สิ่งแวดล้อม จังหวัด (ทสจ.) - ห้องสมุด โรงเรียน - พิพิธภัณฑ์ใน ชุมชน/ท้องถิ่น	
--	--	--	--	--	----------------------------------	--	--	--	--

								- ผู้นำชุมชนหรือ ปราชญ์ชุมชน	
--	--	--	--	--	--	--	--	---------------------------------	--

๕. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) โดยใช้วิธีการศึกษาดด้วยตนเอง กรณีศึกษา การบรรยาย การฝึกปฏิบัติรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย การระดมสมอง และการนำเสนอผลงาน

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active learning เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการเตรียมเข้าสู่โลกอนาคต เช่น เกม (Game based Learning) โครงการงาน (Project based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based Learning) สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based Learning)

การวัดและประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง

เครื่องมือประเมินและกลยุทธ์ทางการประเมิน ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่จะช่วยให้เกิดการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับผู้เข้ารับการอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ๑) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) ๒) การประเมินการปฏิบัติงาน (Performance based Assessments: PBAs) ๓) การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios Assessment) ๔) การประเมินตนเอง (Student self-assessment) ๕) การประเมินเพื่อนประเมินเพื่อน (Peer-Assessment) ๖) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เข้ารับการอบรม (Student Response)

๖. แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้

- ๖.๑ ใช้ฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช.
- ๖.๒ ใช้ฝึกอบรมให้กับโค้ช STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
- ๖.๓ ใช้ฝึกอบรมให้กับบุคลากรภาครัฐ

ภาคผนวก

คำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วม
ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ที่ ๒ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างและพัฒนาชุดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องการแบ่งส่วนราชการและหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการ
ในสังกัดสำนักงาน ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้สำนักด้านการทุจริตศึกษา
มีหน้าที่และอำนาจในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาหลากหลายรูปแบบบนฐานความจำเป็นและ
ความสำคัญร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อ
สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และเพื่อให้เกิดการสร้างและพัฒนาหลักสูตร รวมถึงขับเคลื่อนหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา
นำสู่การบรรลุกับเป้าหมายตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตอย่างยั่งยืน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และข้อ ๙ ของระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติว่าด้วยคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วมในการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบกับมติคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐ
มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓
และการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน
และหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (คณะกรรมการ สปท.) จึงแต่งตั้ง
คณะกรรมการสร้างและพัฒนาชุดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีองค์ประกอบ
หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ	ประธานอนุกรรมการ
๒. นายอุทิศ บัวศรี	อนุกรรมการ
รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.	
๓. นายวิน อุดมรัชตวนิชย์	อนุกรรมการ
๔. นายสุรศักดิ์ ดุษฎีเมธา	อนุกรรมการ
๕. นายปิธิธรรม ฐิติมนตรี	อนุกรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์ ดร. ธัชเฉลิม สุทธิพงษ์ประชา	อนุกรรมการ
๗. รองศาสตราจารย์ ดร. อริศรา เล็กสรรเสริญ	อนุกรรมการ
๘. นางประเสริฐสุข เพฑูรย์สิทธิชัย	อนุกรรมการ
๙. พันตำรวจโทสิริพงษ์ ศรีตุลา	อนุกรรมการ
๑๐. นางสาวจงกล ทรัพย์สมบูรณ์	อนุกรรมการ
๑๑. นายสุพจน์ เหล่าสุอาภา	อนุกรรมการ
๑๒. นายสืบพงษ์ บุรณศิริรินทร์	อนุกรรมการ

๑๓. นางสาวทัศนีย์ ...

๑๓. นางสาวทัศนีย์ เนตรทัศน์	อนุกรรมการ
๑๔. นางวาสนา สาทภาพร	อนุกรรมการ
๑๕. นายรัฐศาสตร์ กรสูต	อนุกรรมการ
๑๖. นางไอรดา เหลืองวิไล	อนุกรรมการ
๑๗. นายภูธร จันทะหงส์ ปุณยจรัสธำรง	อนุกรรมการ
๑๘. นายนพพร แสงอาทิตย์	อนุกรรมการ
๑๙. นายสมคิด จรรย์านุวัฒน์	อนุกรรมการ
๒๐. นายเอกสิทธิ์ ปิยะแสงทอง	อนุกรรมการ
๒๑. นายสุภอรรรถ โບสุวรรณ	อนุกรรมการ
๒๒. นางสาวจินตนา พลอยภัทรภิญโญ	อนุกรรมการ
๒๓. นายประจักษ์ สุภาวธรรม	อนุกรรมการ
๒๔. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมด้านทุจริต	อนุกรรมการ
๒๕. ผู้อำนวยการสำนักด้านทุจริตศึกษา	อนุกรรมการ

และเลขานุการ

๒๖. เจ้าหน้าที่สำนักด้านทุจริตศึกษาที่ผู้อำนวยการมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๗. เจ้าหน้าที่สำนักด้านทุจริตศึกษาที่ผู้อำนวยการมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะอนุกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. ศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาชุดหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้ และสื่อประกอบการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา

๒. กำหนดแนวทาง และขอบเขตในการสร้างและพัฒนาชุดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

๓. พิจารณายกร่างและจัดสร้างและพัฒนาชุดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา โดยกำหนด โครงสร้างหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร จุดประสงค์ของรายวิชา เนื้อหาสาระ จัดระเบียบ/ลำดับของเนื้อหาสาระ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. พิจารณาให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการยกร่างสร้างและพัฒนาชุดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ ด้านทุจริตศึกษา เพื่อให้มีเนื้อหาที่ครอบคลุมและสมบูรณ์ พร้อมทั้งนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. กำหนดแผนหรือแนวทางการนำหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา ไปใช้ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ สปท. มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลตำรวจเอก

(วัชรพล ประสารราชกิจ)

ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

ในฐานะประธานกรรมการ สปท.

คำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วม
ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ที่ ๕ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งอนุกรรมการ และหน้าที่และอำนาจในคณะอนุกรรมการสร้างและพัฒนา
ชุดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ เพิ่มเติม

ตามที่ได้มีคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วม
ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่ ๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ
สร้างและพัฒนาชุดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ นั้น

กรณีเพื่อให้การศึกษา วิเคราะห์ รวบรวม กำหนดแนวทาง และยกร่างเนื้อหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ
การสร้างและพัฒนาชุดหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔
บรรลุตามวัตถุประสงค์ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และข้อ ๙ ของระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติว่าด้วยคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วมในการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบกับมติคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและ
หน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๕
กันยายน ๒๕๖๓ จึงให้แต่งตั้งอนุกรรมการ และหน้าที่และอำนาจในคณะอนุกรรมการสร้างและพัฒนาชุดหลักสูตร
และสื่อการเรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ เพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

๑. ให้แต่งตั้งอนุกรรมการเพิ่มเติมในคณะอนุกรรมการสร้างและพัฒนาชุดหลักสูตรและสื่อการ
เรียนรู้ด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

๑.๑ นายอิศรพล บุญวรเศรษฐ์	อนุกรรมการ
๑.๒ ผู้อำนวยการสำนักการขัดกันแห่งผลประโยชน์	อนุกรรมการ
๑.๓ ผู้อำนวยการสำนักได้สวนคดีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ

๒. ให้เพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจในคณะอนุกรรมการสร้างและพัฒนาชุดหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้
ด้านทุจริตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้ “ข้อ ๗ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจ
ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลตำรวจเอก

(วัชรพล ประสารราชกิจ)

ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

ในฐานะประธานกรรมการ สปท.

สำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
Office of the National Anti - Corruption Commission

เลขที่ ๓๖๑ ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๒๘ ๘๐๑๘ หรือ ๐ ๒๕๒๘ ๘๘๐๐ โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๘๐๑๘ - ๖
โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๘๐๑๖